

Securitatea

STRICT SECRET

1581
Nr. 3 (11) — 1970

A series of horizontal black lines of varying lengths, creating a stepped or staircase effect, located in the bottom right corner of the page.

STRICT
SECRET

Exemplar

nr.

1581

(11)

1970

PENTRU PATRIA NOASTRĂ, REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA !

Securitatea

Sumar

Locotenent-colonel I. ȘCHIOPU Locotenent-colonel N. PARASCHIV	
Mai multă preocupare față de obiectivele economice din sectorul agricol	3
Locotenent-colonel A. PEREȘ	
Creșterea calității și operativității muncii în desfășurarea urmăririi informative speciale . . .	8
Colonel LUCIAN MATEESCU	
O mai bună cooperare în urmărirea foștilor legionari care-și schimbă domiciliul și locul de activitate	13
Locotenent-colonel IOAN COSER Maior IOAN STANCIU	
Vă cunoașteți informatorii cu care lucrați ? . .	16
Colonel TRAIAN VASILESCU Colonel ION NARDIN	
Unele probleme privind supravegherea informativă a cetățenilor români rămași în străinătate	22
Locotenent-colonel GH. FLOREA Maior NICOLAE DALI	
Aspecte noi ale activității iehoviste în județul Mureș	28
Colonel I. FLOREA Locotenent-colonel A. MORTOIU	
Cooperarea în munca de contrainformații economice în sectorul transporturilor feroviare	33
Locotenent-colonel ȘT. DAVID Locotenent-colonel V. DUMITRESCU	
Vă prezentăm cazul „Dragomir”	39

Locotenent-colonel ION CHIVU

Colaborarea cu organele de miliție în urmărirea informativă specială în mediul rural 46

Căpitan I. RUSU

O cerință actuală : Cercetarea penală pe o treaptă calitativ superioară 50

Locotenent-colonel P. TUDORAN**Maior MATEI BOBOIU**

Sustragerea din filaj și contrafilajul, măsuri pentru contracararea lor 54

Colonel MARIN IORGA

O acțiune complexă, finalizată cu succes 59

Locotenent-colonel M. FLUTURĂȘ

De ce să fie simplu, când se poate complicat ? 66

Maior VASILE PARAVAN

Deși abil, autorul de înscrisuri a fost descoperit 70

Maior ILIE PESCARU

Combativitate față de faptele infracționale 73

Locotenent-colonel ION GEAGLĂ

Considerații privind esența și regimul juridic al avertizărilor 76

* * *

De peste hotare 81

* * *

Concluzii la discuția organizată de redacție pe tema : Contribuții la stabilirea și delimitarea sferei activităților informative de cea a actelor premergătoare 84

* * *

Cum rezolvați cazul ? 89

* * *

Rezolvarea speței publicată în numărul trecut 90

* * *

Contingentul lui Pazvante 92

* * *

Pielele goale în școala crimei (Traducere din revista „Stern“) 97

* * *

De vorbă cu cititorii : Cum se scrie un articol ? 101

* * *

Poșta redacției 106

* * *

Index legislativ 108

COLEGIUL DE REDACȚIE

General-maior DUMITRU BORȘAN — **președinte**, general-maior ALEXANDRU DUMITRAȘCU — **vicepreședinte**, colonel GHEORGHE SIMIONESCU, colonel GEORGE ALEXANDRESCU, colonel EMILIAN GEORGESCU, colonel ARISTOTEL STAMATOIU, colonel ION MORARU, colonel GHEORGHE BĂLEANU, locotenent-colonel ION BARBULEA, locotenent-colonel EUGEN PANDELESCU, locotenent-colonel ION GEAGLĂ, maior MIHAI DIMA — **redactor șef**.

MAI MULTĂ PREOCUPARE FAȚĂ DE OBIECTIVELE ECONOMICE DIN SECTORUL AGRICOL

Locotenent-colonel I. ȘCHIOPU

Locotenent-colonel N. PARASCHIV

Între anii 1971-1975, din fondurile centralizate ale statului, se vor investi în agricultura țării noastre circa 80 de miliarde lei, iar din veniturile cooperativelor se vor aloca pentru investiții peste 25 miliarde lei.

Numai din cifrele sus-menționate se poate înțelege marea importanță pe care o acordă conducerea de partid și de stat dezvoltării agriculturii în România.

Plenara C.C. al P.C.R. din 17-19 martie 1970 a apreciat că rezultatele care s-au obținut pînă în prezent în agricultură nu sînt încă pe măsura posibilităților existente ; în comparație cu industria, agricultura țării noastre prezintă o rămînere în urmă. „Principala cauză — a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu — stă în manifestarea unei anumite subaprecieri a agriculturii în condițiile specifice ale economiei noastre ; punîndu-se în mod justificat accentul pe industrializarea socialistă a țării, nu s-a înțeles suficient necesitatea de a se asigura,

concomitent, *progresul rapid și multi-lateral al agriculturii*”.

Trebuie să recunoaștem că o oarecare subapreciere a problemelor muncii de securitate legate de agricultură s-a manifestat și în activitatea aparatului de contrainformații economice.

Potrivit Ordinului președintelui Consiliului Securității Statului, tovarășul Ion Stănescu, Direcția a II-a, împreună cu compartimentele de contrainformații economice din inspectoratele județene de securitate, au trecut acum cîțva timp la eliminarea acestui neajuns din activitatea lor, selecționînd obiectivele mai importante din agricultură și luînd apoi toate măsurile necesare de organizare a muncii informative, în scopul de a se preveni din timp orice acțiuni dușmănoase sau alte fapte păgubitoare pentru economia națională.

În ceea ce privește selecționarea obiectivelor din agricultură, s-au avut în vedere șantierelor de construcții

pentru marile obiective agrozootehnice, fabricile de nutrețuri concentrate, silozurile și complexele de irigații sau amenajări de hidroameliorări cu valori de investiții de peste 20 milioane lei.

De asemenea, au fost selecționate și obiectivele agrozootehnice mai importante, dintre cele aflate în exploatare, respectiv cele cu planuri valorice anuale de producție de peste 25 milioane lei (așa cum sînt anumite complexe zootehnice pentru creșterea industrială a animalelor, cu majoritatea producției destinată exportului, cît și o parte din silozurile de cereale, care au capacități de depozitare de peste 30 000 tone).

Cu ocazia convocării care a avut loc la București, la începutul lunii iunie a.c., ofițerii instructori care se ocupă și de munca de securitate din mediu rural au fost instruiți, pe baza unui plan întocmit de Direcția a II-a, urmînd ca, periodic, acest instructaj să fie reactualizat și completat cu probleme de securitate ce trebuie să stea în atenția ofițerilor și a șefilor de post care răspund de obiectivele din agricultură.

În viitor, Direcția a II-a și compartimentele de contrainformații economice județene vor analiza și hotări organizarea muncii informative și în alte obiective centrale și teritoriale din agricultură, atunci cînd gradul de dezvoltare al acestor obiective se va aprecia că prezintă importanță pentru securitatea statului.

Putem afirma că, în urma măsurilor luate, s-a produs un salt calitativ în desfășurarea muncii informative în obiectivele din sectorul agricol.

Astfel, ofițerii Direcției a II-a, care se ocupă de obiectivele centrale din sectorul agricol, au reușit să stabilească faptul că proiectarea unor silozuri ce urmează a fi construite de

către specialiștii noștri, în străinătate cît și în țară, au fost executate în mod necorespunzător de către Institutul de studii, cercetări și proiectări agricole. În urma unor măsuri de documentare, s-au putut preveni însemnate pagube ce se puteau aduce economiei naționale, iar în prezent s-a început urmărirea penală, pentru a stabili cauzele și persoanele ce se fac vinovate de proiectarea necorespunzătoare a acestor silozuri.

De asemenea, în luna iunie a.c. Inspectoratul de securitate al județului Ialomița a obținut informații din care rezulta că soluția constructivă de turnare a chesonului unei stații de repompăre, din cadrul sistemului de irigații care se realizează pe raza județului Ialomița, nu este corespunzătoare, tasîndu-se în mod neuniform, fapt ce ar fi dus la compromiterea acestei construcții în valoare de 12 milioane lei. Fiind informată conducerea Ministerului Agriculturii și Silviculturii, s-a format o comisie de specialiști care a schimbat soluția inițială, prevenindu-se astfel construirea acestei stații pe o fundație instabilă și evitîndu-se deci toate consecințele ce ar fi decurs din aceasta.

Acțiunea mai intensivă a organelor de contrainformații economice, desfășurată în ultimul timp, în obiectivele din sectorul agricol, a scos în evidență și unele lipsuri ce au existat în munca de supraveghere informativă generală, desfășurată în aceste obiective, fapt pentru care considerăm necesar să menționăm cîteva dintre acestea și măsurile ce se impun pentru prevenirea unor asemenea neajunsuri în viitor.

Astfel, în desfășurarea activității de contrainformații economice, ofițerii de securitate vor trebui să țină seama de particularitățile fiecărui obiectiv, ramură sau sector din agri-

cultură, stabilind, în funcție de acestea, mijloacele și metodele cele mai adecvate, avînd în vedere, în mod permanent, că prevenirea constituie sarcina principală a activității de contrainformații economice.

În sectorul creșterii animalelor, una dintre măsurile importante luate după plinară, este introducerea unui înalt grad de mecanizare a activităților de îngrijire și alimentare a animalelor și păsărilor, acțiune ce se desfășoară din plin în toate unitățile agricole specializate.

Sarcinile ofițerilor de securitate constau tocmai în a cunoaște și a stabili dacă, la introducerea mecanizării în aceste activități, se adoptă cele mai eficiente și economicoase soluții, dacă lucrările noi sînt amplasate în cele mai bune locuri și dacă sînt asigurate cu cele mai noi mijloace tehnice.

Acest lucru este necesar, deoarece pot exista elemente dușmănoase care să saboteze organizarea și aplicarea în practică a măsurilor preconizate.

În perioada 1965–1969, în sectorul creșterii animalelor, au fost înregistrate însemnate pierderi, care s-au ridicat la aproape un miliard și jumătate de lei. Nu în toate cazurile organele noastre au desfășurat o activitate de prevenire sau de stabilire a cauzelor care au produs aceste pagube, pentru a constata dacă acestea nu se datoresc unei activități dușmănoase.

Așa este cazul de la Întreprinderea agricolă de stat Pitești, unde complexul de îngrășat animale a fost dat în exploatare la 31 decembrie 1968, dar la sfîrșitul anului 1969 încă nu era terminat castelul de apă. Este lesne de imaginat ce efecte poate avea lipsa de apă în activitatea unui asemenea complex. Situații de acest gen mai sînt cunoscute și la

Complexul de la Călărași (apa fiind acolo asigurată numai în proporție de 40%, datorită adăptoarelor defecte), la Complexele Oltenița și Caracal, care au asigurată apa numai în proporție de 50% etc.

Din cauză că nu s-a acordat atenția cuvenită cunoașterii încă din faza de proiect a soluțiilor ce se preconizau pentru executarea unor complexe agrozootehnice și nu s-a efectuat o supraveghere informativă generală corespunzătoare, atît la Institutul de studii, cercetări și proiectări agricole, cît și pe unele șantiere au apărut o serie de deficiențe cu consecințe negative pentru economie.

Așa s-a întîmplat cu Complexul de la Nazarcea, județul Constanța, care fiind amplasat pe un teren necorespunzător (pe locul unde se făcuseră săpături pentru canalul Dunărea–Marea Neagră), după efectuarea unor construcții de aproximativ 14 milioane lei, s-a constatat că terenul se tasează și construcțiile se fisurează, fapt ce a necesitat schimbarea locului de amplasare, aceasta ducînd desigur la irosirea unor fonduri însemnate.

La Complexul Beregsău, județul Timiș, cu o valoare de investiții de 120 milioane lei și cu o capacitate de producție importantă, s-au constatat grave deficiențe, soldate cu pagube materiale, datorate turnării unor betoane de o calitate mai slabă decît cea prevăzută în proiect, fapt ce a dus la prăbușirea acoperișului unei hale.

Iată deci cîteva cazuri de pierderi financiare importante, pierderi care desigur ar fi putut fi evitate.

★

★ ★

În locul actualului Institut de cercetări zootehnice, vor lua ființă uni-

tăți de cercetare specializate, adaptate corespunzător la sistemul nou de organizare a producției animale. Aceste unități vor fi dotate cu baze de cercetare corespunzătoare, precum și cu sectoare puternice de producție, unde se vor verifica rezultatele cercetării înainte de generalizarea lor.

De aceea, ofițerilor de contrainformații economice le revine sarcina de a organiza în mod eficient munca informativă, în scopul de a preveni orice încercări de sabotaj sau de împiedicare a realizării sarcinilor prevăzute în sectoarele din agricultură.

Ținând seama de efortul deosebit pe care îl solicită înfăptuirea programului național de dezvoltare a zootehniei, de creștere a producției animale, mai ales în urma pierderilor considerabile cauzate de calamitățile naturale înregistrate în ultimul timp, în țara noastră, aparatului de contrainformații economice îi revine marea răspundere de a veghea în permanență și de a preveni la timp orice acțiune dușmănoasă, orice atitudine de nepăsare, de neglijență sau lipsă de răspundere în realizarea programului amintit.

Un alt document al plenarei, fundamentat pe baza Directivelor Congresului al X-lea al P.C.R., prevede un complex de lucrări privind extinderea irigațiilor, combaterea eroziunii, apărarea împotriva inundațiilor și a excesului de umiditate, precum și alte acțiuni ameliorative, care însumează aproape 20 la sută din suprafața agricolă a țării. Totodată se preconizează măsuri care să asigure gospodărirea rațională a tuturor resurselor de apă, atât pentru nevoile agriculturii, cât și pentru industrie și alte sectoare ale economiei naționale.

Se prevede ca, în perioada 1971–1975, să se amenajeze pentru irigații o suprafață de 1,3–1,5 milioane hectare, cuprinzând 1,2 milioane hectare amenajări în sisteme mari și 300 000 ha din surse locale.

În vederea transpunerii în practică a prevederilor programului național privind gospodărirea rațională a resurselor de apă, extinderea lucrărilor de irigații, îndiguiri, desecări și de combatere a eroziunii solului, aparatului de securitate îi revin sarcini mari și de răspundere. La realizarea acestui program va fi angrenată o mare forță umană, respectiv un mare număr de oameni de diferite profesii și specialități. Din practica muncii de pînă acum, s-a stabilit că pe aceste șantiere se concentrează o serie de elemente cunoscute cu activitate legionară, foști condamnați pentru activitate potrivnică statului nostru etc., tocmai în scopul de a scăpa de supravegherea organelor de securitate. În rîndul acestor persoane pot exista elemente care, fie din ură împotriva regimului nostru, fie datorită descompunerii lor morale, s-au pus în slujba dușmanului din interior sau exterior, elemente care au posibilitatea să aducă importante prejudicii economiei naționale, ori să împiedice realizarea la timp și în cele mai bune condiții a prevederilor programului.

Activitatea ofițerilor de contrainformații economice trebuie să se axeze, în primul rînd, pe prevenirea oricărei acțiuni dușmănoase. Pentru aceasta însă este necesară o judicioasă organizare a muncii, în scopul de a cunoaște : locurile unde vor fi amplasate noile obiective, unde se vor realiza lucrările prevăzute în program ; calitatea execuției ; modul în care sînt asimilate cele mai noi soluții științifice și tehnice de către pro-

iectanți și executanți. De asemenea, ofițerii de securitate trebuie să cunoască în orice moment situația din obiectivele respective (printr-o documentare detaliată, permanentă și operativă, realizată în cadrul supravegherii informative generale); să cerceteze operativ și temeinic cazurile petrecute, reținând pe cele suspecte de diversiune, sabotaj și subminare, ori sesizând, după caz, organele de miliție și de procuratură.

Aceste măsuri sînt necesare, deoarece, neefectuîndu-se o supraveghere informativă generală corespunzătoare, la unele sisteme de irigații date în funcțiune, au apărut o serie de defecțiuni în execuție și exploatare, care fac ca producțiile prevăzute în documentații și chiar cele planificate să nu se realizeze.

Astfel, la sistemele de irigații din zonele Băilești, Jegălia și Carasu, din cauza soluțiilor constructive adoptate, precum și a unor utilaje și materiale necorespunzătoare, se pierd pe rețea cantități însemnate de apă, fiind necesare repetate lucrări de remedieri. Datorită acestor deficiențe, în anul 1969, la unele cooperative agricole de producție din zona Carasu, producțiile medii la porumb și grâu au fost mai mici decît cele obținute în regim neirigat.

Cheltuielile ridicate pentru irigarea terenurilor și producțiile scăzute obținute au făcut ca valoarea zilei muncă, pe anul 1969, să scadă la opt cooperative agricole de producție din zona Carasu cu patru pînă la nouă lei, fapt ce a creat o stare de nemulțumire în rîndul cooperativelor.

În perioada 1966-1970, au fost planificate amenajări pentru irigarea a 760 000 ha, însă, pînă la sfîrșitul anului 1969, s-au realizat numai

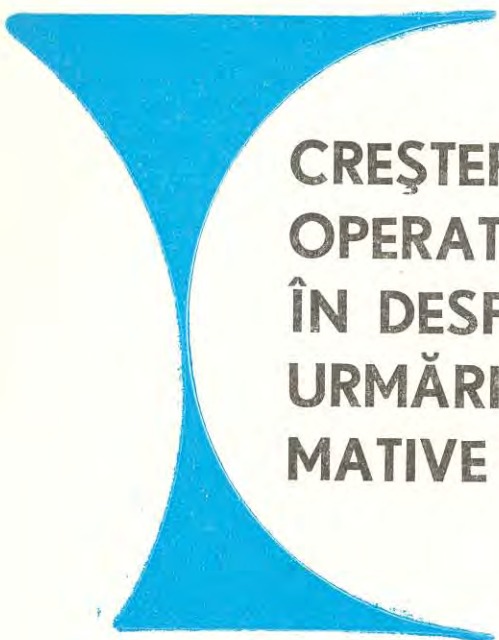
474 000 ha, adică doar 62% din prevederile planului.

Pe lîngă nerealizarea integrală a planului, s-au constatat și o serie de defecțiuni la instalații și erori în proiectare. Astfel, la Institutul de cercetări hortivitice Valea Călugărească, din județul Prahova, nu poate fi irigată o suprafață de 200 ha, din cauza lipsei de apă și a unor defecțiuni ale utilajelor, deși, pentru sistemul de alimentare cu apă, s-au cheltuit pînă în prezent 6 160 000 lei. Unele sisteme, ca urmare a neexecutării lucrărilor de captușire a canalelor, înregistrează pierderi de 20-30% din debitul total de apă, ceea ce are drept urmare, în multe cazuri, înmlăștinarea solului. Din această cauză, în sistemele Stoienești-Vișina din județul Olt și Călărași -Dichiseni din județul Ialomița, s-au înmlăștinat circa 700 ha. Situații similare s-au constatat și în alte sisteme, fondurile risipite ridicîndu-se la sume apreciable.

Nerealizările și lipsurile din acest sector au avut la bază atît unele greutăți inerente, cît și unele cauze subiective care însă nu întotdeauna au stat în atenția ofițerilor de contrainformații economice spre a stabili dacă ele nu sînt rezultatul unei activități ostile.

Ofițerii din aparatul central și teritorial, care desfășoară muncă informativă în obiectivele din sectorul agricol, sînt conștienți de contribuția pe care o pot aduce pe viitor la îndeplinirea celor două programe hotărîte de Plenara C.C. al P.C.R. din 17-19 martie a.c. și au luat în consecință toate măsurile menite să conducă la prevenirea oricărei activități de natură să aducă prejudicii securității statului nostru.

CREȘTEREA CALITĂȚII ȘI OPERATIVITĂȚII MUNCII ÎN DESFĂȘURAREA URMĂRIII INFOR- MATIVE SPECIALE

În cadrul activității de culegere, analizare și exploatare a informațiilor, în vederea prevenirii, descoperirii și lichidării oricăror activități infracționale îndreptate împotriva securității statului, urmărirea informativă specială ocupă un loc important.

De regulă, urmărirea informativă specială se naște din activitatea zilnică de supraveghere generală, constituind acea formă a activității informative în decursul căreia, prin folosirea mijloacelor și a metodelor secrete ale muncii, este prevenită săvârșirea de infracțiuni contra securității statului, se verifică materialele referitoare la comiterea de infracțiuni ce intră în competența noastră și se asigură condiții pentru obținerea mijloacelor de probă.

În concepția conducerii Inspectoratului de securitate al județului Cluj, în special după emiterea Ordinului pe

anul în curs al tovarășului președinte Ion Stănescu, urmărirea informativă specială a constituit acea latură a activității zilnice care reclamă preocupări sporite, concentrări de forțe, activități sistematice de analiză și intervenții directe din partea factorilor de conducere, menite să asigure un ritm corespunzător de muncă, cunoașterea și exploatarea operativă a situațiilor create, să reducă timpul clasificării suspiciunilor.

Pentru a face un salt calitativ în acest domeniu, noi am înțeles că trebuie să îmbunătățim stilul de muncă, în special stilul de muncă al factorilor de comandă, să mărim exigența față de subordonați și să determinăm pe fiecare ofițer să acționeze în acest sens.

Pe lângă altele, faptul că, în mai puțin de șase luni, am reușit să clarificăm 27 de acțiuni informative și

122 mape de lucru — cifră care este aproape echivalentă cu cazurile rezolvate în tot cursul anului 1969 — dovedește că am făcut progrese. Sîntem conștienți că aceste rezultate nu înseamnă că nu s-ar fi putut face mai mult ori la un nivel calitativ mai înalt. Și desigur nu sînt o dovadă că munca de urmărire informativă specială se desfășoară, în ansamblul ei și în toate compartimentele, la un nivel superior.

Aș sublinia însă cîteva procedee practice, folosite de noi în activitatea zilnică și care au dat rezultate.

Înainte de toate, colectivele de muncă au fost orientate să facă o *gradare judicioasă a cazurilor aflate în urmărirea specială*, aceste cazuri fiind delimitate și clasificate în ordinea importanței, a ponderei pe care trebuie să o ocupe în preocupările noastre zilnice, reușind să facem astfel o distincție în ce privește *esențialul*.

Această primă selecție ne-a permis să eliminăm din preocupările noastre acele cazuri în care temeiul începerii urmăririi speciale nu fusese bine justificat. Am putut face, în concluzie, economii serioase de forțe, care au fost canalizate, pe de o parte, spre întărirea muncii de culegere a informațiilor în general, iar pe de altă, spre principalele acțiuni, ce întruneau elementele necesare pentru a fi finalizate.

Acest procedeu a evidențiat unele practici care ne-au obligat la concluzii și la unele precizări pe care dorim să le facem întregului efectiv informativ, în ideea înțelegerii și aplicării mai exacte a prevederilor din ordinele în vigoare.

Astfel, noi am remarcat o predilecție pentru a urmări prin mape de lucru unele elemente semnalate cu intenții de evaziune, elemente aven-

turiere. Atitudinea sau activitatea acestora nu emanau din convingerile lor politice și nu reclamau deci necesitatea urmăririi speciale.

A mai apărut tendința de a verifica prin mape de lucru sau chiar prin acțiuni informative pe unii cetățeni străini domiciliați peste graniță, care ridicau unele suspiciuni, dar pe care era mult mai indicat să-i luăm doar în verificări și să ne ocupăm în primul rînd de *legăturile lor suspecte din țară*.

Am mai constatat lipsa preocupărilor pentru a crea condițiile prealabile necesare începerii urmăririi speciale în acele cazuri unde situațiile operative și timpul reclamau și ne permiteau acest lucru.

Un exemplu concludent în acest sens îl constituie *crearea premiselor necesare desfășurării unei activități calificate și eficiente în cazul urmăririi informative a lectorilor, a doctorilor și a specialiștilor străini*, despre a căror sosire în țara noastră știm, de regulă, din timp. În preocupările noastre ocupă un loc important măsuri ca : asigurarea cu mijloace corespunzătoare a spațiilor ce urmează să fie puse la dispoziția acestor cadre, crearea premiselor care să ne asigure efectuarea de controale secrete ori de cîte ori considerăm necesar ; recrutarea unor persoane din rîndul cărora presupunem că străinii își vor alege viitoarele legături ; asigurarea informativă a locurilor pe care este probabil să le frecventeze. De asemenea, ne preocupă și luarea unor măsuri care să ne permită ca noi să fim cei care să formăm cercul imediat apropiat a acestor elemente și să nu-i lăsăm — în măsura posibilităților — să acționeze ei singuri.

Așa am acționat în cazul „Max”, semnalat ulterior ca fiind cadru al unui serviciu de informații occidental,

în cazul „Arizona”, suspectat ca agent, cît și în altele, reușind astfel ca, încă din primele zile după instalarea străinilor în Cluj, să punem în mișcare sursele noastre și să obținem datele de care aveam nevoie. Ulterior, făceam numai retușările necesare, unele completări sau ne preocupam în mod deosebit de instruirea și orientarea surselor de informații. Experiența în aceste cazuri ne-a asigurat un avans de timp, de circa două-trei luni, față de ritmul realizat în alte acțiuni.

Este adevărat că nu în fiecare caz se pot realiza aceste premise necesare începerii urmăririi speciale. Dar acolo unde este posibil, trebuie să se pretindă și să se realizeze.

La ora actuală, ne preocupă extinderea acestor pregătiri prealabile și în cazul unor cetățeni români care se deplasează în străinătate de mai multe ori, sau pentru perioade mai îndelungate, în special în localitățile sau zonele unde cunoaștem existența și intensitatea activității unor centre de spionaj sau organizații naționaliste.

Prin dezbaterile concluziilor desprinse din activitatea de selecție, am reușit să reliefăm și unele lipsuri, să întărim exigența, în special a șefilor de compartimente, pretinzându-le să acorde pe viitor o mai mare atenție procesului de urmărire specială.

În ceea ce privește ridicarea calității și operativității în urmărirea specială, analiza temeinică și sistematică a principalelor cazuri, cu participarea factorilor chemați să concure la impulsivitatea verificărilor sau documentării, concentrarea de forțe suplimentare, acolo unde situațiile operative reclamau acest lucru, au constituit factori importanți.

Prin *analizele sistematice și la intervale relativ scurte*, am urmărit în-

deosebi asigurarea caracterului ofensiv al muncii de urmărire informativă specială, cerință esențială, care derivă din ordinele C.S.S. Am fost nevoiți să insistăm pe această linie, deoarece în cadrul inspectoratului mai avem destule acțiuni cu termene depășite, existente, în primul rînd, din cauza unor concepții și atitudini învechite, manifestate de către cîțiva ofițeri, care se rezumau la înregistrarea fenomenelor și acumularea de informații, fără a ataca problemele cu curaj.

Datorită cotiturii realizate în acest domeniu, au fost finalizate, cu rezultate bune, unele acțiuni ca : „Baranyi”, lucrat din 1964, „Nelu”, urmărit din 1965 și altele.

Fără a diminua independența sau răspunderea personală a șefilor de birouri sau a serviciilor, conducerea inspectoratului nominaliza la începutul fiecărei luni, acțiunile informative și mapele de lucru care urmau să fie analizate la diferite niveluri. Prin respectarea judicioasă a planificării — propunerile veneau de cele mai multe ori de jos — am reușit să asigurăm ca principalele acțiuni să fie analizate la intervale relativ scurte, cuprinzînd astfel, la nivelul inspectorului șef și al adjuncților, peste 60% din acțiuni într-un trimestru. Restul de 40% erau analizate de către șefii de servicii și de către șefii de birouri.

Ce am vizat și ce am asigurat prin acest sistem de lucru sub aspectul ridicării calității și operativității în munca de urmărire specială ?

În primul rînd, am impulsionat activitatea zilnică a ofițerilor, obligîndu-i să elaboreze măsuri sau propuneri mai judicioase.

Am valorificat mai bine experiența, cunoștințele practice ale cadrelor de conducere, în direcția orientării măsurilor ; am rezolvat pe loc unele sar-

cini care, de multe ori, se târăgănu în mod nejustificat. Mai important a fost, după mine, că s-a putut valorifica judicios și pe un plan superior, potențialul informativ al rețelei județului, dându-se un conținut real principiilor de cooperare. Era mai greu de realizat acest lucru la nivelul șefilor de birou, sau chiar al șefului de serviciu, dar stătea la îndemina adjuncților sau a inspectorului șef.

Exemplul pe care îl voi descrie ilustrează aspectul evidențiat mai sus.

Serviciul III s-a prezentat la analiză cu acțiunea „Pierre” — cetățean străin — urmărit pentru suspiciuni de culegere de informații cu caracter militar. Analiza a evidențiat că fuseseră inițiate o serie de măsuri judicioase, pe baza cărora se obținuseră date interesante, dar că mai erau de clarificat câteva aspecte, la care nu putea să dea răspuns nici una din sursele utilizate de serviciul III. Ca singură soluție, se propunea recrutarea unui nou informator. O asemenea măsură reclama însă o perioadă de timp care nu ne convenea. Ofițerul care a analizat acțiunea „Pierre”, cunoștea în bună parte componența și valoarea rețelei biroului 1 din serviciul I; mai exact, cunoștea plasamentul, calitățile personale și experiența de care dispune informatorul „Maxim” de la biroul 1. A fost convocat atunci la analiză și ofițerul care lucra cu acest informator și, după ce a fost consultat, i s-au precizat pe loc sarcini, indicându-i-se procedeele practice de infiltrare și fixându-i-se termenul de executare. Informațiile date de către „Maxim” au dovedit că alegerea a fost justă, infiltrarea lui deschizând perspective largi în acțiune.

Cooperarea între servicii sau între birouri a rezolvat problema timpului, în mai multe situații reușind să asi-

gurăm astfel operativitatea necesară.

În analizarea cazurilor sau a acțiunilor lucrate, în special pe linie de contraspionaj, am avut în vedere, pe lângă specificul cazului, și situația operativă în ansamblu, și cerințele ordinelor și instrucțiunilor C.S.S. pe linia apărării secretului de stat, căutând să facem o legătură strinsă între toate acestea, în scopul unei cit mai bune soluționări.

Așa am procedat în acțiunile informative în care erau lucrați cetățenii români „Walter” și „Paul”, acțiuni care se desfășurau de peste trei ani. Reușisem să acumulăm informații suficiente, care dovedeau că cei doi aveau concepții dușmănoase și că, în contactele sistematice cu un cetățean străin din Cluj, recurgeau zilnic la discuții și comentarii denigratoare, denaturând esența politicii interne și externe a statului nostru. Cu toate că nu existau indicii că cetățeanul străin ar fi avut în vedere recrutarea celor doi români, care nu aveau de altfel posibilități deosebite de a procura informații cu caracter secret, finalizarea acțiunilor a fost târăgănată mult, motivându-se cu întrebarea: „Dar, dacă s-ar întâmpla să fie recrutați?” Înregistram însă fenomenul extinderii relațiilor cetățeanului străin în cercurile vulnerabile, chiar cu concursul lui „Paul” și „Walter” și, în același timp, remarcam faptul că, în multe instituții din localitate, prevederile H.C.M. nr. 957, privind regimul contactelor cu străinii, începea să fie ignorat.

Analizând, pe de o parte, situațiile operative din acțiuni și, pe de altă parte, conjunctura existentă, am ajuns la concluzia că, prin concentrarea de forțe, respectiv prin degrevarea ofițerului care lucra aceste acțiuni de alte sarcini pe o perioadă de două-trei luni, vom avea posibilitatea documen-

tării și finalizării acestor cazuri. Și am luat această hotărîre.

În urma documentării, s-a ajuns la concluzia că, prin punerea în discuții publice, în instituțiile în care lucrau elementele urmărite, prin invitarea și a altor reprezentanți la acele dezbateri, vom reuși să atingem un dublu scop : pe de o parte, să-i compromitem pe cei urmăriți, pe de altă parte, să concurăm la educarea contrainformativă a cetățenilor, barînd căile de scurgere a informațiilor către dușman.

Efectul acțiunii a fost chiar mai mare decît am scontat noi. După demascarea lui publică, „Paul” a simțit nevoia să părăsească localitatea afirmînd că „nu are tăria morală de a se mai întîlni cu cunoscuții lui, fiind compromis deosebit de mult”, iar străinul a fost de părere să nu mai reînnoiască șederea în țară, pornind de la aceleași considerente.

Paralel cu analizarea acțiunilor sau mapelor aflate în lucru, am considerat util să analizăm și informatorii utilizați în aceste cazuri.

Conducerea inspectoratului a acționat mai energic în ultima perioadă și în direcția determinării colectivelor de *a completa și mări numărul recrutărilor de informatori din categoria cetățenilor străini.*

Folosirea judicioasă a unor surse din categoria de mai sus ne-a permis să extindem verificările în anumite acțiuni informative, pe mai multe planuri ; să le utilizăm pe lîngă elementele urmărite, domiciliante pe raza județului, dar, în același timp, să le folosim și pe lîngă eventualele legături ale acestora din exterior.

Cunoașterea continuă a momentelor operative din cazurile lucrate, exploatarea judicioasă a acestor momente — o altă cerință esențială în domeniul urmăririi informative speciale — am asigurat-o prin instituirea

sistemului de analize periodice amîn-tite și prin determinarea ofițerilor de a prezenta informațiile obținute cadrelor de conducere care au analizat acțiunea.

Am realizat astfel controlul executării sarcinilor stabilite cu ocazia analizelor, verificarea modului în care au fost înțelese și însușite indicațiile date, am asigurat premisele exploatarei judicioase a momentelor create care puteau să concure la finalizarea cazurilor.

Sintetizarea concluziilor desprinse din rezolvarea unor cazuri, atît sub aspectul părților pozitive, cît și a greșelilor sau a lipsurilor manifestate, prelucrarea acestor concluzii în colectivele de muncă sau în cadrul învățămîntului de specialitate și dezbaterile lor, sub aspectul soluțiilor adoptate, de asemenea, au contribuit la ridicarea calității activităților în domeniul muncii informative speciale.

La îmbunătățirea calitativă a activității ce se desfășoară în domeniul urmăririi speciale au contribuit și alți factori. Dintre aceștia trebuie să evidențiem progresul realizat în folosirea rațională și intensă a mijloacelor speciale cu care am fost dotați prin grija conducerii Consiliului Securității Statului.

Învățămîntul de securitate, ordinele emise de către Consiliul Securității Statului, unele materiale de orientare trimise de către direcțiile centrale, unele articole din cuprinsul publicației „Securitatea” și chiar traducerile apărute au fost însușite temeinic, constituind surse de inspirație pentru găsirea unor soluții, procedee, mijloace și metode noi de lucru.

Locotenent-colonel A. PEREȘ

O MAI BUNĂ COOPERARE ÎN URMĂRIREA FOȘTILOR LEGIONARI CARE-ȘI SCHIMBĂ DOMICILIUL ȘI LOCUL DE ACTIVITATE

● Colonel LUCIAN MATEESCU

De-a lungul activității sale, ca urmare a unor împrejurări istorice concrete, organizația legionară (indiferent sub ce nume ar fi activat) și-a împletit metodele de muncă legale cu cele ilegale, dobândind experiență în organizarea activității în clandestinitate. Conjugând această experiență cu dogmatismul și fanatismul anticomunist, avem explicația pericolului ce-l reprezintă această categorie de elemente.

De altfel, acest lucru a fost subliniat nu o dată de către conducerea Partidului Comunist Român, care pe baza unei profunde cunoașteri a realităților social-politice din țară, a reliefat cât de mare este primejdia activității foștilor legionari și a subliniat necesitatea urmăririi acestora, pas cu pas, de către organele de securitate.

Pornind de la indicațiile conducerii de partid, Consiliul Securității Statului a organizat în acest an o se-

siune de comunicări și referate, menită să sublinieze caracterul antinațional și antipopular al acestei organizații, modul în care organele de securitate se preocupă în prezent de anihilarea și neutralizarea activității dușmănoase a foștilor legionari. Sintetizând învățămintele sesiunii, tovarășul general-maior Constantin Stoica – vicepreședinte al Consiliului Securității Statului, sublinia că în lupta împotriva foștilor legionari este necesar să găsim soluții combative dintre cele mai diferite pentru anihilarea oricăror încercări de subminare a orânduirii noastre socialiste, să rezolvăm mai calificat și mai operativ multitudinea de probleme pe care le ridică acest sector al muncii de securitate.

Punctînd aceste aspecte de principiu ale muncii de securitate în problema legionară, amintim faptul că preocupări cu caracter științific mai vechi ne-au pus în contact cu analiza modului în care membrii fana-

tici ai organizației legionare și-au desfășurat activitatea în diferite perioade. Fără a avea pretenția unei tratări totale a modalităților de activitate antistatală a acestora, vom remarca că atât în perioada interbelică cât și în cea a construcției socialiste, unii foști legionari au recurs la sistemul schimbării frecvente a domiciliului și a locului de muncă, ca factori în măsură să le favorizeze activitatea sub un dublu aspect : o dată pentru a scăpa de sub supravegherea organelor de securitate și în al doilea rând, pentru ca, prin aceasta, consecințele activității lor să apară după ce ei își vor fi schimbat anturajul și locul de muncă.

Cunoscînd un asemenea procedeu de activitate, conducerea Consiliului Securității Statului a ordonat măsuri de cooperare între unitățile de securitate pentru ca aceste elemente să nu fie scăpate din atenția noastră. Un sumar sondaj efectuat la sfîrșitul anului ce a trecut a demonstrat că numai în orașul București au intrat sau au plecat 309 persoane aflate în baza de lucru a diferitelor unități de securitate, majoritatea lor formînd-o foștii legionari. Extinzînd sondajul, s-a constatat că în marea majoritate a cazurilor în care foștii legionari lucrează prin mape de lucru sau acțiuni informative și-au schimbat domiciliul sau locul de muncă, cooperarea între unitățile de securitate s-a ridicat la nivelul cerințelor puse de către conducerea Consiliului, pentru urmărirea acestora.

Realitatea evidențiază însă că există loc de mai bine în ceea ce privește informarea între unități cu referire la prezența sau plecarea unor asemenea indivizi de pe raza de activitate a uneia sau a alteia. De pildă,

s-a constatat că pe parcursul unui an de zile, deși Inspectoratul județean de securitate Prahova a făcut cunoscut Inspectoratului județean Argeș că un fost șef de cuib legionar s-a mutat cu serviciul pe teritoriul acestui județ, nu s-a reușit realizarea unei colaborări efective, elementul respectiv fiind scăpat din atenție, mult timp necunoscîndu-se poziția acestuia.

Deficiențe au existat și în cooperarea dintre Inspectoratele de securitate ale județelor Galați și Brăila în urmărirea unui alt fost șef de cuib legionar, care și-a schimbat locul de muncă angajîndu-se la o întreprindere din județul Brăila. Ne rețin atenția și cazurile unui legionar, fost avocat, și al altuia, medic, care în ultimii ani și-au schimbat domiciliul de cinci și respectiv șase ori. Un fost legionar, condamnat pentru activitate contrarevoluționară și grațiat în 1964, s-a stabilit inițial pe raza de activitate a județului Alba, după care și-a schimbat de șase ori domiciliul, fără ca unitățile de securitate să se informeze operativ despre deplasările sale. Sînt numai cîteva exemple care ilustrează atât existența unor minusuri în activitatea noastră, cât și necesitatea înlăturării lor. Sintetizînd aceste neajunsuri, ele ar putea fi formulate în felul următor :

a) foștilor legionari (aflați într-o formă sau alta de evidență) ce se deplasează dintr-un județ în altul li se acordă încă o insuficientă atenție ;

b) informarea reciprocă dintre unitățile de securitate cu privire la elementele foste legionare este încă deficitară ;

c) nu se semnalează în timp util stabilirea pe raza de activitate a unităților de securitate a unuia sau a

altuia dintre elementele foste legionare.

Aceste lucruri sînt valabile atît pentru unele elemente din baza de lucru, cît şi pentru cele cuprinse în evidenţa generală.

În urma analizei, efectuate împreună cu unele cadre de conducere din cadrul Direcţiei I, a fenomenului constat de schimbare frecventă a domiciliului şi a locului de muncă de către unii foşti legionari, considerăm că este necesar a se întreprinde noi paşi în direcţia îmbunătăţirii muncii şi pe această linie.

Conducerea Consiliului Securităţii Statului a ordonat luarea unor măsuri menite să înlăture deficienţele existente. Dintre aceste măsuri amintim :

a) sub conducerea şefilor de unităţi, să se stabilească foştii legionari ce şi-au schimbat locul de muncă sau domiciliul şi să se informeze urgent unitatea pe raza căreia se află în momentul de faţă, întocmindu-se totodată planuri comune de urmărire a acestora, eliminîndu-se orice posibilitate de scăpare a unor asemenea persoane de sub supravegherea organelor de securitate. În cazul în care unele dintre ele sînt lucrate prin mape de lucru ori acţiuni informative, transferul materialului şi planurile comune de cooperare sînt de o importanţă deosebită ;

b) acele persoane care au făcut parte din organizaţia legionară şi au fost scoase din baza de lucru şi trecute în evidenţa generală, pe parcursul timpului, periodic (şi nu mai puţin de o dată la şase luni) să fie verificate în evidenţele Centrului sau a subunităţilor din teritoriu, pentru a se constata dacă nu au fost luate în lucru de către altă unitate cu care să se poată coopera. În aceeaşi idee, este indicat ca în intervalul men-

ţionat să se efectueze verificări la formaţiunile de evidenţă a populaţiei pentru a se stabili domiciliul actual, dacă mai trăieşte sau nu, ori dacă se mai află în ţară. Fără îndoială că în cazuri deosebite, cînd nu se pot obţine altfel aceste date, se poate apela la organele de investigaţii, specializate în asemenea operaţiuni ;

c) în cazul stabilirii schimbării domiciliului sau a locului de muncă, organul de securitate de pe raza de activitate care l-a avut în baza de lucru să trimită unităţii de securitate în sfera căreia acesta s-a stabilit, o notă cuprinzînd toate antecedentele politice şi penale ale individului, pentru a se putea aprecia mai veridic cît este el de periculos ;

d) şantierele de construcţii sînt în general preferate de elementele ce urmăresc să scape din atenţia noastră. De aceea este necesar ca unitatea pe raza căreia s-a deschis un asemenea şantier să efectueze o verificare în evidenţele Centrului (care concentrează evidenţa pe întreaga ţară) a celor ce se angajează aici. Prin aceasta se realizează cunoaşterea de la bun început a antecedentelor diverselor persoane, unităţile în atenţia cărora eventual se află şi se pot stabili măsuri concrete şi rapide de cooperare în urmărirea lor, evident în cadrul ordinelor date de către conducerea Consiliului Securităţii Statului.

Cele amintite mai sus sînt numai cîteva probleme pe care le considerăm necesare în îmbunătăţirea muncii în această direcţie.

Înainte de a încheia acest scurt articol, ne permitem să sugerăm că ele sînt în întregime valabile şi pentru acele elemente ce au făcut parte din organizaţiile subversive, tot atît de periculoase prin fanatismul şi experienţa lor ca şi cele legionare.

INFORMATORII CU CARE LUCRAȚI ?

În cuvîntarea rostită la Consfătuirea cu activul de bază al M.A.I. din iulie 1967, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, spunea : „Practica dovedește că pe baza unor informații greșite se ajunge la măsuri și concluzii eronate, dăunătoare. În lumina ultimelor evenimente internaționale apare și mai necesar ca organele de securitate să aibă capacitatea de a studia cu toată seriozitatea materialul informativ, verificîndu-l în mod temeinic pentru a avea certitudinea exactității sale, concordanței sale cu realitatea ; numai pe o asemenea bază se pot stabili măsuri eficiente”.

Folosind aceste indicații prețioase

și aplicînd în mod consecvent ordinele și instrucțiunile elaborate de conducerea Consiliului Securității Statului, cu privire la munca cu rețeaua informativă, noi, în cadrul Inspectoratului de securitate al județului Arad, am reușit să facem ca potențialul informativ de care dispunem în prezent să satisfacă în mare parte cerințele actuale și de perspectivă ale muncii de securitate în județul nostru.

Combătînd credulitatea și formalismul manifestat de către unii lucrători în munca de verificare a rețelei informative, conducerea inspectoratului a reușit să imprime tuturor ofițerilor înțelegerea necesară pentru cunoașterea permanentă a fiecărui in-

formator, colaborator, rezident și gazdă casă de întâlniri, în scopul organizării și desfășurării cu maximum de eficacitate a muncii de dirijare și de educare a fiecăruia dintre ei, pentru descoperirea și înlăturarea din rețea a elementelor necorespunzătoare.

Rezultatul măsurilor întreprinse în munca de verificare a rețelei informative se reflectă în îmbunătățirea calității materialelor primite pe toate liniile de muncă. Mai mulți informatori au fost trimiși cu sarcini contrainformative în străinătate, aducând o contribuție deosebită la clarificarea unor lucrări importante.

Nu este însă mai puțin adevărat că, în munca de verificare permanentă a rețelei informative, pînă în prezent am avut și unele cazuri care ne-au oferit prilejul de a medita și de a trage maximum de învățăminte.

Presupunînd că s-ar putea să mai existe și prin alte inspectorate unii ofițeri care, fără a verifica temeinic și permanent rețeaua, se arată gata „să pună mîna în foc” pentru un anumit informator, vom relata în continuare cîteva cazuri, care ni se par elocvente prin surprizele pe care le-au produs.

Oricît de valoroase ar fi informațiile pe care le-ar furniza un informator, în momentul cînd în activitatea lui au apărut aspecte contradictorii, acestea nu trebuie neglijate, ci verificate în profunzime. Așa s-a procedat de noi în cazul informatorului „Butaru”, folosit pe linie de contraspionaj, care în decursul anilor furnizase multe materiale informative despre elemente din țară și din străinătate. Cu toate acestea apăruseră unele suspiciuni care impuneau măsuri de verificare a informatorului.

Cunoscînd că are o locuință necorespunzătoare și că urma să primească un apartament în bloc, după ce am stabilit în mod sigur care va fi apartamentul ce i se va repartiza, am folosit măsurile speciale. Și bănuielile noastre s-au dovedit întemeiate.

În timpul verificării, s-a stabilit că informatorul îi vorbise soției despre colaborarea cu organele de securitate, cît și faptul că cel în cauză poseda la domiciliu și intenționa să comercializeze cinci bucăți „Tora” (cărți religioase de mare valoare, în limba ebraică), despre care nu-i vorbise niciodată ofițerului operativ.

„Descoperirea” aceasta este minoră în comparație cu alte surprize pe care le putem avea. De altfel, în cazul lui „Butaru”, noi am exploatat cele aflate și, în urma unei combinații, am reușit să-l apropiem de noi pe informator, în prezent el lucrînd cu rezultate bune într-o acțiune.

Sînt alte situații, cînd materialele informative par exagerate; așa am avut noi acțiunea preotului „Dumitrescu”, în care lucra informatorul „lancu”. Dar aspectele care ni se păreau suspecte au fost clarificate într-un timp relativ scurt, prin folosirea filajului, dovedindu-se că informatorul era sincer.

Apar însă și altfel de cazuri cu implicații care aduc prejudicii sau permit tolerarea unei situații grave sau foarte grave. Așa a fost cazul informatorilor „Mircu” și „Opreanu”, care dețineau funcții importante în cadrul Uzinei de vagoane Arad. Aceștia participau la ședințele colectivului de conducere și luau cunoștință în mod direct de practicile ilegale folosite (raportarea de date ireale privind realizarea planului la producția globală și marfă, prin care,

în perioada anilor 1968-1969, s-au adus statului prejudicii în valoare de 1 242 869 lei). „Mircu” și „Opreanu” nu l-au informat însă pe ofițerul operativ care deservește obiectivul, despre aceste practici. Ei caută să se dezvinovățească în prezent prin aceea că știau că acele nereguli erau cunoscute de către unele cadre din conducerea M.I.C.M. și, din aceste motive, afirmă ei, au considerat că nu mai este necesar să le sesizeze și organelor de securitate. În realitate, cei doi au fost nesinceri față de organele noastre, tocmai datorită relațiilor neprincipiale, pe care le aveau cu fosta conducere a uzinei de vagoane, în baza unor interese comune ; în sensul că beneficiau de prime și atunci când planul de producție nu se realiza.

Intrucît urmărirea informativă a diferitelor persoane se efectuează prin mai mulți informatori și colaboratori, o parte dintre aspectele activităților lor le putem verifica și prin confruntarea datelor furnizate de fiecare dintre ei. Asemănarea sau neasemnarea materialelor informative ne dau posibilitatea să tragem unele concluzii. Așa de exemplu, în acțiunea informativă ce se ducea asupra legionarului „Pavelescu”, între materialele informative furnizate de informatorii „Gheorghe” și „Dan”, au apărut o serie de aspecte contradictorii. Intrucît informatorul „Gheorghe” părea că este cel nesincer, ofițerul operativ a organizat o combinație informativă. Astfel, mai multe persoane din anturajul legionarului „Pavelescu” au fost chemate de către rezidentul nostru, la biroul personal al întreprinderii și li s-au cerut relații detaliate despre „Pavelescu”. Ulterior, informatorul „Dan” a fost instruit să meargă la informatorul „Gheorghe” și, printre altele, să discute cu el și despre rețetele verificări ce s-au întreprins

asupra lui „Pavelescu”, lucru pe care l-a făcut. Cu acest prilej, informatorul „Gheorghe” i-a spus lui „Dan” : „Pavelescu este un om inteligent, capabil și de neînlocuit. Nu știu însă, ce tot au ăștia cu el, de tot îl verifică. De altfel și securitatea se înterează de el. Și mie mi-au cerut relații despre el și m-au pus să-l urmăresc. Dar eu nu le-am spus nimic rău despre el”.

„Dan” ne-a relatat această discuție. Ofițerul a organizat atunci o întâlnire cu informatorul „Gheorghe” și, cu scopul de a-l dezinforma, i-a spus, printre altele, că începe să creadă că „Pavelescu” este un om corect și util la locul său de muncă. I-a cerut lui „Gheorghe”, în final, un material de concluzii asupra legionarului.

La cîva timp, „Dan” ne-a semnalat că „Gheorghe” i-a arătat nota informativă scrisă despre „Pavelescu”, ocazie cu care a afirmat : „În sfîrșit și securitatea începe să se convingă că „Pavelescu” este un om cinstit. I-am spus acest lucru și lui” (obiectivului).

În nota prezentată, informatorul „Dan” reda multe expresii din cele folosite de „Gheorghe”, dovadă clară că văzuse într-adevăr nota scrisă de cel de-al doilea informator.

În această situație, s-au luat măsuri de excludere din rețea a informatorului „Gheorghe”, menținîndu-se legătura cu el doar în scop de dezinformare și fiind urmărit informativ, pentru a se stabili natura exactă a legăturilor dintre el și legionarul „Pavelescu”, motivele pentru care a trădat colaborarea cu noi.

Un alt caz de trădare a colaborării cu organele de securitate, a fost și acela al informatorului „Pompei”, recrutat în 1968, într-o grupare de elemente legionare.

În timpul colaborării, observîndu-se că acesta manifesta multă nervozitate

și reținere în timpul discuțiilor cu ofițerul operativ, iar materialele furnizate tratau aspecte lipsite de importanță, s-au luat măsuri pentru verificarea lui. În acest scop, a fost instruit și dirijat pentru a-l contacta la domiciliu pe un legionar asupra căruia se foloseau și măsuri speciale.

În felul acesta s-a stabilit că, de fiecare dată când informatorul îl vizita pe obiectiv, nu respecta instructajul făcut, manifesta grabă și discuta probleme banale. Iar atunci când obiectivul căuta să discute despre unele cunoștințe legionare, îi atrăgea atenția că „ar fi mai bine să nu discutăm despre ei”. Până la urmă, i-a spus clar că organele de securitate i-au cerut relații despre cel urmărit.

Continuându-se verificarea asupra lui „Pompei”, a rezultat că acesta este un element dușmănos, că nu este convins de trăinicia orînduirii noastre socialiste și, crezînd că s-ar putea să aibă neplăceri „după o eventuală schimbare”, a procedat așa cum s-a arătat mai sus. Informatorul a fost exclus din rețea și în prezent este lucrat informativ.

Am mai avut și alte cazuri cînd informatorii au acceptat în mod formal colaborarea cu organele de securitate, din dorința de a li se satisface unele interese personale ; iar alții, datorită golurilor ce au apărut în munca de instruire și de educare, au făcut provocări, ori au devenit fățarnici.

În 1966 organele noastre dețineau informații că pe un șantier de irigații, dintr-o comună din apropierea Aradului, exista o grupare de foști condamnați, care comentau în mod dușmănos orînduirea socialistă. Pentru verificarea materialelor de primă sesizare, a fost studiat, verificat și recrutat informatorul „Damian”, de profesie avocat, fost condamnat la 20 de

ani închisoare pentru activitate subversivă.

Pe parcursul colaborării, informatorul afirma de fiecare dată că elementele urmărite „sînt mulțumite cu situația lor prezentă”, „caută să-și îndeplinească în mod conștiincios îndatoririle de serviciu”, „apreciază pozitiv politica internă și externă a statului nostru” etc.

Pe de altă parte, primeam informații că însuși informatorul „Damian”, în unele cazuri, îi angrena la discuții denigratoare la adresa orînduirii noastre. Ne-am pus atunci întrebarea, de ce a acceptat acest informator să lucreze cu noi. În urma cercetărilor efectuate, a rezultat că a făcut-o din dorința de a se pune la adăpost de orice bănuielă în ceea ce privește activitatea lui prezentă. În același timp, sconta pe faptul că îl vom sprijini pentru a fi încadrat într-o muncă tehnico-administrativă, corespunzătoare pregătirii sale de avocat. Informatorul a fost exclus din rețea și se continuă lucrarea sa informativă. S-a constatat că, după ce am avertizat cîteva elemente din gruparea respectivă, informatorul „Damian” și-a schimbat locul de muncă. Evită contactul cu cei avertizați și se abține de la comentarii pe teme politice.

Asemănător a procedat și informatorul „Kovács”, recrutat în 1966, într-o grupare de elemente naționaliste maghiare care fac parte dintr-un cenaclu literar. Pînă la recrutare, informatorul era un membru activ al cenaclului, după aceea însă, observînd că-i cerem materiale despre persoanele respective, și-a rărit participarea la ședințele de lucru ale cenaclului, iar în ultimul timp nu se mai duce de loc, motivînd „că este foarte ocupat”. Informatorul a fost exclus din rețea.

Informatorul „Golescu”, recrutat pentru supravegherea unor elemente legionare, furniza materiale din care rezulta o recrudescență a activității legionare, fapt ce ne-a obligat să trecem de îndată la verificarea informatorului și a informațiilor furnizate, prin folosirea altor informatori.

S-a stabilit că informatorul, din dorința de a obține informații „valoroase”, făcea provocări în rîndul foștilor legionari cu care venea în contact. Fredonînd cîte o melodie legionară, sau recitînd versuri din poezii legionare, îi angrena la discuții despre organizația legionară.

Sesizîndu-ne la timp și avînd în vedere că informatorul nu făcea provocările din rea credință, s-au putut lua măsuri de intensificare a muncii de instruire și educare a lui, iar rezultatele au fost pozitive.

În perioada anilor 1967-1969, venea destul de des la Uzina de vagoane Arad specialistul englez „Francisc”, din partea unei firme engleze, cu care uzina arădeană avea legături. Pentru supravegherea activității acestui specialist, era folosit informatorul „Munteanu”, care, prin natura atribuțiilor de serviciu, venea în contact cu străinul.

La discuțiile ce se purtau cu „Francisc”, la locuința informatorului, participa uneori și informatorul „Marius”, dar de fiecare dată, relatările celor doi informatori, despre natura convorbirilor, erau diferite. Pentru stabilirea adevărului, au fost luate măsuri speciale la locuința informatorului „Munteanu”, rezultînd că acesta este nesincer și că ne dezinforma.

Cunoscînd acum bine natura relațiilor dintre „Francisc” și „Munteanu”, ofițerul nostru, orientînd discuțiile într-un mod ingenios cu informatorul, a reușit să stabilească aspecte noi care nu reieșiseră pînă atunci. Astfel,

informatorul a relatat că, în timpul plimbărilor pe care le făcea cu mașina specialistului englez, acesta i-a propus să-l ajute în încheierea unor contracte care ar fi dezavantajat statul român, dar pentru care servicii ar fi primit și informatorul un anumit procent. De asemenea, specialistul englez insista pe lîngă informator pentru a-l determina să-i facă o vizită în Anglia și să rămînă acolo, promițîndu-i că-i va oferi un serviciu corespunzător.

Deoarece informatorul nu-i acordase practic nici un ajutor, cazul a fost raportat organelor centrale, inițindu-se o combinație informativă, în cadrul căreia informatorul „Munteanu” a dat un rezultat pozitiv.

Așa după cum rezultă din ordinele și indicațiile Consiliului Securității Statului, verificarea rețelei informative folosită pentru urmărirea elementelor legionare din țară și străinătate reprezintă o necesitate importantă. În aceste cazuri, trebuie să ținem seamă că avem de-a face cu elemente care au fost supuse la o intensă îndoctrinare dușmănoasă, elemente mistice, fanatice și cu experiență în desfășurarea activității subversive. În multe cazuri, legionarii au căutat să pătrundă în rețeaua noastră informativă, pentru a ne cunoaște intențiile și a ne dezinforma.

Ilustrativ în acest sens este modul în care am acționat pentru a-l dezinforma și, în final, a-l demasca pe informatorul „Andreescu”, fost șef C.S.L., recrutat de un alt inspectorat de securitate, pe bază de „sentimente patriotice” și preluat ulterior de către inspectoratul nostru.

Partizan al așa-zisei „conservări a cadrelor legionare”, în 1943, „Andreescu” luase șefia unui C.S.L., pentru a canaliza acțiunile legionarilor pe această linie tactică și a-i

feri de arestări, iar după 1944, a rămas în expectativă, așteptînd momentul „oportun”.

După preluarea de către noi, s-a dus o intensă muncă de educare a lui și am încercat să-l folosim pentru urmărirea unor legionari din țară și din străinătate însă fără nici un rezultat. Deși venea în contact cu elemente care desfășoară activitate subversivă legionară, „Andreescu” prezenta lucrurile de așa manieră încît să ne convingă că în țară nu se desfășoară nici o activitate legionară. Ba, mai mult, a căutat să ne dea și „o soluție de rezolvare a problemei legionare”, sugerîndu-ne în scris: „Miile de foști legionari, care lucrează pe șantiere, în uzine, în spitale, în biblioteci, la construirea socialismului, să nu mai fie suspectați, priviți cu ură și evitați de către cei din jur, ci apreciați în munca lor”.

Ofițerul nostru, analizînd situația informatorului, a dedus că avem de-a face cu un element deosebit de fanatic și foarte abil, care, la adăpostul legăturii cu organele noastre, caută să-și continue activitatea dușmănoasă și să ne dezinformeze. Ca urmare, s-a hotărît să fie lucrat prin acțiune informativă. Pentru a nu se sesiza că îl urmărim, periodic se efectuează întâlniri cu el în scop de dezinformare.

Multă grijă trebuie să acordăm și verificării informatorilor care se deplasează în străinătate în interes de serviciu sau personal, pentru a preveni rămînerea lor în afara granițelor țării. Altfel, lacunele care au existat în perioada studierii și verificării premergătoare recrutării, cît și după aceasta, pot avea repercusiuni deosebite de grave, îndeosebi atunci cînd este vorba de informatori care primesc și unele sarcini contrainformative din partea organelor noastre.

Trebuie să ținem cont că, în ase-

menea situații, se exercită asupra informatorilor o influență ideologică dușmănoasă și în consecință cei care nu dovedesc suficientă fermitate și atașament, cad ușor în cursele ce li se întind.

Așa s-a întîmplat în cazul informatorului „Walter” — profesor, cu rude apropiate în R.F. a Germaniei — caz în care s-a neglijat aprofundarea verificărilor pentru cunoașterea poziției și a concepțiilor reale ale informatorului față de orînduirea noastră socialistă. Rezultatul unor verificări de suprafață îl indicau ca fiind un element „atașat regimului nostru”, cu activitate pe linia organizației U.T.C. și a Asociației studențești. Ofițerul nu a avut în vedere însă că părinții lui „Walter” au pierdut suprafețe întinse de pămînt, după anul 1944.

Ajuns în Occident, informatorul a căzut pradă ideologiei străine și, în urma prelucrării lui de către elemente din conducerea emigrației germane, a refuzat să mai vină în țară. Că este un element dușmănos, o dovedește însăși scrisoarea adresată ofițerului nostru, prin care amenință că va trece la acțiuni dușmănoase contra statului român sau se va adresa diferitelor organisme internaționale, în cazul în care părinții rămași în țară ar suferi repercusiuni pentru fuga lui.

★

Din cazurile prezentate, se desprinde concluzia — de importanță majoră, în munca cu rețeaua informativă — că atît în perioada premergătoare recrutării, cît și după recrutare, nu trebuie să uităm că informatorul este supus continuu diferitelor influențe și, ca atare, cu voia, sau fără voia lui, ar fi posibil să comită greșeli ce pot avea un efect grav asupra muncii noastre.

Locotenent-colonel IOAN COSER
Maior IOAN STANCIU

Unele probleme privind supravegherea informativă a cetățenilor români rămași în străinătate

Informațiile obținute în ultimul timp de către organele de securitate atestă o intensificare a activității serviciilor de spionaj străine, în ceea ce privește folosirea fugarilor și, îndeosebi, a acelor persoane care, aflându-se temporar în străinătate, au fost determinate să refuze întoarcerea în țară.

Acțiunea de influențare a unor cetățeni români aflați temporar peste hotare, în direcția rămînerii în exte-

rior, se duce pe toate căile posibile și este începutul unei activități susținute inițiată de către serviciile de spionaj pentru îndeplinirea planurilor lor, îndreptate împotriva securității statului nostru.

În acest scop, serviciile de spionaj din diferite țări occidentale și-au constituit organe specializate care se ocupă cu determinarea cetățenilor români de a rămâne în străinătate și apoi de exploatarea informativă a

acestora, de verificarea și studierea lor în vederea recrutării.

Sînt cunoscute, pînă în prezent, o serie de birouri informative care ființează în lagărele de la Treiskirchen, Bad-Kreuzer și Wellsee din Austria ; de la Patriciano, Latina, Capua și Canzanelle din Italia ; de la Nürnberg, Freiburg, Gerez, Wiesbaden și Zindorf din R. F. a Germaniei ; de la Acibaden din Turcia ; de la Orewes din Suedia etc.

Aceste birouri informative sînt sprijinite de către autoritățile statelor respective, prin îndrumarea spre lagăre a cetățenilor români, care refuză să se înapoieze în țară.

În toate aceste lagăre acționează și spionajul american (care le subvenționează și le controlează), paralel cu grupele de cadre specializate, menționate mai sus, supunînd pe transfugii unor interogatorii sistematice pe baza unor chestionare ample, în scopul : exploatării informative a celui interogat ; verificării sale pentru a vedea dacă nu este informatorul organelor de securitate din țara de origine ; studierii și recrutării acestuia. În luarea hotărîrii de recrutare, un factor determinant îl reprezintă valoarea rudelor și a legăturilor din țara din care a plecat, potențialul informativ al acestora.

Semnificative sînt în acest sens cazurile Vasile Neculai și Sandu Ion.

Astfel, Vasile Neculai din Suceava, interogat în anul 1969, în lagărul de la Patriciano (Italia), a fost întrebat : unde a satisfăcut serviciul militar, în ce localitate, ce grad și funcție a deținut ; i s-a cerut să prezinte detaliat nivelul de dotare al unității militare. După alte zile de interogare a fost întrebat direct „cu ce misiune

a fost trimis în Italia, unde și cum a fost instruit”.

Sandu Ion, din Galați, interogat tot în anul 1969, în Turcia, după ce a fost întrebat în amănunt despre unitatea militară din care a făcut parte, i s-a cerut să precizeze perimetrul întreprinderii unde a lucrat, profilul fiecărei secții, numărul salariaților, capacitatea de producție etc.

Atenție se acordă în cadrul interogatoriilor și relațiilor din țară ale celui anchetat. Edificator este cazul lui Avram B. din Bistrița-Năsăud care în anul 1969 a fost interogat în Austria.

După ce a fost întrebat despre o serie întreagă de probleme, i s-a cerut să precizeze persoanele cu care era în relații în țară, îndeosebi atitudinea și concepțiile lor. Dintre acestea au fost selecționate două persoane, un tehnician și un pictor, care prezentau interes pentru cei ce l-au exploatat pe Avram. Ulterior, printr-o combinație efectuată de către serviciul de spionaj vest-german, celor două persoane, fiecareia separat, li s-au trimis invitații din partea unor elemente din Austria, invitații pe baza cărora să solicite plecarea temporară din țară.

Ambele persoane, cu ocazia deplasării lor în străinătate, au fost contactate în mod acoperit de către cadre ale serviciului de spionaj respectiv, care au continuat, în mod abil, studiul lor, confruntînd datele obținute de la Avram și au stabilit contacte ulterioare în țara noastră.

Studiindu-se cauzele interesului manifestat de către serviciile de spionaj pentru cei doi cetățeni români, a reieșit că unul dintre ei lucra la o întreprindere cu producție specială,

iar cel de-al doilea locuia în preajma unui obiectiv de apărare.

Semnificativ, în ceea ce privește folosirea unor fugari de către serviciile de spionaj pentru studierea unor persoane din țară, este cazul inginerului Cornea Alexandru din Călărași care, în cursul acestui an, a fost într-o vizită în Italia. Inginerul Cornea lucrează la o întreprindere pe care diplomații unei ambasade din București au încercat să o viziteze și în cadrul căreia au căutat chiar să-și creeze relații, reieșind că întreprinderea, prin profilul ei, este vizată de spionajul străin.

Inginerul Cornea a fost căutat în repetate rânduri de soția lui Niculescu Remus, domiciliată în București, cu care se afla în relații de prietenie și care afirma că soțul ei se află temporar în Italia. În realitate acesta era fugar. Cu ocazia plecării în străinătate, soția lui Niculescu i-a dat lui Cornea niște cărți ce fuseseră solicitate de soțul ei pentru „a se documenta”.

În timp ce Cornea Alexandru se afla la un hotel în Italia, fără să fi luat încă legătura cu Niculescu Remus pentru a-i da cărțile, a fost contactat de un cadru al unui organ de informații și din discuțiile purtate a rezultat că acesta cunoaște o serie de detalii din viața și activitatea cetățeanului român.

Ulterior s-a stabilit că fugarul Niculescu Remus, dirijat de serviciul de spionaj, aranjase cu soția sa din București ca aceasta să-i trimită cărțile „numai prin Cornea Alexandru”.

Din aceste exemple se desprinde faptul că, pentru a putea contracara acțiunile întreprinse împotriva țării noastre de către serviciile de spionaj

și organizațiile contrarevoluționare din străinătate prin folosirea cetățenilor români care refuză să se întoarcă în patrie, organele de securitate au obligația să întreprindă măsuri corespunzătoare de lucrare activă a acestei noi baze și a legăturilor care eventual ar fi folosite în scopuri dușmănoase, îndreptate împotriva orînduirii noastre socialiste.

De altfel, încă din octombrie 1969, la convocarea șefilor de compartimente pe linie de contraspionaj din inspectoratele județene de securitate, președintele Consiliului Securității Statului, tovarășul Ion Stănescu, a ordonat urmărirea celor care au rămas în străinătate, a legăturilor și a rudelor lor suspecte.

În scopul cunoașterii activității pe care o desfășoară în străinătate elementele ce au refuzat să se înapoieze în patrie, organele de securitate trebuie să cuprindă în baza lor de lucru această categorie de persoane, desfășurînd totodată supravegherea generală asupra rudelor și a legăturilor apropiate ale celor fugiți.

Pe timpul supravegherii generale, organele de securitate au posibilitatea ca, în mod operativ, să identifice activitatea dușmănoasă ce eventual o desfășoară această categorie de persoane, să întreprindă măsuri de a-i influența pe unii dintre cei rămași în exterior în direcția înapoierii în țară sau, în cazul în care acest lucru nu este posibil, să-i determine să nu întreprindă acțiuni ostile țării noastre.

De asemenea, este necesar să se clarifice dacă rudele ori legăturile apropiate ale celui rămas în străinătate desfășoară sau nu vreo activitate potrivnică țării noastre.

Includerea în baza de lucru a ce-

lor rămași în străinătate trebuie făcută imediat ce primim semnalări din partea unității de pașapoarte prin care ni se comunică expirarea vizei de ședere în străinătate a celui plecat ori deținem date din care rezultă că cineva a fugit clandestin din țară ; cînd avem informații că persoana în cauză și-a prelungit viza de ședere în străinătate în mod repetat sau pentru o perioadă mai mare de timp și sînt indicii ori sesizări că procedează astfel, pentru a nu se mai înapoia ; cînd se obțin informații verificate că o anumită persoană intenționează să nu se mai înapoieze, deși nu i-a expirat viza de ședere în străinătate.

Apreciem că în cadrul supravegherii generale, trebuie să fie întreprinse cîteva măsuri în faza imediat următoare obținerii informației cu privire la rămînerea în străinătate a cetățeanului român.

Astfel, în primul rînd, este necesară întocmirea unei evidențe stricte a persoanelor care au rămas în străinătate, făcîndu-se fișe personale, în care să fie inserate datele ce caracterizează activitatea celui rămas în exterior, precum și o apreciere a măsurilor informativ-operative pe care urmează să le luăm asupra celui plecat și a legăturilor sale apropiate din țară.

Fișa personală va cuprinde datele de identificare (fotografia, semnalmente, apartenența politică în trecut și prezent, locul de muncă și datele secrete cu care a venit în contact pînă la plecarea din țară, rudele și legăturile apropiate cu toate datele de identificare, țara unde s-a stabilit prin refuzul de a se înapoia în patrie).

În cursul supravegherii generale vor trebui stabilite cauzele care au determinat refuzul înapoierii în țară, pentru ca, în funcție de acest lucru, să putem aprecia și orienta măsurile noastre în viitor.

Aceasta, pentru că într-un fel se pune problema cu un element care rămîne în străinătate deoarece este un dușman înrăit al regimului nostru și altfel față de acela care a rămas pentru niște neînțelegeri, nemulțumiri la locul de muncă sau în familie.

În timp ce, pentru primul vom organiza măsuri informativ-operative în scopul de a stabili care sînt acțiunile lui dușmănoase îndreptate împotriva țării noastre, pentru cel din a doua categorie vom încerca să ducem acțiuni menite a-l determina să se înapoieze în țară, folosind metodele adecvate de influențare. În acest sens, trebuie făcute eforturi pentru găsirea unor persoane care, sub îndrumarea noastră, să acționeze ca atare.

Spre a ne întregi datele obținute inițial, referitoare la cauzele pentru care cineva a rămas în străinătate, este necesară supravegherea acelei persoane și a legăturilor sale apropiate, prin intermediul posibilităților Direcției a IX-a, care poate contribui la elucidarea activității pe care o desfășoară urmăritul în străinătate și care ne poate prezenta un tablou edificator asupra legăturilor și a naturii acestor legături cu cei rămași în țară.

Identificarea rudelor și a legăturilor se impune a fi făcută imediat după primirea semnalării referitoare la rămînerea cuiva în străinătate.

Menționăm că *prin legături trebuie să se înțeleagă numai persoanele care realmente au fost în relații apropiate cu cel plecat din țară.* Aprec-

cierea unei persoane ca legătură a celui fugit trebuie să se facă numai în măsura în care aceasta menține legături directe sau prin intermediari cu cel fugit, după rămânerea acelui element în străinătate. *Ca rude* : părinții, fiii, frații (inclusiv cei ai soțului sau soției) și alte categorii de rude, dar numai în măsura în care acestea din urmă se află în relații cu fugarul.

Sîntem de părere că identificarea și stabilirea activității rudelor și a legăturilor celor rămași în străinătate este necesar să se efectueze împreună cu ofițerii care au în urmărire contrainformativă obiectivele unde persoanele în cauză își desfășoară activitatea. Această măsură este necesară, mai ales, pentru situația în care ruda sau legătura celui rămas în străinătate solicită plecarea peste hotare. Ofițerul care răspunde contrainformativ de obiectiv, cunoscînd aspectele respective, va putea aprecia astfel mai bine atunci cînd avizează călătoria unor asemenea persoane peste hotare.

În mod similar se va proceda și pentru cunoașterea secretelor de stat cu care a venit în contact cel rămas în străinătate. În cadrul acestei analize, trebuie stabilite cu exactitate toate datele secrete pe care le cunoaște cel rămas în străinătate, presupunîndu-se că ele vor ajunge în posesia serviciilor de informații. Aceasta pentru a se putea pregăti ulterior măsuri corespunzătoare de dezinformare.

În același mod vor trebui analizate și rudele și legăturile apropiate ale celui rămas în străinătate, în vederea stabilirii, la locurile de muncă ale acestora, a sectoarelor unde sînt concentrate secrete de stat, a măsurii în

care rudele ori legăturile au acces la acele secrete ori sînt în relații cu persoane care lucrează în aceste sectoare, pentru a preveni o eventuală scurgere de informații.

De aceea, considerăm că este absolut necesar ca *legăturile și rudele suspecte* ale celor care au plecat temporar în străinătate și refuză să se înapoieze să se afle în *supraveghere informativă generală*.

Trebuie însă să avem în vedere ca, după ce se vor obține date care atestă că ruda sau legătura celui rămas în străinătate nu întreține relații suspecte cu acesta, ori că fugarul nu desfășoară activitate dușmănoasă, să procedăm la scoaterea persoanelor în cauză din preocuparea organelor noastre. În caz contrar însă, cînd suspiciunile sînt confirmate, aceste persoane vor fi lucrate activ, întreprinzîndu-se măsurile ce se impun pentru documentarea activității lor.

O altă latură a supravegherii elementelor rămase în străinătate o constituie obținerea de date care să ne edifice cu privire la activitatea pe care acestea eventual o desfășoară în afara țării noastre.

Asemenea informații putem obține prin dirijarea surselor noastre spre rudele și legăturile celor urmăriți, precum și prin informatorii și colaboratorii cu ajutorul cărora realizăm supravegherea informativă generală a străinilor care vin în România.

Este cunoscut că, în multe situații, elementele ce desfășoară activitate potrivit statutului nostru ocolesc căile oficiale de legătură cu rudele și cu prietenii, folosind transmiterea de comisoane prin diverși cetățeni străini, care vin în țara noastră ocazional

sau permanent, în calitate de comercianți, funcționari diplomatici etc.

Asupra acestei laturi este necesar să ne îndreptăm atenția în mod deosebit pentru că sînt căi prin care serviciile de spionaj acționează în sensul contactării, studierii și recrutării agenturii sale.

O altă cale pentru obținerea de informații privind elementele rămase în străinătate o constituie relatările pe care le fac, în baza H.C.M. nr. 957 din 1966, cetățenii români care călătoresc temporar, în interes de serviciu sau particular, în străinătate.

Relatări ample pot face și cetățenii care, deși inițial refuzaseră înapoierea în țară, după o perioadă de timp, se reîntorc. Aceștia pot furniza informații utile mai ales asupra lagărelor unde sînt concentrați, de către autoritățile țărilor respective, toți cetățenii care vor să se stabilească în străinătate.

De la prima categorie de persoane, dar mai ales de la ultima, în baza unor discuții bine organizate, putem obține date edificatoare despre o serie de elemente. Asemenea date privesc poziția față de țara noastră a unor fugari, legăturile pe care și le-au creat în străinătate, informațiile care eventual le-au furnizat pe timpul cît au stat în lagărele de concentrare, dacă au început să fie folosiți de către serviciile de spionaj sau de către organizațiile contrarevoluționare din străinătate etc.

De aceea, în cadrul urmăririi trebuie să inițiem măsuri prin care să obținem date despre activitatea din lagăr și anume : perioada în care elementul de care ne ocupăm s-a aflat în lagăr ; de către cine a fost

interogat ; cît timp au durat interogatoriile ; despre ce anume a fost interogat ; ce regim avea în lagăr ; ce atitudine a avut față de legăturile din țară în perioada cînd se afla în lagăr, comparativ cu perioada de după plecarea din lagăr ; ce mijloace de legătură folosește cu persoanele din țară (prin poștă, prin intermediari) etc.

Toate aceste informații, pe care le obținem în perioada supravegherii generale, prin centralizarea lor, pot constitui o bază în analiza pe care o desfășurăm asupra activității dusă împotriva țării noastre de către elementele rămase în străinătate și în consecință vor ajuta la luarea unei hotărîri cu privire la profilul de muncă, pe linia căruia va trebui efectuată în continuare supravegherea specială.

De aceea, apreciem că pe linie de contraspionaj, supravegherea specială desfășurată asupra cetățenilor români rămași în străinătate trebuie făcută numai dacă aceștia sînt agenți, au legături cu agenții serviciilor de spionaj sau, prin intermediul lor, serviciile de spionaj exploatează anumite posibilități de a veni în contact cu rudele și cu legăturile din țară ale fugarilor, în scopul atragerii acestor legături la activitate informațională.

În materialul de față nu ne-am propus să tratăm modul de rezolvare a cazurilor aflate în supravegherea specială a acestei categorii de persoane.

În toate situațiile însă trebuie întocmite acte de trimitere în fața justiției, pentru săvîrșirea infracțiunii de trădare prin refuzul înapoierei în țară, conform art. 157¹ C. pen.

Colonel TRAIAN VASILESCU
Colonel ION NARDIN

ASPECTE NOI ALE ACTIVITĂȚII IEHOVISTE

ÎN
JUDEȚUL
MUREȘ

În ultima perioadă de timp, pe raza județului Mureș, elementele care activează în cadrul sectei ilegale „Mar-torii lui Iehova” și-au intensificat activitatea dușmănoasă, vizînd unificarea și reorganizarea grupărilor existente, stabilirea unor legături cu centrele iehoviste de peste hotare, în vederea obținerii de instrucțiuni și materiale de propagandă dușmănoasă. Au apărut și cazuri de nesupunere fă-țișă față de legile statului nostru, de defăimare a orînduirii socialiste, pre-cum și de atragere în cadrul sectei a noi elemente, recrutate de preferință din rîndul tineretului și al intelectua-lilor.

Materialele informative de care dispunem pînă în prezent ne-au per-mis să tragem unele concluzii asupra cauzelor ce au favorizat reanimarea mișcării iehoviste, în ultimul timp.

O parte dintre aceste cauze au un

caracter general ; altele sînt specifice județului nostru.

Credem că principalul mobil în activitatea ilegală, pe care membrii acestei secte o desfășoară în prezent, îl constituie răspîndirea ideilor Con-gresului internațional de la Nürn-berg, ținut în anul 1969 unde s-a in-sistat asupra faptului că este nece-sară intensificarea, pe toate planuri-le, a activității iehoviste, mai ales în anii care urmează. Aceasta deoarece, conform concepțiilor lor, „sfîrșitul lu-mii” o să aibă loc într-un viitor foarte apropiat.

Pe raza județului nostru, ideile pro-pagate de congresul iehovist au fost cunoscute, în primul rînd, prin intermediul numitei Ōrendi Elisa-beta din Tîrnăveni, care a reușit să participe personal la dezbaterile ce au avut loc la Nürnberg, și care, la întoarcerea în țară, a luat

legătura cu mai mulți sectanți, informându-i asupra lucrărilor congresului la care a participat. În al doilea rînd, ideile congresului au pătruns în județ prin unele materiale de propagandă. Asemenea materiale cuprindeau lucrările și hotărârile congresului iehovist, multiplicat și difuzat ulterior de către mai multe elemente conducătoare, în frunte cu numitul Szabó György din Reghin.

Sarcinile și indicațiile primite pe aceste căi din exterior au fost însușite și s-a căutat aplicarea lor cu o doză sporită de îndrăzneală în comparație cu anii trecuți, datorită existenței în cadrul sectei a unei opinii generale, potrivit căreia, împotriva celor ce desfășoară activitate dușmănoasă, nu se mai întreprind nici un fel de măsuri concrete de către organele competente, adoptîndu-se față de ei o atitudine de tolerare.

Existența unei asemenea opinii s-a datorat în mare măsură și lipsei de eficiență a măsurilor luate în ultimii ani de către organele noastre. Iată, de exemplu, în anii 1966–1967, s-au efectuat de către noi peste 100 de avertizări. Dar — așa cum arăta într-un număr anterior tovarășul colonel Dumitrașcu Neculai — noi eram cei care refuzam pornirea procesului penal, arătînd că faptele sînt lipsite de pericolozitate socială și astfel, în loc să limităm activitatea elementelor în cauză, li s-a dat sectanților mai mult curaj, de fiecare dată, aceștia constatînd că nu sînt trași la răspundere penală.

Practica muncii informative desfășurată pe plan local a relevat și o altă cauză, aceea a mediului prielnic desfășurării activității iehoviste. Atragerea de noi membrii și ținerea unor

adunări clandestine se realizează cu mai multă ușurință în localitățile periferice, care dispun de puține mijloace de legătură cu centrele culturale, în localitățile în care munca de culturalizare și de răspîndire a cunoștințelor științifice se desfășoară la un nivel scăzut sau unde, în mod practic, această muncă este inexistentă.

Este cît se poate de elocventă, în acest sens, situația din comuna Valea Largă, unde, numai în anii 1969–1970, au fost atrase în organizația iehovistă un număr de 373 persoane, printre care și cîțiva intelectuali ai comunei, ajungîndu-se ca în prezent dintre cei 2 666 cetățeni majori ai comunei, peste 900 să fie iehoviști. Comuna Valea Largă trebuie spus însă că se află la o distanță mare față de căile de comunicație cu mediul urban, că nu a fost încă electrificată; cadrele didactice care lucrează în comună neglijează complet munca cultural-educativă.

Față de această situație, în luarea de către noi a unor măsuri, s-a procedat în mod diferențiat, ținîndu-se cont de persoana celui urmărit și de atmosfera existentă în mediul unde acționau.

De pildă, dețineam informații că, într-o anumită comună a județului, atenția principală a unor conducători urmăriți de către organele noastre era îndreptată spre atragerea din rîndul intelectualilor a unor noi membri în cadrul sectei. Au fost analizate atunci în mod concret posibilitățile fiecărui informator, oprindu-ne asupra numitului „Sabău” care, în virtutea funcției pe care o deținea în comună, venea în contact cu mulți locuitori, printre care și cu elementele

urmărite de către noi. Trasându-i-se o linie de conduită corespunzătoare și fiind instruit cu sarcini concrete, acesta a reușit ca, într-o perioadă relativ scurtă, să se infiltreze în cadrul organizației iehoviste, cîștigîndu-și încrederea deplină a elementelor urmărite; a fost și „botezat” ca membru al organizației. Pe parcurs, prin intermediul acestui informator, am reușit să cunoaștem activitatea mai multor conducători, nu numai din localitatea respectivă, ci și de prin alte părți.

În urma măsurilor luate, cît și pe baza analizării materialelor obținute, am tras concluzia că, în ultima perioadă, activitatea dușmănoasă a iehoviștilor îmbracă noi forme, se folosesc noi metode care, după părerea lor, sînt valoroase, din două puncte de vedere. Pe de o parte, sînt mai eficiente, iar pe de altă, îngreunează munca de urmărire și tragere la răspundere penală.

Printre aceste noi forme de activitate se numără organizarea unor adunări de mare amploare, folosindu-se în acest scop diferite evenimente de familie, serbări cîmpenești tradiționale, ce au loc în unele localități, întîlniri puse la cale în stațiunile de odihnă (scontindu-se și pe faptul că prezența membrilor sectei în astfel de localități nu poate apărea ca suspectă).

În același timp, în scopul sustragerii atenției organelor de securitate, se constată, tot mai frecvent, organizarea de întruniri în timpul nopții, întruniri la care participă un număr de aproximativ 40-60 elemente. Se aleg în acest scop case izolate, greu de supravegheat. Astfel de întruniri au avut loc în incinta unei mori părăsite

de la marginea comunei Suseni, precum și în alte localități de pe Valea Nirajului.

În legătură cu noile forme de activitate menționate mai sus, este cît se poate de elocventă adunarea organizată în anul 1969 în comuna Valea Largă unde, cu ocazia ceremonialului de înmormîntare a unui iehovist s-au întrunit un număr de aproximativ 2 000 persoane, iar șapte elemente conducătoare, printre care și „Sasu Ionel”, fost fugar, au ținut discursuri ample, cu caracter dușmănos, în care au propovăduit schimbarea orînduirii din țara noastră și au îndemnat participanții neiehoviști să adere la organizație.

În comuna Zau de Cîmpie are loc anual tradiționala serbare cîmpenească denumită „Tîrgul Peștilor”. Folosind prilejul că la această serbare participă un număr foarte mare de persoane din diferite localități, aproximativ 1 000 de iehoviști prezenți s-au retras într-o poiană din pădurea învecinată unde, simulînd participarea la o petrecere, au ținut discursuri și au cîntat cîntece iehoviste.

Similar s-a procedat și în stațiunea Sovata, unde, în repetate rînduri, cu ocazia sărbătorilor și în zilele de duminică, grupările iehoviste din localitățile învecinate, și în special elementele tinere, s-au întrunit și au organizat adunări clandestine în pădurile din jurul stațiunii. Pentru a nu crea suspiciuni legate de activitatea pe care o desfășurau, o parte dintre iehoviștii participanți aveau asupra lor diferite instrumente muzicale.

La întrunirile de acest fel, participau și elemente iehoviste din județele Cluj, Bistrița-Năsăud, Sibiu etc. venite

cu mijloace de transport proprii sau în comun.

Ca urmare a activității informative desfășurate, s-a stabilit că promotorii și conducătorii principali ai acestor activități sînt elemente ajunse la un grad maxim de fanatizare, cunoscute cu antecedente penale repetate și care dispun de o bogată experiență în desfășurarea muncii clandestine pe linia sectei. Datorită acestui fapt, s-a impus necesitatea depunerii unei munci informative calificate și folosirea la maximum a tuturor mijloacelor, în mod diferențiat, pentru fiecare caz în parte.

În urma analizării situației operative, ne-am oprit asupra informatorilor „Farkas” și „Iacob”, care se bucurau de încredere deplină din partea iehoviștilor și aveau posibilități de pătrundere pe lângă Kovács, Adam și Szabó, principale elemente conducătoare.

Datorită dirijării eficiente a acestor informatori, s-au stabilit o serie de probleme a căror clarificare se impunea în mod necondiționat. Astfel, s-a stabilit că elementele conducătoare dețin materiale originale, editate în străinătate în luna martie a.c., aparate de multiplicat etc.

A mai fost stabilită existența unor canale de legătură cu străinătatea, realizate de către iehoviștii care au rude în exterior. Astfel se introduceau în țară materiale de propagandă și instrucțiuni concrete, referitoare la direcțiile de activitate ale sectei.

Pe lângă legăturile cu străinătatea, conducătorii iehoviști din județul Mu-

reș au întreținut legături stabile cu o serie de conducători iehoviști din alte județe învecinate ca : Bistrița-Năsăud, Cluj, Harghita etc., au folosit căi multiple în vederea atragerii în sectă a noi elemente, s-au dat la ținerea unui număr tot mai mare de discursuri cu ocazia și sub pretextul evenimentelor de familie.

În vederea clarificării tuturor acestor probleme, pe lângă rețeaua informativă, au fost folosite în mod intens măsurile speciale, filajul, fotografierea secretă, perchezițiile domiciliare, cît și unele combinații, prin care s-a reușit infiltrarea și interpunerea în bune condiții a informatorilor amintiți.

Prin măsurile speciale introduse cu ocazia perchezițiilor, cît și în timpul desfășurării anchetei (trei elemente au fost deja condamnate, iar alte trei urmează a fi judecate) s-a reușit să se stabilească mijloacele prin care au fost multiplicat materialele de propagandă, persoanele care și-au dat concursul la multiplicarea lor, cît și locurile de depozitare a acestor materiale.

Pentru identificarea elementelor care au participat la unele adunări, cît și pentru cunoașterea conținutului discursurilor rostite în astfel de ocazii, a fost folosită fotografierea de la distanță cu ajutorul unor teleobiective, cît și dotarea unor informatori verificați cu aparate la baterie, ascultarea făcîndu-se în locuri din timp amenajate și camuflate în mod corespunzător.

În urma efectuării filajului, s-au stabilit legături importante, iar prin posturile fixe organizate au fost iden-

tificate locurile unde au avut loc adunările clandestine, ținute în special în timpul nopții, s-a precizat numărul membrilor participanți și au fost identificați mulți dintre ei.

După deplina clarificare a problemelor enunțate mai sus, s-a trecut la documentare, prin ascultarea în calitate de martori a unor elemente care cunoșteau o serie de aspecte importante din activitatea desfășurată de către conducătorii sectei.

Datorită măsurilor speciale luate la locul de reținere și a combinațiilor folosite în procesul anchetei, au fost descoperite importante legături și aspecte noi, referitoare la elementele reținute. Astfel, în procesul anchetei s-a descoperit un depozit de materiale, o mașină de scris și unele circulare în original, emise de către Centrala iehovistă din Brooklyn, prin care se fixează liniile directoare ale activității sectei în perioada actuală.

Ca un fenomen nou apărut se constată acțiunile de intimidare a martorilor, în scopul determinării acestora să-și retracteze declarațiile date. Astfel de cazuri au avut loc în comuna Valea Largă, unde numitul Mureșan Tudose, aflând că organele de securitate au trecut la documentarea activității pe care o desfășurase, în vederea trimiterii în instanță, prin amenințări grosolane, a încercat să-l determine pe „Suciu Ilie”, audiat de noi în calitate de martor, să-și retractă depozițiile.

Tot ca un fapt nou, se constată preocuparea unor elemente de a supraveghea cu atenție deplasările pe

care le fac organele de securitate în diferite localități. În această activitate de supraveghere sînt atrași în special tineri și unele persoane a căror convertire la sectă se încearcă în mod treptat.

Practic, sectanții se servesc de faptul că în comună, oficiul P.T.T.R., farmacia, cooperativa și bufetul se află vizavi de postul de miliție. În aceste locuri, se strecoară cu rîndul elemente iehoviste periferice, necunoscute de ofițer, care au ca misiune să observe toate persoanele care intră în incinta postului de miliție și să supravegheze deplasările prin comună ale ofițerului nostru.

Tot în Valea Largă, conducătorul iehovist Tolan Victor — în prezent arestat — i-a cerut locțiitorului de secretar al comitetului P.C.R. pe comună, cu care este în relații de rudenie, să se împrietenească cu ofițerul, să-l invite la masă și la băutură, pentru a afla de la acesta cît mai multe probleme din activitatea îndreptată împotriva iehoviștilor. Evident, noi am folosit această încercare pentru a duce o acțiune de dezinformare a conducătorilor grupării.

Data fiind amploarea activității desfășurate de organizația iehovistă, conducerea inspectoratului, în urma analizelor efectuate, a indicat luarea și pe mai departe a unor măsuri menite să ducă la finalizarea cazurilor în lucru și la paralizarea activității acestei secte, prin folosirea unor metode complexe.

Locotenent-colonel GH. FLOREA
Maior NICOLAE DALI

CU PRIVIRE LA:

COOPERAREA ÎN MUNCA DE CONTRAINFORMAȚII ECONOMICE ÎN SECTORUL TRANSPORTURILOR FERROVIARE

Colonel I. FLOREA

Locotenent-colonel A. MORTOIU

Activitatea în transporturile feroviare este organizată în teritoriu pe opt regionale C.F.R., fiecare dintre acestea cuprinzând rețeaua și unitățile de căi ferate de pe raza mai multor județe. Pentru rezolvarea sarcinilor profesionale, o parte dintre salariații C.F.R. se deplasează de la unitatea de reședință, depășind limitele teritoriale ale județului respectiv.

Aceasta a determinat ca și pe linia muncii de contrainformații economice să se ia măsuri de organizare menite să asigure realizarea prevederilor Decretului nr. 295/1968 privind prevenirea, descoperirea și lichidarea acțiunilor de sabotaj, diversione, subminare a economiei naționale și a altor infracțiuni contra securității statului.

Astfel, organizarea activității de contrainformații economice în transporturile feroviare, a pornit de la respectarea principiului teritorialității

în raport de ponderea obiectivelor care trebuie lucrate, ținându-se seama de vulnerabilitatea lor și de existența unor persoane capabile de a comite acțiuni împotriva securității statului.

De asemenea, s-a avut în vedere că, în majoritatea lor, obiectivele în transporturile feroviare sînt „deschise”, mijloacele folosite – vagoane, locomotive – deplasîndu-se pe curse lungi, depășind chiar frontiera țării noastre, particularitate ce este concretizată prin accesibilitate pentru elementele rău intenționate.

Aceasta a determinat ca în inspectoratele de securitate pe raza cărora se află sediile regionalelor C.F.R. să lucreze trei-cinci ofițeri, care au în deservire informativă obiectivele feroviare din raza de responsabilitate a județului respectiv. Totodată, acești ofițeri mențin o legătură permanentă și cooperează cu ofițerii de contrainformații în transporturile feroviare de

la celelalte inspectorate de securitate județene cuprinse pe raza direcției regionale C.F.R.

De exemplu, ofițerii de contrainformații în transporturile feroviare de la Inspectoratul de securitate Iași, cooperează cu cei de la inspectoratele de securitate ale județelor: Vaslui, Bacău, Botoșani, Neamț și Suceava.

Aceasta nu înseamnă că ofițerii de la cele cinci inspectorate sînt subordonați celor de la Iași.

Particularitățile muncii pe linie de contrainformații economice în sectorul transporturilor feroviare impun, pe lângă alte măsuri, organizarea și desfășurarea activității permanente de cooperare, în conformitate cu prevederile „Instrucțiunilor C.S.S. cu privire la cooperarea între unitățile de securitate în vederea îndeplinirii misiunilor ce le revin”.

În scopul îndeplinirii în bune condiții a ordinelor Consiliului Securității Statului, s-a impus ca necesară ridicarea pe o treaptă superioară a cooperării principale între inspectoratele de securitate, pe linia schimbului operativ de informații, pentru prevenirea săvîrșirii de infracțiuni în obiectivele din transporturile feroviare sau a unor stări periculoase ce pot provoca accidente, pentru cercetarea unor acte suspecte de diversiune și urmărirea informativă specială a unor elemente, pornind de la faptul că acestea nu își desfășoară activitatea pe un teritoriu limitat.

Conform ordinului tovarășului vicepreședinte al Consiliului Securității Statului, general-maior Constantin Stoica, în trimestrul II al anului 1970, în baza unor materiale rezultate din constatările făcute, s-au ținut ședințe de lucru la inspectoratele de securitate pe raza cărora se află sediile regionalelor C.F.R., ședințe la care au participat adjuncții inspectorilor șefi

și ofițerii de contrainformații economice din transporturile feroviare de la județele din cuprinsul regiunilor respective.

În ședințele de lucru s-au analizat și dezbătut problemele legate de modul în care ofițerii de contrainformații economice în transporturile feroviare au aplicat instrucțiunile C.S.S. cu privire la cooperare, neajunsurile existente și măsurile ce se impuneau a fi luate pentru îmbunătățirea în continuare a activității de cooperare între inspectoratele de securitate.

Una din principalele probleme ce a făcut obiectul ședințelor de lucru a fost aceea a analizei modului în care s-a reușit să se prevină acțiunile dușmănoase îndreptate împotriva instalațiilor și a mijloacelor de transport feroviare, ce pot produce pagube economiei naționale.

În ședințele de lucru s-a evidențiat faptul că majoritatea ofițerilor și-au orientat activitatea de cooperare în direcția prevenirii actelor dușmănoase, îndreptate împotriva mijloacelor de transport, pentru prevenirea producerii unor evenimente, ca urmare a stărilor periculoase ce s-au creat în unitățile C.F.R.

Spre exemplu, în cursul anilor 1968–1969, organele de securitate au intrat în posesia mai multor anonime în care autorul scria despre intenția unor elemente — nenominalizate — de a produce o catastrofă de cale ferată la un tren de persoane internațional. Scrisorile erau depuse la cutiile poștale din mai multe stații de pe regiunile C.F.R. Brașov, Cluj și Deva.

În baza unor analize făcute de Direcția a II-a cu unele inspectorate de pe regiunile menționate mai sus, s-a ajuns la concluzia că autorul scrisorilor anonime s-ar afla pe teritoriul inspectoratelor de securitate

Braşov şi Mureş, în care scop, în comun, a fost întocmit un plan de măsuri care să conducă la identificarea autorului. Legătura permanentă şi executarea conjugată a unor sarcini de către ambele inspectorate de securitate a făcut ca, într-un timp relativ scurt, să se reuşească identificarea autorului în persoana numitului Cristea V. Cristea, fost picher C.F.R., în prezent pensionar.

Reuşita acţiunii de descoperire a autorului a fost determinată de schimbul operativ de informaţii între cele două inspectorate, asupra persoanelor din cercul de bănuţi întreprinzându-se măsurile necesare.

În numeroase cazuri, ca urmare a unei activităţi de cooperare eficientă între inspectoratele de securitate, ofiţerii de contrainformaţii economice din transporturile feroviare au reuşit să prevină producerea unor accidente grave.

Aşa spre exemplu, în vara anului 1969, în urma ploilor torenţiale, râul Prahova a crescut, spălând fundaţiile şi o parte a pământului din spatele zidurilor de apărare de la capetele unor poduri de pe calea ferată, între staţiile Cîmpina-Sinaia. Se ivise astfel pericolul de a fi spălat terasamentul la culeele unor poduri importante pentru traficul feroviar. Această situaţie periculoasă a fost semnalată în timp util de către reţeaua informativă ofiţerului de la Inspectoratul de securitate al judeţului Prahova, iar acesta, prin măsurile de cooperare luate împreună cu Inspectoratul de securitate al municipiului Bucureşti, a putut interveni operativ, prin conducerea Direcţiei regionale C.F.R.

Se poate aprecia că a existat o preocupare permanentă pentru obţinerea de informaţii şi luarea de măsuri în cooperare între inspectorate pentru eliminarea cauzelor care pu-

teau conduce la provocarea de accidente pe calea ferată (participarea la siguranţa circulaţiei a unor elemente neautorizate ; prezentarea sub influenţa alcoolului la serviciu ; executarea de lucrări necorespunzătoare la linii, lucrări de artă şi instalaţii ; reparaţii şi revizii efectuate necorespunzător la vagoane, locomotive şi altele).

Cazurile suspecte de diversiune sau sabotaj cercetate de către organele de securitate au necesitat, de asemenea, o activitate intensă de cooperare între mai multe inspectorate de securitate, ajungându-se la descoperirea autorilor numai pe baza întreprinderii şi rezolvării în comun a măsurilor prevăzute.

Edificator în acest sens a fost actul suspect de diversiune săvârşit în noaptea de 4 spre 5 martie 1970, când autori necunoscuţi au introdus un număr de şase dopuri de hirtie în conductele de aer ale mai multor vagoane, din unele trenuri de marfă expediate din staţia C.F.R. Mărăşeşti spre Buzău.

Pentru descoperirea autorilor comiterii acestui act suspect de diversiune, s-a întocmit un plan de cooperare, în care au fost antrenaţi cu sarcini concrete, pe lângă ofiţerii de la Direcţia a II-a, şi unii ofiţeri de la inspectoratele de securitate ale judeţelor Buzău, Bacău şi Galaţi.

Măsurile de cooperare, în special cele întreprinse de către Inspectoratul de securitate al judeţului Buzău, au ajutat la cercetarea, ridicarea şi conservarea corpurilor delictive, la audierea persoanelor care au avut cunoştinţă despre anumite elemente şi împrejurări ale actului suspect. S-au luat măsuri de urmărire informativă specială a suspectilor care domiciliuau în Buzău şi lucrau la Mărăşeşti, rea-

lizindu-se un permanent schimb de informații.

Cu ofițerii de la Inspectoratele de securitate ale județelor Bacău și Galați s-au rezolvat sarcini legate de circulația vagoanelor din compunerea celor două trenuri.

În afară de schimbul de informații, ofițerii de la Inspectoratul de securitate al județului Galați au rezolvat, ajutați de specialiști, unele probleme privind urmările grave ale introducerii acestor dopuri, stabilind modul în care s-a efectuat revizia și pregătirea tehnică a celor două trenuri.

Faptul că autorii acestui act suspect de diversiune au putut fi descoperiți — într-un timp relativ scurt — s-a datorat numai acțiunilor de cooperare care s-au realizat între inspectoratele de securitate ale județelor Vrancea, Buzău, Bacău, Galați și a participării directe la cercetări a ofițerilor din cadrul direcțiilor a II-a și a XIII-a.

De altfel, se cunosc mai multe cazuri când autori necunoscuți au introdus diferite corpuri străine (nisip, balast, resturi de cărămidă, mozaic etc.) în cutiile de ungere ale vagoanelor, pe raza de activitate a unui județ, iar fapta a fost constatată de către ofițerii de la alte inspectorate de securitate.

Pentru identificarea autorilor, în majoritatea cazurilor, Inspectoratele de securitate ale județelor Argeș, Prahova, Neamț, Brașov, I.S.M.B. și altele au cooperat în luarea de măsuri complexe.

De asemenea, existența unor evenimente de cale ferată, prin care se produc însemnate pagube materiale economiei naționale și uneori pierderi de vieți omenești, a necesitat din partea inspectoratelor de securitate județene luarea unor măsuri în cooperare pentru elucidarea

cauzelor, a împrejurărilor și pentru stabilirea vinovaților.

Aceste măsuri au fost necesare, deoarece, la producerea unor evenimente de cale ferată pot participa persoane din ramuri de activitate diferite (mișcare, tracțiune, vagoane, linii telecomunicații, reparații etc.), parte din ele domiciliind pe raza altor județe.

De aceea, o sarcină importantă care revine ofițerilor de contrainformații economice din sectorul transporturilor feroviare este aceea de a organiza urmărirea și descoperirea elementelor dușmănoase care, prin acțiunile lor, pot pune în pericol securitatea transporturilor feroviare, folosindu-se tocmai de posibilitatea ce o au de a se deplasa dintr-un județ în altul.

Cazuistica cercetării diverselor accidente produse pe C.F.R. arată că atenția elementelor ostile care intenționează să săvârșească acțiuni de sabotaj se îndreaptă și spre unele lucrări de mare importanță pentru dezvoltarea și modernizarea transporturilor.

O acțiune de sabotaj de acest fel a fost săvârșită de legionarul Burghilea C., fost inginer șef, coordonator al lucrărilor de pe șantierul de construcții căi ferate de la Porțile de Fier.

Pe baza măsurilor de cooperare întreprinse de ofițerii inspectoratelor de securitate ale județelor Caraș-Severin, Mehedinți și Timiș, s-au obținut informații din care rezulta că Burghilea C. a dat dispoziții ce contraveneau proiectelor și normelor de executare a unui tunel. Ca urmare, s-au produs surpări, fisuri și segregări de betoane, infiltrații de apă. Acestea au slăbit rezistența construcției, fiind nevoie de lucrări suplimentare ce au majorat valoarea investiției

și au impus restricții în exploatarea lucrării de artă respective.

Schimbul de informații realizat a dat posibilitatea documentării activității dușmănoase și tragerii la răspundere penală a celui vinovat.

Din acest caz, trebuie reținut însă că legionarul Burghilea, schimbându-și locul de muncă, a reușit să înșele vigilența ofițerilor care s-au ocupat de urmărirea lui informativă.

Deși rețeaua informativă semnalase din timp existența în sectoarele de lucru conduse de Burghilea C. a unor grave încălcări ale prevederilor proiectelor și ale normelor tehnice de executare, ofițerii care au primit aceste informații au târăgănat verificarea și exploatarea materialelor. Lipsa unui plan de cooperare și a unor măsuri concrete a permis elementului respectiv să acționeze nestingherit pe trei șantiere, producând, prin activitatea sa, importante pagube economiei naționale.

Conform ordinului tovarășului președinte, Ion Stănescu, pentru asigurarea supravegherii informative a cetățenilor străini care ne vizitează țara și folosesc mijloace de transport feroviare, s-au întreprins măsuri concrete de către Inspectoratul de securitate al municipiului București, de către Inspectoratele de securitate ale județelor Constanța, Prahova și Ilfov, în vederea încadrării cu rețea a mijloacelor și a unităților C.F.R., în care aceștia vin în contact cu cetățenii români.

Ca urmare, Inspectoratul de securitate al județului Constanța și I.S.M.B., realizând un schimb operativ de informații și aplicând măsuri în comun, au asigurat o supraveghere informativă mai eficientă a cetățenilor străini ce au venit pe litoral.

Cu prilejul analizelor ce s-au făcut în ședințele de lucru respective, a re-

zultat că în organizarea și desfășurarea muncii de contrainformații economice în transporturile feroviare, pe linia cooperării, se manifestă încă unele lipsuri, pentru înlăturarea cărora trebuie acționat foarte hotărât și eficient. Astfel :

O parte din rețeaua informativă ce prin natura serviciului se deplasează de la centrele regionalelor C.F.R. pe raza mai multor județe, nu-și aduce contribuția pe măsura posibilităților de care dispune, instructajul ei fiind încă deficitar.

Sînt încă dese cazurile cînd informațiile primite de ofițerii de la un inspectorat de securitate, se trimit cu mare întîrziere unității de securitate interesate. Aceasta poate avea consecințe grave, prin neprevenirea unor accidente de cale ferată. Spre exemplu, în vara anului 1969, ofițerul de contrainformații economice de la Inspectoratul de securitate al județului Cluj a fost informat despre săvîrșirea unui act suspect de diversiune prin introducerea de corpuri străine în cutia de ungere a unui vagon încărcat cu efecte militare în stația C.F.R. Cîmpia Turzii. Transmitînd abia după 20 de zile informația primită, Inspectoratul de securitate al județului Alba — pe raza căruia s-a săvîrșit fapta — nu a mai putut întreprinde nici o măsură, deoarece corpurile delictive dispărușeră, iar cercetarea devenise tardivă.

Unele elemente suspecte, ce prin natura serviciului se deplasează pe raza mai multor inspectorate, nu sînt semnalate în timp util și nu se aplică în comun măsurile necesare urmăririi lor informative.

Pe șantierele de lucru, mai ales acelea de construcții ale liniilor, podurilor, tunelelor, nu se aplică în cooperare măsurile informativ-operative de către toate inspectoratele județene interesate, din care cauză sînt

lămurite cu mare întârziere cazurile suspecte de sabotaj.

De exemplu, inspectoratele de securitate ale județelor Bihor și Cluj nu au cooperat concret pentru urmărirea lui Turcu Lazăr, care avea sarcina de a răspunde de lucrările de revizie și de menținerea în stare de funcționare a tunelului Banlaca-Criș. Lipsa schimbului de informații a condus la prăbușirea boltei tunelului și aducerea lui în stare improprie exploatării pe timp de mai multe zile, din care cauză s-a întrerupt circulația feroviară pe magistrala Cluj-Oradea.

Ofițerii de contrainformații din transporturile feroviare de la inspectoratele de securitate județene de pe raza unei direcții regionale C.F.R. nu au ținut o legătură permanentă și operativă în vederea stabilirii unor măsuri de securitate, s-au făcut puține întâlniri directe între ofițeri. Este necesar ca, pe baza aprobării conducerii inspectoratelor de securitate interesate, să se acționeze în comun pentru elucidarea și finalizarea unor cazuri, cât și pentru documentare reciprocă și schimb de experiență.

În cadrul ședințelor de lucru respective, ofițerii ce au participat la discuție au analizat cu răspundere problemele și au făcut propuneri de natură a ridica pe o treaptă superioară activitatea de securitate în domeniul transporturilor feroviare.

Concluziile sintetizate după ținerea acestor ședințe de lucru, au arătat necesitatea ca ofițerii de contrainformații din transporturile feroviare să acționeze în cooperare, cu maximum de operativitate și eficacitate, în următoarele direcții mai principale :

a. — Prevenirea oricărei acțiuni care pune în pericol securitatea transporturilor prin realizarea unui schimb de informații operativ, chiar telefonic.

Avem în vedere datele ce se primesc de către un inspectorat că pe raza altui inspectorat de securitate județean, s-a creat o situație periculoasă ce poate provoca accidente grave, ori că există elemente dușmănoase ce intenționează să comită acțiuni de diversiune sau de sabotaj.

b. — Folosirea întregului potențial informativ creat în sectorul transporturilor feroviare, prin instruirea corespunzătoare a rețelei informative ce face deplasări pe raza mai multor județe, în vederea obținerii de informații utile activității de prevenire.

c. — Aplicarea în comun a unor măsuri informativ-operative pentru urmărirea calificată a activității persoanelor ce sînt în lucru și care se deplasează pe raza mai multor județe. Este necesar ca în această direcție să se facă un schimb operativ de informații și în mod deosebit în cazul șantierelor de construcții sau refacții dispersate pe o rază mare.

d. — Cercetarea unor accidente ce se produc pe calea ferată, de către inspectoratul de securitate pe raza căruia s-a produs, în cooperare cu celelalte inspectorate pe teritoriul cărora lucrează sau domiciliază persoanele implicate în producerea acestor evenimente. În cadrul acestei cooperări, trebuie rezolvate și măsurile de includere în comisia de cercetare a unor informatori competenți și verificați. De asemenea, pe parcursul cercetării trebuie să se asigure un schimb de informații necesar elucidării cauzelor accidentului și pentru stabilirea vinovaților.

Avem convingerea că măsurile ce s-au luat vor asigura executarea în cit mai bune condiții a ordinelor C.S.S., urmînd ca în analizele ce se vor face în viitor să ne prezentăm cu rezultate din ce în ce mai bune.

VĂ PREZENTĂM:

Cazul „DRAGOMIR“

1

În prezentul articol mi-am propus să împărtășesc cititorilor aspectele esențiale ale „Cazului Dragomir“, caz în parte cunoscut de către ofițerii care lucrează în problema legionară, deoarece el a constituit obiect de discuții în câteva ședințe de analiză ținute în această problemă, la nivelul direcției.

Consider necesar ca de la început să prezint câteva date din care să rezulte pe scurt activitatea lui „Dragomir“ în cadrul organizației legionare.

În etate de 55 ani, absolvent al Facultății de drept și filozofie, fost profesor și în ultimul timp contabil la un seminar teologic din raza județului Caraș-Severin, „Dragomir“ a intrat de foarte tânăr în organizația legionară în orașul „C“, unde a activat alături de Horia Sima, șeful organizației legionare de mai târziu. Luna septembrie 1940 marca o ascensiune considerabilă în activitatea lui „Dragomir“, prin

faptul că era numit de către Horia Sima șef de cabinet la Președinția Consiliului de Miniștri, apoi șef al Serviciului de Informații creat pentru urmărirea fidelității față de organizația legionară. Cu privire la formația legionară a celui în cauză, mi se pare semnificativă o afirmație a lui „Dragomir“: „Sînt fructul unei educații specific legionare – scria el – crescut din prima zi a activității mele politice de Horia Sima“. Această afirmație se găsește într-un memoriu făcut în perioada de detenție care a urmat arestării și condamnării lui „Dragomir“ la muncă silnică pe viață în anul 1941. El a fost grațiat în anul 1964.

În timpul detenției, s-a menținut pe o poziție legionară și a desfășurat chiar o intensă activitate pentru menținerea „unității“ legionare în jurul lui Horia Sima. În acest sens, a întreținut legături cu virfurile legionare condamnate și a dat indicații cu pri-

vire la comportarea acestora. „Dragomir” a rămas pe această poziție pînă în anul 1963, cînd s-a intrat în contact cu el, în vederea atragerii la colaborare. Din acest moment „Dragomir” începe să-și „schimbe” atitudinea și, din legionarul ferm de pînă atunci, se arată binevoitor și de acord cu „sprijinirea” organelor de securitate, fapt ce a condus la recrutarea lui în luna iunie 1964, în ideea urmăririi informative a unor foste vîrfuri legionare. Cu privire la atragerea și recrutarea ca informator a acestui element, mi-aș permite să fac trei observații care, probabil, trebuiau, la timpul lor, mai adînc analizate și luate în considerație.

În primul rînd, apreciez că ar fi fost necesar să se analizeze cu mai multă atenție „transformarea” acestui element, pentru că, în raport de antecedentele și activitatea lui din detenție, această transformare ciudată s-a produs într-un timp prea scurt. Aspectul acesta nu era justificat nici de condițiile de mediu și de viață care, după cum se știe, au un rol destul de important în schimbările de optică ce apar la diferite persoane. În esență, era vorba de renunțarea la o ideologie — la cea legionară în favoarea celei comuniste — și că suportul acestui salt era evident șubred, nemotivat.

În al doilea rînd, trebuie avută în vedere însăși atitudinea lui „Dragomir” după intrarea în contact, atitudine care nu dovedește altceva decît eschivarea fostului legionar de la o poziție hotărîtă, fățișă împotriva fărâdelegilor comise de organizația legionară.

Este posibil să se fi acceptat punctul lui de vedere evaziv, fără o atitudine netă, cu scopul de a i se consolida poziția de viitor informator în

rîndul virturilor legionare. Dar ne întrebăm, din momentul în care atîtea foste vîrfuri legionare recunoscuseră deschis o serie de fapte, nu a creat mai multe semne de întrebare tocmai atitudinea rezervată a lui „Dragomir” ?

Și, în sfîrșit, cea de a treia observație pe care o fac se referă la un memoriu, care a fost întocmit după ce s-a început atragerea la colaborare, memoriu în care „Dragomir” și-a expus un întreg plan de a intra în contact cu Horia Sima, din dorința de a „sprijini” organele de securitate. În spatele acestei idei de penitență se ascundeau desigur gîndurile unei acțiuni de viitor. (Precizez că i s-a interzis cu desăvîrșire să acționeze într-o formă sau alta pentru a pune în practică această intrare în legătură cu Horia Sima).

După 1964 „Dragomir” se stabilește din nou în localitatea unde își desfășurase activitatea legionară înainte de arestarea din 1941. Dar acum pare un bătrîn liniștit pe care anii îndelungați de detenție l-au cumințit.

S-a continuat deci menținerea legăturii noastre cu „Dragomir”, fiind creditat ca unul dintre cei mai buni informatori în problema legionară din fosta regiune Banat.

Natural că la o asemenea apreciere a condus lipsa de verificare a informațiilor referitoare la unele elemente legionare fost condamnate, pe care „Dragomir” le prezenta ca menținîndu-se pe poziție legionară și capabile să întreprindă acțiuni împotriva orînduirii noastre de stat. Ca urmare, în primii ani după ieșirea din detenție, au fost puse în lucru prin acțiuni informative peste 16 elemente legionare, fost condamnate sau care au deținut anumite funcții în organi-

zația legionară. În afară de aceasta, noul informator a fost trimis pe lângă unele foste vîrfuri legionare, din alte orașe, ca Alba-Iulia, Timișoara, București, Constanța, Sibiu.

În informațiile pe care „Dragomir” le furniza despre aceste elemente era caracteristic faptul că despre toți arăta că se mențin pe o poziție legionară, că nu au renunțat la concepțiile lor din trecut și că unii dintre ei, care au participat la demascarea activității legionare în detenție, au făcut acest lucru formal, doar pentru a-și ușura situația și pentru a fi puși în libertate.

Șirul informațiilor de acest gen a continuat o anumită perioadă de timp. Apoi, despre unii foști „camarazi”, „Dragomir” aducea materiale din care rezulta că în concepția acelor elemente s-au petrecut schimbări de esență, care îi determină să renunțe la activitatea și poziția lor legionară. Despre alții înceta pur și simplu să mai informeze.

Spre exemplu, pe „Nelu Ion”, fost șef F.D.C., „Dragomir” ni l-a semnalat, pînă în prima jumătate a anului 1968, ca pe un element care se menține pe poziție legionară, capabil să întreprindă acțiuni, cu credința nestămutată în viitorul legionar. Începînd din a doua jumătate a anului 1968, materialele furnizate reflectau anumite frămîntări care apăruseră în concepțiile lui „Nelu Ion” și care îl determinau să renunțe la convingerile legionare. Se mai aduceau ca argumente situația familială a urmăritului, datorită căreia, chipurile, era obligat să accepte totul așa cum este, precum și faptul că, analizînd situația existentă, „Nelu Ion” ar fi ajuns la concluzia că nici o altă orînduire nu

i-ar rezerva o situație mai avantajoasă...

Un al doilea caz se referă la doctorul „Ion Gheorghe”, urmărit de Inspectoratul de securitate al județului Timiș, pe care, în primii ani după ieșirea din detenție, „Dragomir” l-a semnalat ca pe un legionar fanatic și care intenționa a ajunge în Apus, pentru a se pune la dispoziția comandamentului legionar. Ulterior însă „Dragomir” a început să amintească tot mai rar de această problemă, iar în ultimul timp nu a mai semnalat nimic negativ despre cel în cauză.

Bineînțeles că în timp ce el furniza asemenea date, asupra sincerității lui se puneau din ce în ce mai frecvent semne de întrebare.

Aș putea spune că, chiar după ieșirea lui „Dragomir” din detenție, au existat suspiciuni cu privire la sinceritatea sa, dar în prima etapă nu li s-a acordat atenția cuvenită. Problema verificării sincerității lui „Dragomir” s-a pus mai mult în anul 1968 și cu acuitate în 1969. La întărirea suspiciunilor au contribuit cîteva fapte pe care consider necesar a le menționa.

Astfel, materialele furnizate de către „Dragomir” cu ocazia contactării unor foste vîrfuri legionare nu erau în concordanță cu datele obținute de organele de securitate din surse demne de încredere. (Unele probleme semnalate de „Dragomir” și atribuite elementelor cu care a discutat s-au dovedit a fi, în bună parte, propriile-i expresii și concepții).

Un alt fapt care a ridicat probleme foarte serioase asupra sincerității lui „Dragomir” s-a petrecut în luna mai 1969, cînd el s-a deplasat la Arad, ca urmare a unei preținse indicații venite din partea unui turist ce se afla în vizită în Timișoara și care, chipurile,

I-a îndrumat spre Arad pentru a întâlni acolo două persoane venite din străinătate, cu care „va trebui să discute anumite probleme”. După revenirea de la Arad, „Dragomir” ne-a informat că s-a întâlnit acolo cu doi indivizi, în persoana cărora a recunoscut pe foștii legionari Popa Gliga și Stănculescu, fugiți din țară în anul 1941. Pentru a se recunoaște, ne-a spus că a folosit o parolă pe care o știa el și Horia Sima. Ne-a mai informat că cei doi i-au cerut relații despre unele foste virfuri legionare și, în mod special, despre moartea lui Petrașcu Nicolae, că Popa Gliga l-a lăsat să înțeleagă că va veni în țară un legionar „mai mare”, de la Paris, pentru a discuta cu el amănunte, dându-i în același timp indicații să se gândească care dintre șefii legionari verificați de „prigoană” — printre care și el — ar fi dispuși să aibă o legătură cu străinătatea, că i s-a cerut părerea în legătură cu posibilitatea ducerii unei activități legionare în țară.

După cum bine se poate deduce, problemele ridicate necesitau un volum mare de lucru, precum și luarea unor măsuri cu exteriorul, eventual începerea unui joc operativ cu dușmanul. Cum însă îmbinarea mijloacelor muncii informative are tocmai menirea de a ne ține cât mai aproape de adevăr, iată că, și de această dată, îmbinarea acestor mijloace și-a dovedit eficacitatea. Este vorba de faptul că, datorită suspiciunilor ce planau asupra lui „Dragomir”, au fost luate măsuri ca orice deplasare a acestuia să fie urmărită cu ajutorul filajului. Și filajul a stabilit că în ziua în care se afla în Arad și când el pretindea că s-a întâlnit cu cei doi legionari, „Dragomir” a fost într-adevăr la Arad, dar

s-a întâlnit doar cu un nepot al său, elev la liceul agricol din localitate.

Un alt fapt elocvent: „Dragomir” mai pretindea că s-ar fi întâlnit la Timișoara cu un turist, care i-ar fi comunicat că un fost legionar (care a deținut o funcție în Banatul iugoslav și care în prezent se află în R.F. a Germaniei) ar fi fost în vizită în R.S.F. Iugoslavia și i-a făcut unele relatări importante. Trecându-se la verificări, s-a stabilit că turistul despre care „Dragomir” semnala, nici nu intrase în țară, iar legionarul celălalt nu fusese în vizită în R.S.F. Iugoslavia.

Din cele de mai sus și din alte note informative reieșea clar că „Dragomir” căuta să lase mereu impresia că este în atenția legionarilor din afară și că el ar fi elementul indicat pentru conducerea unei activități legionare în țară.

Analizarea tuturor acestor fenomene la timpul lor, a impus trecerea la lucrarea activă a lui „Dragomir”, bineînțeles, menținându-se contactul cu el, în primul rînd pentru dezinformarea sa asupra scopurilor pe care le urmărim și în al doilea rînd, pentru a nu-i da posibilitatea să sesizeze că s-a schimbat ceva în relațiile noastre cu dînsul. Dar, așa după cum era și de așteptat, lucrarea activă a acestui element a ridicat și anumite probleme a căror rezolvare nu a fost de loc ușoară.

Analizîndu-se mijloacele cele mai adecvate pentru urmărirea sa, s-a ajuns la concluzia că, atît folosirea unor informatori, cît și filajul nu sînt în măsură să satisfacă cerințele ce se ridicau în fața noastră.

Existînd de acum certitudinea că avem de a face cu un element necinstit, s-a recurs la folosirea unor măsuri speciale.

Deficiențele întâmpinate în punerea în practică a acestor măsuri au fost pe deplin compensate de rezultate. Astfel, filajul, informatorii și investigațiile au semnalat faptul că „Dragomir” era vizitat la domiciliu de unii tineri, în special de la seminarul teologic, dar aceste mijloace nu au reușit să ne edifice asupra adevăratului scop pe care îl urmărea „Dragomir” în legătură cu acești tineri. Datorită măsurilor speciale luate, s-a conchis că meditarea acestor tineri de către „Dragomir” era numai un paravan, în spatele căruia se ascundea de fapt un interes deosebit pentru educarea acestor tineri în spirit mistico-legionar.

În discuțiile purtate cu ei, paralel cu o subtilă îndoctrinare, „Dragomir” se deda la manifestări dușmănoase grosolane împotriva orînduirii noastre și la adresa conducătorilor de partid și de stat.

Cu ocazia audierii acestor tineri, s-au stabilit date care scoteau în evi-

dență activitatea dușmănoasă desfășurată de „Dragomir”.

Tot prin măsurile speciale luate, am reușit să ne edificăm și asupra cauzelor pentru care „Dragomir” nu mai semnală nimic în ultimul timp despre intenția de fugă din țară a doctorului „Ion Gheorghe”. Explicația era că atît urmăritul, cît și informatorul erau preocupați de plecarea din țară, în care sens analizau modalitatea de a-și pune în aplicare intenția.

De altfel, „Dragomir” solicitase aprobare pentru o vizită în R.S.F. Iugoslavia. Față de această situație, a fost îndemnat ca, înainte de plecarea în străinătate, să meargă la București unde să contacteze anumite foste virfuri legionare, cărora să le facă cunoscută intenția lui de a merge în vizită în străinătate. Bineînțeles că „Dragomir” a fost de acord cu această problemă și s-a deplasat la București.

Locotenent-colonel ȘT. DAVID

2

După un studiu aprofundat, executat de către organele Direcției a XIII-a, în colaborare cu Direcția I și cu Inspectoratele de securitate ale județelor Caraș-Severin și Timiș, a fost elaborat un plan de măsuri, aprobat de conducerea Consiliului Securității Statului, în vederea reținerii legionarilor „Dragomir” și „Ion Gheorghe” și documentării activității dușmănoase pe care cei doi au desfășurat-o.

Au fost formate grupe operative, din lucrători ai unităților de mai sus, grupe care au avut misiunea de a

acționa concomitent, trecînd la reținerea celor în cauză, la percheziționarea lor și la audierea cercului de martori fixați.

O dată trimis la București în mod legendar, „Dragomir” a fost luat în filaj și apoi în cercetare, la sediul Direcției a XIII-a.

În procesul cercetării penale, încă din primele discuții, s-a urmărit compromiterea lui „Ion Gheorghe”, împreună cu care „Dragomir” desfășurase activitate de propagandă dușmănoasă împotriva orînduirii noastre so-

cialiste și hotărîse să treacă fraudulos frontiera spre a se stabili în Occident.

„Dragomir” a fost întrebat direct cu cine și ce a hotărît în legătură cu „fișia”. (Ne refeream la zona de frontieră). Din această întrebare a tras concluzia că „Ion Gheorghe”, pe care îl știa mai expeditiv, ar fi încercat să fugă peste graniță fără el și, fiind reținut, ar fi făcut declarații în acest sens.

Presupunînd că ar fi fost trădat de „Ion Gheorghe”, „Dragomir” a recunoscut încă din prima zi legăturile pe care le-a avut cu sus-numitul, confirmînd materialele care se obținuseră asupra lor.

Ca urmare a acestui fapt, în ziua următoare reținerii lui „Dragomir” s-a trecut la executarea fazei a doua din planul de măsuri, adică la arestarea lui „Ion Gheorghe” și la audierea simultană a unor martori principali.

Operativitatea și momentul surpriză creat la reținerea lui „Ion Gheorghe” s-a soldat cu descoperirea la percheziția corporală a acestuia a unei bancnote de o sută mărci vest-germane, procurată de la un turist străin în vederea folosirii după trecerea frauduloasă a frontierei. De la domiciliu i-au mai fost ridicate trei ziare vechi care conțin articole fasciste și anticomuniste, scrise de Horia Sima, precum și trei ducați de aur.

Prin audierea martorilor, a rezultat că cei în cauză, și în special „Dragomir”, au încercat să desfășoare activitate de îndoctrinare legionară în rîndul unor elemente tinere, în special fiii unor legionari, tată de care au elogiât activitatea organizației legionare și a foștilor ei conducători, inspirîndu-le ideea că această organizație va renaște, că peste un timp va cuceri puterea în

stat, iar tinerilor le-ar reveni sarcina de a duce înainte ideile legionare pentru realizarea „țelului final”.

Pentru a găsi aderenți la ideile legionare, „Dragomir” a instigat în mod subtil pe unii tineri pe care îi ținea sub influență, să atragă în discuții cu caracter legionar pe prietenii lor de încredere, explicîndu-le că după ce s-ar realiza acest scop, fiecare poate să moară, în credința că și-a făcut datoria față de neam.

Un aspect care trebuie să ne rețină atenția îl constituie faptul că tinerii luați în pregătire legionară se atașaseră de „Dragomir” și de „Ion Gheorghe”. Astfel, cu prilejul discuțiilor purtate, noi am constatat că și-au însușit o parte din expunerile referitoare la istoricul organizației legionare și la conducătorii ei.

Avîndu-se în vedere această situație, în procesul ascultării ca martori a tinerilor, s-a acordat o atenție deosebită din partea organelor noastre pentru a-i determina să înțeleagă pericolul la care erau expuși prin continuarea legăturilor cu asemenea elemente și prin manifestarea, sub vreo formă, a unor concepții de genul celor inspirate de inculpați.

Considerăm că aceste elemente tinere trebuie să rămînă în continuare în atenția organelor de securitate, pe raza cărora domiciliază și să fie ținute sub influență, după avertizarea lor.

În activitatea desfășurată de către „Dragomir”, a fost caracteristic faptul că în relațiile cu foștii colegi de serviciu, în scopul de a disculpa și reabilita fosta organizație legionară, a angajat discuții prin care a încercat să justifice acțiunile și asasinatele comise de foștii și actualii săi „camarazi”. Atît „Dragomir” cît și „Ion Gheorghe” au încercat să pozeze în

„oameni cu caracter, victime ale comunismului”, care ar fi „suferit pentru binele poporului și înflorirea neamului”.

Ca tactică folosită în anchetarea celor două elemente a fost cea a dezbinării lor. În consecință, „Dragomir” și „Ion Gheorghe” și-au pierdut încrederea pe care o aveau unul în altul, au început să se demaște și să se acuze reciproc ca inițiatori ai activității dușmănoase pe care au desfășurat-o. Ei se suspicionează în momentul de față, încearcă să se discrediteze reciproc și privesc cu neîncredere legăturile pe care le-au avut, în special cele cu unele foste căpetenii legionare, desconsiderându-i din anumite puncte de vedere și punându-le sub semnul întrebării chiar onestitatea.

Anchetarea lui „Dragomir” a ridicat și o problemă care ni se pare interesantă pentru activitatea de viitor a aparatului informativ. Așa cum se știe, el a fost menținut în rețea și dirijat în aceleași probleme chiar și după ce organele noastre cunoșteau poziția lui dușmănoasă. Evident, aceasta s-a făcut în scop dezinformativ.

„Dragomir” a încercat să justifice anumite acțiuni, întreprinse din proprie inițiativă, ca fiind rezultatul unor instructaje făcute, iar pe de altă parte, din dorința de a nu se desconsolida ca informator.

De pildă, în luna aprilie 1970, „Dragomir” a trimis unei foste căpetenii legionare o scrisoare cu un conținut dubios, provocator și pe care a expediat-o recomandat ca din partea unui anume „Ionescu Teodor”. În anchetă, „Dragomir” a încercat să susțină că ar fi comunicat ofițerului cu care ținea legătura conținutul scri-

sorii, fapt greu de infirmat de către noi.

Considerăm că în asemenea situații este mai bine ca informatorii ne-sinceri să fie dirijați spre obiective lipsite de importanță, pentru a nu li se mai crea posibilitatea justificării unor acțiuni dușmănoase.

Ca o trăsătură negativă a cercetării penale efectuată în acest caz, trebuie reținut că un ofițer din cadrul Inspectoratului Caraș-Severin a contactat legendat pe un cetățean iugoslav despre care existau materiale verificate că întreține legături dușmănoase cu „Dragomir” și, din superficialitate, i-a dat de înțeles ce dorim noi de la el.

Fiecare caz de cercetare penală prezintă particularitățile lui și ofițerul atestat cu executarea unor astfel de probleme are datoria de a studia multilateral fiecare aspect în parte cu discernămint. Fisurile care își mai fac loc în activitatea noastră este necesar să le eliminăm, pentru a nu crea posibilitatea elementelor dușmănoase să se sustragă din fața legii și să acționeze împotriva regimului nostru socialist.

Cercetările în cauza lui „Dragomir” și „Ion Gheorghe” au fost în prezent terminate. Ei și-au recunoscut activitatea dușmănoasă pe care au desfășurat-o și în curând vor fi judecați de către Tribunalul militar București pentru propagandă împotriva orânduirii socialiste.

„Ion Gheorghe” urmează a mai fi judecat și pentru deținere ilegală de mijloace de plată străine.

Locotenent-colonel V. DUMITRESCU

COLABORAREA CU ORGANELE DE MILIȚIE ÎN URMĂRIREA INFORMATIVĂ SPECIALĂ ÎN MEDIUL RURAL

Recent, s-a împlinit un an de la elaborarea Ordinului președintelui Consiliului Securității Statului și al ministrului Afacerilor Interne, ordin care reglementează regulile de muncă pe linia apărării securității statului în mediul rural.

În cele ce urmează, mi-am propus ca, din realizările și din neajunsurile pe care le-am înregistrat în cadrul Inspectoratului de securitate al județului Buzău, să pun în dezbateră cititorilor câteva propuneri care consider că ar putea contribui la îmbunătățirea muncii de prevenire și de curmare a activității dușmănoase în mediul rural.

Mă voi referi la modul în care am organizat și efectuat urmărirea informativă specială asupra unor persoane din mediul rural, cu ajutorul șefilor de posturi de miliție și al ofițerilor instructori.

**Locotenent-colonel
ION CHIVU**

Cu toate rezultatele bune pe care le-am obținut, socotesc că sînt în asentimentul cititorilor afirmînd că practica executării în cele mai bune condiții a acestui ordin a ridicat și ridică probleme, atît pentru ofițerii de securitate, cît și pentru cei de miliție.

Subliniez că, pe raza județului nostru, cu puține excepții, marea majoritate a ofițerilor de miliție au adus o importantă contribuție la verificarea și documentarea activității dușmănoase a diferitelor categorii de suspecti din mediul rural care au fost urmăriți prin acțiuni și prin mape de lucru, majoritatea acestora din urmă fiind începute pe baza unor informații inițiale, obținute de către șefii de post.

După primirea unor astfel de informații, sub îndrumarea și controlul ofițerului detașat ca adjunct al șefului serviciului C.I.P., ofițerii de securitate s-au preocupat să realizeze o cît mai bună cooperare cu organele de miliție. În prezent, putem spune că, de cele mai multe ori, reușim să-i folosim într-un mod calificat pe acei informatori care au posibilități să contribuie la realizarea urmăririi informative speciale. Dar am avut și mai avem cazuri cînd unii informatori buni, majoritatea dintre cei ce au fost predați de noi la miliție, nu sînt utilizați în mod judicios. Aceasta pentru că unii șefi de post consideră că, o dată ce organele de securitate au

început urmărirea informativă specială, sarcina lor s-a terminat. Ei nu au înțeles că supravegherea informativă generală și urmărirea informativă specială constituie în fapt, un proces continuu de muncă.

Socotim însă că, în asemenea situații, vina principală aparține ofițerilor de securitate care, primind informații de primă sesizare din care rezultă aspecte de activitate dușmănoasă, nu se preocupă ca prin lucrătorii de miliție să instruiască informatorii care au posibilități să furnizeze în continuare date de valoare asupra elementului semnalat. În ultimul timp, noi rezolvăm mai bine această problemă prin grija ofițerului de securitate adjunct al șefului serviciului C.I.P. Pentru a obține totuși rezultate și mai bune, apreciez că va trebui să folosim și metoda participării ofițerilor de securitate la întîlnirile cu astfel de informatori. Mai mult, va trebui ca, de comun acord cu conducerea inspectoratului de miliție, unii dintre informatori să fie preluați temporar în legătura ofițerilor de securitate care au în lucru acțiuni sau mape de lucru. Mă refer mai ales la acei informatori care, pînă la reorganizare, au fost în legătura acelor ofițeri. Preluarea se va realiza numai pentru rezolvarea problemelor referitoare la cazul în speță, urmînd ca, pentru rezolvarea celorlalte sarcini, informatorul să țină în același timp legătura și cu șeful de

post. În felul acesta, putem asigura mai bine continuitatea și calitatea supravegherii informative speciale, inclusiv cu rețeaua din legătura lucrătorilor de miliție.

O categorie importantă de suspecți, la a căror supraveghere și-a adus contribuția rețeaua din legătura șefilor de post, o constituie elementele pe care organele noastre le-au avertizat. Socotesc însă că, în cadrul cooperării, ne-am folosit prea puțin de sprijinul pe care putem să-l primim de la șefii de post, prin controlul și mai ales prin influența pe care aceștia pot s-o exercite personal asupra elementelor avertizate. Mergînd pe linia indicațiilor Consiliului Securității Statului, de a face avertizări în prezența unui cerc mai larg de persoane, socotesc necesar ca, în mediul rural, la aceste avertizări să participe de regulă și șefii de post. Astfel, le vom da posibilitatea ca, ulterior, ei să aibă motiv ca, întîlnindu-l „întîmplător” pe cel avertizat, să-l mențină într-un oarecare contact și să-l influențeze. Mă refer mai ales la acele elemente care, deși avertizate, continuă să aibă o poziție necorespunzătoare și asupra căroră nu putem totuși lua măsuri de tragere la răspundere penală, din lipsă de probe. Cred că, dacă am fi procedat așa în mai multe cazuri, am fi avut mai puține elemente din categoria celor susmenționate care să fie avertizate în mod repetat.

Cooperarea cu organele de miliție

se manifestă în cadrul inspectoratului nostru și prin angrenarea șefilor de post la lucrarea acțiunilor informative cu autori de anonime. În primul rînd, atît șefii de post cît și ajutorii lor ne-au acordat și ne acordă sprijin în culegerea probelor de scris care, de regulă, necesită un mare volum de muncă. În același timp, cunoscînd că lucrătorii de miliție, prin natura sarcinilor ce le au, vin în contact cu sorisul unui număr mare de persoane, am pus la dispoziția acestora fotocopia unor fragmente din documentele difuzate, pentru ca, în activitatea lor concretă, să le compare cu sorisul diferitelor persoane din comună. Este adevărat că, în această ultimă privință, aportul șefilor de post a fost scăzut, dar este de asemenea adevărat că nici noi nu i-am instruit și nu i-am angrenat suficient.

Revenind la cooperarea cu organele de miliție pe linia urmăririi informative speciale a unor elemente din mediul rural, supun dezbaterii cititorilor următoarea problemă care, dacă va fi împărtășită și de alte inspectorate, propun să fie studiată de către conducerea Consiliului Securității Statului și respectiv de către conducerea Ministerului Afacerilor Interne.

Aș propune astfel, ca unele mape de lucru, începute pe baza informațiilor obținute de către șefii de post, să fie repartizate acestora, în scopul de a le lucra personal, pînă în stadiul în care se impune luarea unor

măsurii mai complexe de competență exclusivă a organelor de securitate, cum ar fi avertizarea, începerea acțiunii informative, a urmăririi penale etc. Evident că aprobarea pentru deschiderea acestor lucrări împreună cu indicațiile necesare vor fi date de către adjunctul șefului serviciului C.I.P. (ofițerul de securitate detașat la miliție). În același timp, aceste mape vor fi luate în evidența problemelor pe linia cărora se încadrează, iar ofițerii de securitate ce deserveșc aceste probleme le vor analiza periodic cu șefii de post, vor da indicații și vor participa, dacă este cazul, la unele întâlniri cu anumiți informatori.

Mă refer, așa după cum am subliniat, nu la toate mapele din mediul rural, ci numai la cele unde nu sînt suspiciuni sau date despre o activitate dușmănoasă deosebită. În general, ar fi vorba despre acele persoane mai simple, fără antecedente și poziții sociale speciale în trecut, care ne sînt totuși semnalate cu unele manifestări dușmănoase.

În susținerea celor de mai sus am în vedere următoarele :

Avînd lucrarea asupra lor, șefii de post vor fi determinați să simtă mai multă răspundere și să se preocupe de verificarea informațiilor inițiale în mod mai operativ. În prezent, unii șefi de post întîmpină anumite greutăți în dirijarea rețelei, în sensul că

nu pot asigura continuitatea sarcinilor pe baza informațiilor anterioare, deoarece nu mai au posibilitatea să le studieze, fiind predate organelor noastre. Mulți dintre actualii șefi de post au mai avut asupra lor asemenea lucrări în trecut, așa cum au fost dosarele de verificare, pe care, de cele mai multe ori, le lucrau în bune condiții. Unii ofițeri de la probleme au, la un moment dat, un număr mare de mape de lucru asupra unor persoane din mai multe comune situate la distanțe mari față de sediul inspectoratului. Din această cauză, uneori colectează doar informațiile trimise de șefii de post și transmit indicații prin intermediul ofițerilor instructori de miliție.

În articolul de față am exprimat unele aspecte din experiența inspectoratului nostru. Rog pe cititorii din celelalte inspectorate, mai ales pe cei care lucrează mai mult în mediul rural, să împărtășească și alte păreri ori concluzii, sugestii și propuneri pentru îmbunătățirea muncii de cooperare cu organele de miliție și să-și expună punctul de vedere asupra propunerilor pe care le-am făcut, propuneri ce reprezintă puncte de vedere personale.

O CERINȚĂ ACTUALĂ

CERCETAREA PENALĂ — PE O TREAPTĂ CALITATIV SUPERIOARĂ

După intrarea în vigoare a Codului penal și a Codului de procedură penală, în toate unitățile Consiliului Securității Statului s-au luat măsuri adecvate pentru însușirea temeinică a noilor dispoziții.

Organizarea examenelor pentru investirea ofițerilor cu dreptul de a efectua acte de cercetare penală a determinat intensificarea studiului individual și a pregătirii organizate pentru înțelegerea și corecta aplicare a noii legislații, astfel că marea majoritate a ofițerilor au obținut rezultate bune și foarte bune, atât la probele teoretice, cât și la cele practice, la care au fost supuși cu ocazia examenelor.

Pregătirea temeinică a majorității ofițerilor în acest domeniu s-a reflectat și în activitatea concretă de cercetare penală, desfășurată după punerea în aplicare a noilor coduri.

Astfel, se poate afirma că, în general, s-a înțeles și se analizează în mod corespunzător conținutul infracțiunilor contra securității statului, atât cu ocazia verificării competenței, înainte de începerea urmăririi penale, cât și pe parcursul desfășurării acțiunii, în activitatea de culegere a probelor prin care se stabilesc fapte ce întrunesc elementele constitutive ale acestor infracțiuni.

Această constatare se desprinde din aceea că în marea majoritate a

cazurilor, începerea urmăririi penale s-a dispus în mod temeinic în sensul că au existat suficiente date că persoanele, împotriva cărora s-a început urmărirea penală, au săvârșit fapte de competența organelor noastre.

De asemenea, prin actele de cercetare întreprinse, cauzele au fost lămurite sub toate aspectele, atât cu privire la faptele săvârșite, cât și cu privire la circumstanțele personale ale învinuiților sau inculpaților, asigurându-se astfel și respectarea principului aflării adevărului în procesul penal.

În ce privește luarea măsurilor privative de libertate și de trimitere în judecată, unitățile centrale și teritoriale din C.S.S. s-au orientat just în propunerile făcute, în sensul că, la baza acestora au stat fapte bine probate, care constituiau infracțiuni contra securității statului, iar persoanele în cauză se găseau în situațiile prevăzute de C. pr. pen., care reglementează luarea respectivelor măsuri.

Aceasta denotă că cercetarea a fost făcută în bune condiții, că s-a lucrat cu obiectivitate și cu simț de răspundere și că s-au respectat normele legale și ordinele C.S.S.

Din acest punct de vedere este semnificativ faptul că nu au existat cazuri de rețineri sau arestări ilegale și nici cazuri de achitări în instanță sau de restituiri a unor cauze pentru completarea cercetărilor.

Mai trebuie reținut că la majoritatea inspectoratelor județene de securitate au fost angrenați în activitatea de cercetare penală un număr mare

de ofițeri, mergîndu-se astfel pe linia aplicării ordinelor C.S.S. cu privire la efectuarea cercetării penale de către toți ofițerii.

Acest aspect prezintă o importanță deosebită, deoarece numai o activitate concretă de cercetare penală asigură cîștigarea experienței necesare în folosirea eficientă a metodelor și mijloacelor acestei munci, precum și pentru însușirea și stăpînirea temeinică a dispozițiilor legale care reglementează această materie.

S-a observat că ofițerii care au fost angrenați în soluționarea mai multor cazuri au lucrat din ce în ce mai bine, atât în ceea ce privește culegerea și administrarea probelor, cât și în ceea ce privește întocmirea actelor procedurale.

Din acest punct de vedere, rezultate pozitive au fost obținute în cadrul Inspectoratelor de securitate ale județelor Dolj, Sibiu, Bistrița-Năsăud, Neamț, Galați, Bacău, unde o bună parte din cazurile cercetate s-au soldat cu trimiterea în judecată și condamnarea inculpaților (foști legionari, iehoviști sau alte categorii de elemente dușmănoase).

Rezultatele bune obținute în activitatea organelor de cercetare penală ale securității nu acoperă însă existența unor deficiențe în aplicarea prevederilor C. pen., în respectarea cu strictețe a normelor C. pr. pen., în efectuarea unor acte de cercetare penală. Acestea se datoresc fie necunoașterii prevederilor legale în vigoare, fie lipsei de interes și a super-

ficialității, cu care se lucrează în soluționarea anumitor cauze.

În activitatea de îndrumare și control desfășurată de organele Direcției a XIII-a, s-a constatat că, la multe inspectorate județene de securitate, instituția procesuală a începerii urmăririi penale este defectuos folosită, atât din punct de vedere al modului în care se dispune, cât și al conținutului faptelor pentru care se dispune.

Astfel, nu se respectă întocmai dispozițiile art. 228 C. pr. pen., în sensul că se dispune începerea urmăririi penale prin rezoluție la sesizarea din oficiu, deși, potrivit articolului de mai sus, în asemenea cazuri, începerea urmăririi penale se face prin proces-verbal.

Asemenea rezoluții în mod greșit se pun pe procese-verbale de cercetare la fața locului, pe rapoarte de constatare tehnico-științifică, pe procese-verbale de constatare a efectuării unor acte premergătoare și chiar pe unele acte cu caracter intern.

De asemenea, există cazuri în care se dispune începerea urmăririi penale pentru fapte care nu constituie infracțiuni sau care nu sînt de competența organelor noastre.

Așa spre exemplu, organele Inspectoratului de securitate al județului Ialomița au dispus începerea urmăririi penale pentru infracțiunea de sabotaj, prevăzută și pedepsită de art. 164 C. pen., în cazul privind pe Gornea Mitu, ungător de vagoane în stația C.F.R. Fetești, deși se stabilize,

pe calea actelor premergătoare, că sus-numitul nu-și îndeplinise unele atribuții de serviciu care nu aveau aspect infracțional.

Acum cîțva timp, s-a dispus începerea urmăririi penale de către organele Inspectoratului de securitate al județului Buzău, în cazul privind pe Cîrstea Gheorghe, pentru infracțiunea de neglijență în serviciu, prevăzută și pedepsită de art. 249 C. pen., deși, potrivit art. 210 C. pr. pen., materialele trebuiau înaintate procurorului pentru sesizarea organului de cercetare competent.

Mai există cazuri în care se dispune începerea urmăririi penale ca o simplă formalitate, netrecîndu-se imediat la efectuarea cercetării. Timp îndelungat, practic, dosarele nu sînt luate în lucru.

Din acest punct de vedere este suficient să redăm cazul privind pe Dălău Vasile (caz apărut la Inspectoratul de securitate al județului Mureș) în care s-a început urmărirea penală la 27 octombrie 1969, iar pînă la 4 aprilie 1970 nu s-a făcut nici un act de cercetare penală.

S-au mai constatat deficiențe și în ce privește respectarea prevederilor art. 203 C. pr. pen., în sensul că unele măsuri sau acte procesuale, fie că nu se dispun în nici un fel (ordonanță sau rezoluție motivată), fie că se dispun prin alte acte, neprevăzute de C. pr. pen.

Așa spre exemplu, în cazul privind pe Agoston Wilhelm, organele Inspec-

toratului de securitate al județului Cluj au dispus efectuarea percheziției domiciliare și reținerea corespondenței, prin proces-verbal și nu prin rezoluție, cum prevede art. 203 C. pr. pen.

În ce privește modul de redactare a actelor procesuale, s-au constatat, de asemenea, o serie de lipsuri, în special în consemnarea declarațiilor învinuiților, ale inculpaților și ale martorilor.

Astfel, nu în toate cazurile, la ascultarea învinuiților li se pune în vedere învinuirea adusă, așa cum cere art. 70 alin. 2 C. pr. pen. În alte cazuri, învinuiților li se pune în vedere să declare adevărul, deși, potrivit C. pr. pen., această obligație revine numai martorilor, nu și învinuiților sau inculpaților.

Atît în declarațiile învinuiților sau inculpaților, cît și în ale martorilor, se consemnează uneori fapte fără importanță, care nu au nici o legătură cu cauza și care nu contribuie cu nimic la rezolvarea acesteia sub toate aspectele.

Pe de altă parte, mai există situații în care nu se lămuresc toate aspectele cu caracter infracțional cu ocazia ascultării martorilor sau învinuiților, fie datorită nesesizării acestor aspecte de către ofițerii care efectuează cercetarea, fie datorită lipsei de interes în rezolvarea completă și multilaterală a cauzelor.

O bună perioadă de timp după punerea în aplicare a C. pr. pen., datorită necunoașterii în suficientă mă-

sură a noilor prevederi procedurale, s-au efectuat o serie de acte de cercetare penală ca : audieri de martori, constatări tehnico-științifice, expertize, percheziții etc., fără să se fi început urmărirea penală sau fără să se fi pus în mișcare acțiunea penală.

Deși, în ultimul timp situația s-a îmbunătățit simțitor, totuși deficiențe de această natură mai persistă, se fac în special audieri de martori, în cazurile în care se iau măsuri de influențare obștească, fără să se fi început urmărirea penală.

S-a mai constatat că la unele inspectorate nu sînt aplicate corect dispozițiile art. 10 și 11 C. pr. pen., în sensul că se fac propuneri de încetarea urmăririi penale, în loc de scoatere de sub urmărire penală sau clăsare și invers.

Aceasta nu denotă altceva decît superficialitate, deoarece, din simpla lectură a textelor de mai sus, se desprinde soluția legală, fără riscul de a se face confuzii.

Cele expuse mai sus nu epuizează toată gama problemelor ce se pun în activitatea de cercetare penală.

Considerăm că activitatea de cercetare penală a organelor noastre se va ridica pe o treaptă calitativ superioară prin studierea continuă a legislației în vigoare și prin sporirea preocupării pentru aplicarea ei cît mai corectă, de către toți ofițerii atestați pentru munca concretă de cercetare penală.

Căpitan I. RUSU

SUSTRAGEREA DIN FILAJ ȘI CONTRAFILAJUL

Ca mijloc al muncii de securitate, filajul aduce o contribuție însemnată la apărarea securității statului, atât împotriva activității serviciilor de spionaj străine, cât și a elementelor dușmănoase din interior.

Ținând seama de pericolozitatea elementelor urmărite, ofițerii filori au datoria de a-și organiza și desfășura acțiunile în cea mai deplină conspirativitate.

Asigurarea acestei conspirativități impune aplicarea anumitor reguli, procedee, metode, măsuri, menite să-l împiedice pe dușman să sesizeze că organele noastre îi urmăresc activitatea și să ne permită totodată contracararea, la momentul oportun, a respectivei activități.

MĂSURI PENTRU CONTRA- CARAREA LOR

Din cele cunoscute de noi pînă în prezent, rezultă că elementele dușmănoase, înainte de a întreprinde unele acțiuni, iau măsuri intense de autoverificare, cu scopul de a descoperi un eventual filaj. Dacă este cazul, prin diferite procedee, ele încearcă să se sustragă de sub filaj, pentru ca astfel să acționeze nestingherite.

De aici rezultă că asigurarea conspirativității și a continuității filajului este una dintre îndatoririle noastre cele mai importante, de realizarea căreia depinde, în mare măsură, stabilirea integrală a activității elementelor urmărite.

Vom prezenta în continuare unele metode folosite mai frecvent de către elementele dușmănoase (fără a avea pretenția de a epuiza aceste metode).

Metoda cea mai simplă și la îndemîna oricui este autoverificarea pe jos, prin parcurgerea de trasee neaglomerate, opriri și întoarceri legendate etc. Asemenea situații pot fi însă rezolvate prin utilizarea intensă de către noi a deghizajului și a machiajului, executarea filajului de la distanță, schimbarea frecventă a ofițerilor care acționează în primele planuri.

Foarte des, pentru a se autoverifica, cei urmăriți mai folosesc ca metode: staționarea un timp îndelungat în stațiile mijloacelor de transport în comun, urcarea și coborîrea neașteptată, precum și utilizarea unui mare număr de mijloace de transport în comun. Astfel, obiectivul „Monea”, urmărit pentru activitate legionară, se autoverifica zilnic, prin oprirea un timp mai îndelungat în stații, pentru

ca astfel să observe persoanele care îl urmăreau. Folosea un număr de circa opt tramvaie și troleibuze. În acest caz, s-au luat măsuri de supraveghere de la distanță (cînd obiectivul se afla în stații), de urcare a filorilor în mijlocul de transport din stațiile următoare; s-a folosit și schimbarea mai frecventă a ofițerilor; cînd „Monea” folosea tramvaiele, se efectua filajul din vagonul opus. Măsurile luate au făcut posibil ca filajul să fie continuat un timp mai îndelungat și să se stabilească întreaga activitate și comportare a celui urmărit.

Cazuri de autoverificare cu mașina, prin parcurgerea de străzi neaglomerate, viteză excesivă, trecerea peste stopuri și pe străzi cu circulație interzisă se ivesc din ce în ce mai mult în ultimul timp. Într-un fel sau altul, asemenea situații au fost rezolvate de către noi prin dotarea echipei cu două-trei autoturisme care au acționat conspirat în sistemul de încadrare și de pe străzile laterale.

Un exemplu în acest sens este obiectivul „Sandu”, reprezentant al unei firme capitaliste, care, folosind un autoturism cu regim C.D., trecea pe timp de noapte peste stopuri, parcurgea trasee cu sens interzis, circula cu viteză excesivă. Față de această situație, s-au luat măsuri de dotare a echipei cu trei autoturisme, care, în timpul acțiunii, au fost dirijate foarte mult în sistemul de încadrare, reușindu-se astfel să se stabilească momente importante din activitatea și comportarea celui urmărit.

Dar trebuie spus că folosirea străzilor laterale în filajul cu unul și chiar cu două autoturisme devine din ce în ce mai greu de realizat, datorită condițiilor de circulație și, mai ales, a

vitezei mari cu care trebuie să se deplaseze autoturismul de pe strada laterală, pentru a putea interveni și acționa la timp.

Sustragerea de sub filaj este unul din procedeele folosite de către unele obiective ce au o anumită pregătire și experiență. Metoda constă în stabilirea din timp a unui mod de acțiune, bazat pe un studiu al condițiilor de pe teren. Se folosesc în acest scop o serie de procedee, cum ar fi : vizitarea unor adrese și instituții cu mai multe ieșiri ; intrarea cu mașina în intersecții, calculînd ca, după trecere, să apară culoarea roșie a semaforului ; trecerea cu mașina prin barierele C.F.R., în momentul cînd aceste bariere se închid. Alteori se deplasează cu mașina și, după un colț de stradă, coboară în locuri aglomerate etc. Aceste cazuri sînt rezolvabile totuși printr-o atenție deosebită acordată modului de acțiune al echipei, prin măsuri de încadrare, verificare permanentă a traseului, apropiere de obiectiv în locurile aglomerate ș.a.

Spre exemplu, recent, obiectivul „Ric”, urmărit pentru activitate iehovistă, după ce a parcurs mai multe străzi, s-a urcat, după un colț de stradă, în mașina unui complice care îl aștepta și, cu mare viteză, au circulat pe diferite străzi scurte și neaglomerate. Au mers apoi într-un alt cartier mărginaș, de unde au mai luat un complice, și s-au deplasat împreună într-o altă localitate, în care urma să se țină o adunare. Ofițerii, sesizînd de la început intenția obiectivului și cunoscînd bine terenul, au acționat cu multă prudență, au asigurat punctele obligatorii de ieșire din cartierele respective, folosindu-se

pentru aceasta și de unele posturi organizate din timp. Astfel, s-a reușit să se efectueze un filaj continuu, acțiunea încheindu-se cu prinderea celor trei în flagrant.

Sînt și situații cînd, încercînd să înșele vigilența filorilor, cei urmăriți au folosit unele șiretlicuri specifice. Obiectivul „Calistrat”, spre exemplu, într-una din zile, a intrat în localul „Delta Dunării”, îmbrăcat cu un costum gri, cu capul descoperit și avînd asupra sa o servietă. A mers la toaletă, de unde a ieșit îmbrăcat cu un balonzeide albastru, fular galben și pălărie. În local, a privit atent persoanele din jur, apoi, pe ușa din imediata apropiere a toaletei, a plecat utilizînd scara de serviciu, care corespundea în altă stradă decît cea a intrării principale. Prin această manevră obiectivul nu a reușit totuși să se sustragă din filaj, deoarece se luaseră măsuri de asigurare, prin posturi exterioare, a celor două ieșiri.

Din acest caz, rezultă desigur și cît de important este pentru ofițeri să cunoască bine unele particularități ale celui urmărit, particularități care în general nu pot fi schimbate ; de pildă, semnalmente de bază ale feței, mersul, poziția capului și a corpului, gesturi specifice ș.a.m.d. Orice om are ceva personal, prin care se deosebește de un altul și tocmai acest lucru trebuie sesizat și reținut de filori, pentru a nu fi induși în eroare.

Unele elemente recurg însă uneori la manevre menite a-i obișnui pe filori cu un anumit fel de activitate, comportare, traseu, cu un anumit fel de acțiune, iar după un timp, la momentul și locul potrivit, își schimbă

brusc atît comportarea cît și modul de acțiune. De aici concluzia că, în concepția filorului, nu trebuie să-și găsească loc ideea „știu ce face obiectivul”, ci în permanență să fie pregătit, pentru a acționa oricînd într-o situație neprevăzută.

În activitatea noastră au existat desigur și cazuri cînd, datorită faptului că, în munca practică, principiile generale nu au fost aplicate în mod creator, în raport de activitatea obiectivului și de specificul terenului, am înregistrat și eșecuri, soldate cu pierderi de obiective și uneori chiar cu desconspirări. Sînt, de regulă, rezultatele unor tendințe de șablonizare, de neînțelegere a necesității de a folosi mereu noul, în această muncă a atenției concentrate și a inventivității permanente.

Pripeala, neluarea în considerație a condițiilor existente în teren, subaprecierea dușmanului, nefolosirea materialului de deghizaj și machiaj duc la greșeli ce pot avea drept rezultat eșuarea măsurilor întreprinse. Succesul poate fi asigurat numai în acele cazuri în care se muncește cu perseverență, cînd se face o organizare gîndită și judicioasă, iar în timpul acțiunilor de filaj se dă dovadă de ingeniozitate, se manifestă spirit de orientare și inițiativă, în-lăturînd tot ceea ce este perimat.

Elementele dușmănoase urmărite de organele de securitate recurg deseori, cu ajutorul complicilor lor, la încercări de descoperire a filajului, acțiune cunoscută sub denumirea de contrafilaj.

Această metodă este ușor executabilă, dar greu de remarcat și deci foarte dificilă, cea mai mică neatenție putîndu-ne duce la ratarea acțiunii. În asemenea situații, esențială este descoperirea la timp a contrafilajului, pentru ca apoi să se poată lua măsuri de contracarare a lui și de filare a celui care-l execută. Aparent simplă, o asemenea acțiune presupune din partea ofițerilor o atenție deosebită în verificarea permanentă a traseului, măsuri ingenioase, curaj, operativitate, orientare, bazate pe un studiu permanent asupra intențiilor și posibilităților pe care le are obiectivul și a posibilităților de acțiune ale echipei de filaj.

Din practica muncii a rezultat că acțiunea de contrafilaj se execută, de regulă, în jurul domiciliilor și a unor adrese, pe un traseu dinainte stabilit, în timpul deplasării sau din puncte fixe interioare sau exterioare. În timpul deplasării, contrafilajul se execută pe jos ori cu mașina. Scopul urmărit este de a stabili dacă aceleași persoane apar în mai multe locuri după obiectiv.

Pentru contracararea contrafilajului la domiciliu și la diferite adrese, se impune organizarea unor posturi interioare bine legendate, evitarea staționării în jurul lor, măsuri de încadrare, în general o acțiune cît mai îndepărtată de locul respectiv. Pe traseu, se folosesc metode de ducere în eroare a obiectivului și a complicilor lui, deghizajul, machiajul, schimbarea mai frecventă a filorilor sau a mașinilor ce acționează pe primele planuri, filajul din față, cînd terenul permite, scoaterea filorilor sau a mașinilor din zona de contrafilaj și, pe cît posibil, filarea în continuare a

obiectivului și a complicilor. În cazuri extreme, se întrerupe filajul asupra obiectivului și se concentrează toate forțele pentru luarea în filaj a complicelui, în scopul plasării și identificării lui.

Un exemplu semnificativ îl constituie filajul obiectivului „Valeriu”, urmărit pentru spionaj. Într-una din zile, obiectivul s-a îndreptat din Piața Victoriei spre Șoseaua Kiseleff. La un moment dat a trecut pe lângă un individ, care privea atent spre piață. După ce obiectivul s-a îndepărtat, la circa 100 m, individul a pornit în urma lui, fiind atent la persoanele aflate în intervalul dintre ei și la cele din spatele său. Datorită atenției dovedite de filori, s-a luat imediat măsura ca ei să se retragă din zona de contrafilaj și, folosindu-se un deghizaj adecvat, s-a continuat filajul de la mare distanță. Măsurile s-au dovedit oportune și ca urmare, în apropiere de Arcul de Triumf, individul suspectat de noi l-a contactat într-adevăr pe obiectiv. Fiind luat în plasare, s-a stabilit că cel care executase contrafilajul era un atașat militar al unei țări străine.

Un alt caz interesant l-am întâlnit în filajul obiectivului „Stan”, suspect pentru legături cu unii delegați străini în afara serviciului. După câteva zile de filaj, obiectivul a plecat de acasă, având asupra sa o geantă tip sport. După mai multe momente de autoverificare, a mers pe Bulevardul Magheru până în colț cu strada Pictor A. Verona, unde s-a oprit. Aici, timp de două minute, a privit spre cinematograful Patria. În acest timp, filorii au observat că, la colțul străzii, în partea opusă obiectivului, staționa un individ care, după îmbrăcăminte, părea să fie

străin. Ceea ce a atras atenția în mod deosebit, a fost existența în mîna aceluia individ a unei genți identice cu cea a obiectivului. De aici „Stan” a plecat liniștit pe strada Pictor A. Verona, stradă care, la ora respectivă, era neaglomerată. În acest caz, nici un filor nu s-a mai deplasat după obiectiv și din aglomerația existentă în fața cinematografului s-a urmărit activitatea lui. După circa 80 metri obiectivul a revenit în fața cinematografului, unde a mai stat cam două minute, apoi s-a deplasat din nou pe strada Pictor A. Verona și a intrat în holul de la ieșirea din cinematograf. În urma lui a mers și persoana cu aspect de străin. Imediat s-a luat măsura ca o filoare deghizată să treacă pe lângă ei, pentru a observa contactul. Ea a stabilit că cei doi vorbeau în limba germană și că au schimbat gențile. După circa cinci minute cei doi s-au despărțit, iar legătura, fiind luată în plasare, a fost identificată în persoana reprezentantului unei firme vest-germane.

De reținut că, în ambele cazuri prezentate, momentul hotărîtor l-a constituit sesizarea din timp a celui care a executat contrafilajul, iar măsurile luate ulterior nu au făcut decît să ducă la îndeplinirea misiunii. Și în aceste situații s-a dovedit că, atunci cînd măsurile întreprinse de filori au fost bine gîndite și executate, și-au dovedit eficacitatea. Fără îndoială că meritul este al ofițerilor respectivi, care au manifestat orientare în rezolvarea acestor cazuri, considerate, pe bună dreptate, dificile.

Locotenent-colonel P. TUDORAN
Maior MATEI BOBOIU

O ACȚIUNE COMPLEXĂ FINALIZATĂ CU SUCCES

● Colone! MARIN IORGA

Sala de ședințe a Tribunalului militar teritorial București.

Ultimele cuvinte ale președintelui completului de judecată anunțaseră tocmai că un număr de 16 persoane erau condamnate la pedepse între 4 și 20 de ani. Unii pentru infracțiunea de complot, alții pentru nedenunțarea acesteia...

Da, în sală era acum liniște... Dar gândurile unor oameni din sala de judecată, gândurile acelor care știu cum s-a ajuns aici se întorc în timp, înghegînd, din momente disparate, un film al acțiunii ; care merită cred de pînă.

★
★ ★

Era spre sfîrșitul anului 1968. Se depuneau eforturi susținute în vederea aducerii la îndeplinire a ordinelor Consiliului Securității Statului, ordine ce se refereau, printre altele, la asigurarea contrainformativă a puncte-

lor vulnerabile din obiectivele industriale, pe toate schimburile, precum și la identificarea salariaților cu antecedente politice și penale, la încadrarea informativă a acestora.

În Combinatul Siderurgic Galați, există sectoare și puncte de lucru vulnerabile, de mare importanță, a căror defectare ar putea produce stagnarea unor întregi secții și chiar a întregului Combinat. Fabrica de oxigen, gospodăria de apă a furnalelor și a oțelăriei stațiile de racord adînc sînt doar cîteva dintre aceste sectoare și puncte vitale. În fiecare asemenea loc se efectua deci o muncă susținută de încadrare informativă, de instruire și de dirijare corespunzătoare a informatorilor și a colaboratorilor existenți, în vederea prevenirii unor acțiuni dușmănoase, a neglijenței și nepriceperii ce puteau aduce pagube mari economiei naționale.

Și iată că, tocmai la gospodăria de apă a oțelăriei, informatorul „Ma-

rin" ne sesizează că în pauzele pentru masă, mecanicul de pompe „Barbu Traian” poartă discuții ce se referă la perioada cât a stat în detenție, la viața din coloniile de muncă și penitenciare, la „oamenii mari” pe care i-a cunoscut în acele locuri.

O verificare rapidă ne-a convins că într-adevăr, „Barbu Traian” fusese condamnat, în 1955, la 15 ani muncă silnică pentru uneltire contra ordinii sociale și la trei luni, în 1962, pentru evadare; că fusese eliberat prin grațierea din 1964.

O dată stabilite aceste aspecte a început munca de supraveghere în cadrul bazei de lucru. Dirijat în continuare, „Marin” ne-a informat că, în diferite ocazii, „Barbu Traian” adună în jurul său, în special pe lucrătorii tineri și, în afara „amintirilor din perioada detenției” pe care le deapănă, discută tendențios la adresa politicii P.C.R. de socializare a agriculturii, face comparații tendențioase referitoare la costul vieții în prezent etc.

Nu ne-a mai mirat deci, ulterior, sesizarea maistrului de schimb „Constantin Petre” care i-a adus la cunoștință maiorului Sion G., exact aceleași aspecte.

Am înțeles însă că se impuneau măsuri mai complexe de supraveghere informativă, de prevenire a activității dușmănoase pe care elementul în cauză o putea desfășura. Și, pentru că nu am uitat nici o clipă importanța sectorului unde lucra, s-au luat măsuri ca „Marin” și maistrul „Constantin Petre” să lucreze în aceeași tură cu „Barbu Traian”, să-l supravegheze separat dar permanent, iar în caz de necesitate, ambii au fost instruiți să prevină orice tentativă de sabotaj sau de diversiune, chiar cu riscul desconspirării.

Abia acum începea partea cea mai complexă a activității noastre, începea

munca asiduă a cunoașterii elementului, a legăturilor și a intențiilor sale.

Studiaseam și cerusem dosarele de anchetă din 1955 ale lui „Barbu Traian”, identificasem elementele ce constituiseră grupul în care fusese condamnat, locurile de muncă și domiciliile prezente ale acestora, posibilitățile de contactare a lor de către informatori ai organelor noastre.

Deoarece și fratele lui „Barbu Traian”, „Barbu Ilie”, care nu avea antecedente politice ori penale, funcționa ca maistru la gospodăria de apă a furnalelor, am aranjat transferul acestuia, în aceeași funcție, la biroul piese de schimb al direcției energetice, loc în care dispuneam de un informator și de un colaborator bine verificați, care aveau calități și posibilități de informare corespunzătoare.

Pe rînd, ambii frați „Barbu” pleacă în concediu: „Barbu Ilie” în aprilie, iar „Barbu Traian” la sfîrșitul lui mai 1969. Eram convinși că „Traian”, în circuitul ce-l va face prin țară, va căuta pe careva dintre foștii „colegi din detenție”.

Nu mică ne-a fost însă mirarea cînd am aflat aspecte mult mai grave. În mai 1969, Inspectoratul de securitate al județului Bacău ne semnală că „Barbu Ilie” — despre care cunoșteam că îi place să spună glume cu caracter dușmănos — în trecere prin Moinești, unde lucrase ca mecanic și apoi ca maistru, l-a vizitat pe fostul său proprietar, „Corbu Irimia”, despre care știa că fusese scos din funcția de șef al stației C.F.R. Moinești, pentru politica legionară ce o desfășurase în 1940. După unele discuții dușmănoase, „Barbu Ilie” i-a propus acestuia să facă parte dintr-o organizație care avea ca scop comiterea unor acte de sabotaj și de diversiune și apoi răsturnarea regimu-

lui. Rezulta că a fost însă refuzat de fostul legionar.

Așadar, evenimentele se precipitau. Se deschisese între timp mapă de lucru, ce fusese analizată împreună cu colectivul de conducere al serviciului II, și se luaseră măsurile ce erau atunci necesare. În afara prevenirii actelor dușmănoase, principala preocupare era acum și aceea a dirijării cât mai atente și judicioase a informatorilor existenți, precum și studierea posibilităților de recrutare a altora, care să poată pătrunde sau care făceau eventual parte din grupul dușmănos.

În iunie 1969, semnalarea primită de la Bacău ne era confirmată de către Inspectoratul de securitate al județului Brașov. Rezulta că, în trecerea prin Brașov, „Barbu Traian” a contactat trei foști condamnați la închisoare între 16 și 20 ani pentru uneltire și eliberați în 1964. Pe aceștia îi cunoscuse în detenție, iar acum le-a propus să adere la organizația subversivă pe care o conducea, urmînd ca, la o dată pe care le-o va comunica, să declanșeze acțiunea armată și la Brașov, cu scopul răsturnării regimului.

„Barbu Traian” stabilise cu „Leordeanu Tudor” că, în ziua fixată pentru declanșarea acțiunii, cineva se va prezenta la domiciliul din Brașov al acestuia, cu un autoturism militar și, o dată cu semnul de recunoaștere stabilit de comun acord, îi va spune parola: „Vulturul te așteaptă”.

Pe „Barbu Traian” nu l-a impresionat faptul că ceilalți doi foști condamnați, „Bălan Grigore” și „Bălan Mișu”, l-au refuzat. Se pare că în mintea lui „Bălan Grigore” o scenă petrecută cu ani în urmă îi rămăsese foarte proaspătă. Era scena petrecută imediat după ieșirea din detenție, în care

fiica sa din prima căsătorie i se adresase cu „nene”, în loc de „tată”...

Recăsătorit acum și avînd un copil, „Bălan Grigore” nu voia ca acea scenă să se repete. I-a promis însă lui „Traian” că nu va sesiza organele de securitate...

Un al patrulea element vizat, fost colonel în vechea armată, nu a mai putut fi contactat de „Barbu Traian”. Murise.

„Craioveanu Gheorghe”, din Vrancea, fost condamnat pentru participare la activitatea bandei teroriste „Vlad Țepeș II” deși l-a refuzat, l-a asigurat, de asemenea, pe „Barbu Traian” că nu-l va denunța...

Reîntorși la Galați, cei doi frați continuă să desfășoare o intensă activitate, cu scopul atragerii altor elemente în gruparea dușmănoasă.

Procedeu de atragere presupunea inițial un studiu amănunțit asupra persoanei punctate, urmat de cîteva discuții dușmănoase în care erau exploatate cu grijă antecedentele politice și penale, nemulțumirile de moment etc. Dacă cei vizați împărtășeau părerile celor doi frați „Barbu”, li se propunea să participe alături de grup la acțiuni ce aveau ca scop răsturnarea regimului actual din țara noastră.

Acțiunea informativă (în care fusese transformată mapa de lucru între timp) presupunea noi măsuri, mai eficiente, corespunzătoare stadiului acela, noi combinații și mijloace menite să asigure stabilirea tuturor participanților și a intențiilor lor, precum și a mijloacelor de care dispuneau.

În acest context, s-au avut în vedere, în primul rînd, condițiile naturale ce se creaseră. „Barbu Traian” ceruse locuință pentru el și familia sa, iar fratelui său i se desfăcuse contractul de muncă, în conformitate

cu art. 20 lit. b din Codul Muncii (restructurarea unor posturi).

În cazul lui „Barbu Traian” am trecut atunci la pregătirea măsurilor speciale. Informatorul „Gheorghe” a intervenit apoi la șeful său (pentru că acesta să-l treacă pe „Barbu Traian” pe lista celor ce urmau să primească imediat locuință și să revină asupra deciziei prin care se desfăcuse contractul de muncă al lui „Barbu Ilie”). Evident, ambele operațiuni au fost dirijate de către noi, avînd grijă ca ajutorul dat de informator să fie cunoscut de către cei doi frați, pentru a le întări încrederea în informator.

Mulțumiți de rezolvarea problemelor personale, frații „Barbu” și vărul lor „Cojan Eleodor” (fierar betonist pe șantierul de construcții al Combinatului Siderurgic) și cu „Iliescu Andrei” (electrician la furnale, fost radist în perioada satisfacerii stagiului militar) s-au deplasat pentru „un scurt concediu” în comunele Bălteni și Laza din județul Vaslui. Aveau un scop bine determinat. Lăsaseră la Galați pe „Picioruș Sandu”, fost legionar, judecat după rebeliunea din 1941, pe „Munteanu Viorel” și pe „Negulesu Puiu”, membri ai organizației, oameni de încredere, ce urmau să acționeze la semnalul dat de șefii grupului. Acțiunile se refereau la sabotaj, diversiune și teroare.

La Vaslui cei patru trec în fugă pe la locuința părinților fraților „Barbu”, apoi imediat merg la domiciliul lui „Vlad Mohorea”, fost jandarm și agent fiscal, ce fusese recrutat cu cîva timp înainte. Timp de trei zile, „Barbu Traian” studie, prin exploatarea în orb a vărului său „Baciu Cornel”, posibilitățile sustragerii armamentului și munițiilor gărzilor patriotice, armament și muniție ce se aflau depozitate la sediile posturilor de miliție din cele două comune. Concomitent, cei patru

desfășoară o intensă activitate de atragere a elementelor cunoscute în comună cu antecedente politice sau penale.

„Vlad Mohorea”, care deținea și un pistol și avusese sarcini concrete de recrutare, chemă la locuința sa pe „Cărăbăț Goe” și pe „Gheorghiescu Gavrilă”, ce aveau la rîndul lor sarcina de a recruta și de a-i aduna pe cei recrutați la un anumit semnal. (Fiecare dintre cei doi a prezentat numele celor recrutați, menționînd și faptul că și aceștia aveau sarcini de recrutare).

„Barbu Traian” discută pe rînd cu opt dintre rudele sale, inclusiv cu tatăl său, propunînd fiecăruia să adere la gruparea condusă de el, dar fără a întruni asentimentul acestora.

Membrii grupării stabilesc data precisă a declanșării acțiunii. Trebuie spus că erau în posesia unor date privind amplasarea diferitelor unități militare din Galați și Dobrogea (studiul fusese efectuat de către „Barbu Ilie” prin deplasări exprese); că punctaseră locurile de unde voiau să-și procure uniforme militare, punctaseră depozitele de armament, muniție și material exploziv ale gărzilor patriotice din Combinatul Siderurgic Galați, că studiaseră capacitatea de transport a bacului de la punctul de trecere peste Dunăre — „Vadul-Oii”.

În situația că această acțiune ar fi reușit, planul lor prevedea ocuparea celor două comune, Laza și Bălteni, deplasarea apoi la Vaslui, unde, prin forța armelor, urmau să aresteze organele locale de partid și de stat, precum și comanda unităților militare. Se prevedea, de asemenea, extinderea acțiunilor în alte zone, unde aveau punctate elemente de încredere cu care trebuiau să ia legătura, iar o parte dintre cei ce ar fi acționat

la Vaslui să se deplaseze în direcțiile Dobrogea, nordul Moldovei, Vrancea, Brașov, București, contînd pe sprijinul unor elemente dușmănoase.

Planul avea o largă întindere. Dar teama pune stăpînire pe unii membri ai grupării. În noaptea stabilită, „Gheorghiescu Gavrilă” se preface bolnav, „Cojan Eleodor” pleacă la Vaslui să-și transporte soția bolnavă și nu se mai întoarce, motivînd apoi că nu a avut mijloace de transport, alte elemente nu răspund la apelul de adunare de pe dealul Săuca. „Barbu Traian” și fratele său hotărîsc amînarea declanșării acțiunii pentru o altă dată. Ei lasă ca sarcină lui „Vlad Mohorea” și celorlalți din comuna Laza și Bălteni să continue acțiunea de recrutare a diferitelor elemente și, împreună cu „Iliescu Andrei”, se reîntorc la Galați.

Ambii frați analizează posibilitatea comiterii unor acte de diversiune și sabotaj prin aruncarea în aer a furnalelor Combinatului Siderurgic de la Galați, însă renunță pentru moment, deoarece își dau seama că aceste acțiuni presupun o reacție din partea organelor de securitate.

Faptul că „Gheorghe” a contribuit la rezolvarea atît a problemei locuinței cît și la anularea deciziei desfacerii contractului de muncă, atitudinea lui binevoitoare și echivocă, precum și faptul că, pînă în 1967, fusese ofițer de marină și că era scos din cadrele active pe motive „politice”, îl situează pe acesta pe prim plan în fața intenției celor doi de recrutare a noi membrii.

De altfel, conducătorii grupului optează acum pentru o nouă formă de organizare. Ei renunță la intenția realizării unei lovituri de stat fără o temeinică pregătire „ideologică” și mi-

litară. Apreciază că au nevoie de specialiști, de elemente bine pregătite. Or, „Gheorghe” făcea parte tocmai din categoria acestora.

Într-una din zile, plecînd împreună de la serviciu, „Gheorghe” și „Barbu Ilie” se opresc, în apropiere de casă, la unul din restaurantele din cartier. „Barbu Ilie” îl chestionează pe informator asupra pregătirii sale militare și în final îl anunță că va fi „omul lor”, destăinuindu-î că face parte dintr-o organizație subversivă. Informatorul este lămurit că „nu poate da înapoi” și amenințat că va fi ucis, dacă îl va denunța. I se arată și un pumnal. Se despart apoi, rămînînd stabilit să mai discute asupra acestor probleme.

Supravegherea informativă ne aduce noi elemente, noi legături ce erau verificate atent, pentru a le diferenția pe cele inofensive de cele ce formau obiectul acțiunii.

O dată cu mutarea în noul apartament, „Barbu Traian” — împreună cu fratele său și vărul lor „Cojan Eleodor” care îl ajutaseră la căratul mobilei — sărbătoresc evenimentul, ocazie cu care discută și despre problemele lor „arzătoare”. Fiecare participant al grupării este analizat, i se scot în evidență calitățile și defectele, se precizează pentru fiecare misiunea cea mai potrivită. Se relatează și despre prima convorbire cu informatorul „Gheorghe”, perspectiva de a-l atrage atît pe el, cît și pe colaboratorul „Teodoru”, ambii fiind socotiți oameni de încredere.

Sînt discutate apoi metodele și mijloacele care se preconizează a se folosi, tactica și pregătirea participanților, ce urmau să mai fie recrutați în special din rîndul tineretului fără obligații familiale. Cei trei hotărîsc ca,

în martie 1970, să simuleze înecul la confluența Siretului cu Dunărea pentru ca apoi să se întâlnească în munții din apropiere de Moinești.

Pentru activitatea în munți stabilesc echipamentul necesar pentru fiecare în parte, felul în care să atace paznici ai Direcției pazei contractuale civile din Galați, și posturi de miliție din localități îndepărtate față de Moinești, în vederea procurării de arme.

Viața în munți trebuia organizată în așa fel, încât fiecare să devină luptător complet, „educat din punct de vedere ideologic” și cu o pregătire militară corespunzătoare. În planul lor, nu era neglijată nici pregătirea în domeniul medicinei, al limbilor străine, al culturii generale. Pentru fiecare disciplină în parte trebuiau recrutate „cadre corespunzătoare”. Fondurile pentru întreținere, inițial trebuiau să fie de 2 000 lei de participant, bani pe care fiecare era obligat să-i aibă la plecarea în munți. Ulterior, banii nu mai constituiau o problemă; aveau armament și puteau ataca ori-când filialele C.E.C., ori ale Băncii Naționale a României, înainte de plata salariilor în mari întreprinderi.

Nici un sentiment față de soțiile și copiii lor, nici un fel de milă pentru părinții în vârstă. Totul, absolut totul trebuia subordonat scopului final, acela de a răsturna regimul!

Au trebuit să treacă trei săptămîni, pentru ca „Barbu Ilie” să revină la discuția pe care a avut-o cu „Gheorghe”. La această a doua discuție, i s-au precizat informatorului obiectivele urmărite, accentul căzînd pe cel al comiterii unor acte de teroare. Nu întâmplător! În planul amănunțit pe care și-l făcuseră, figura și suprimarea unor conducători de partid, scon-

tînd pe faptul că zilele de 23 și 24 august 1970 le oferă această posibilitate.

O nouă analiză a întregului material al acțiunii, făcută de conducerea inspectoratului, hotărăște să se propună terminarea acesteia, prin arestarea principalelor elemente, conducătorii acestei grupări; nu pentru că se cunoștea totul despre ei, ci pentru a preveni comiterea unor acte de sabotaj și diversiune ce puteau să aducă pagube imense economiei naționale cit și atragerea unor tineri la activitatea dușmănoasă.

Întrucît, atît „Leordeanu Tudor” din Brașov cit și „Corbu Irimia” din Moinești fuseseră influențați și denunțaseră propunerile făcute de frații „Barbu”, existau probe. („Leordeanu” mai povestise și fratelui său „Leordeanu Emil”, iar „Corbu povestise și soției sale). În plus, pentru ambii frați exista la Galați încă o probă directă prin denunțarea lui „Butucescu Vasile” căruia, de asemenea, i se făcuseră propuneri de către ambii frați „Barbu”.

Avînd aprobarea conducerii Consiliului Securității Statului, s-a intrat astfel, în cea de-a treia etapă a elucidării faptelor și acțiunilor dușmănoase. Arestarea, perchezițiile, anchetarea inculpaților și audierea martorilor trebuiau făcute corect și pe baza unui plan judicios întocmit.

Cu ocazia arestării, „Barbu Traian” motivează că vrea „să se spele pe mîini”, scontînd să fugă prin tunelele de cablu și conducte. Atenția și conștiinciozitatea ofițerilor în efectuarea arestărilor și perchezițiilor au scos la iveală documente și materiale pregătite pentru plecarea în munți.

Începea acum confruntarea directă dintre ofițeri și inculpați. Probele se strîngeau și dovedeau activitatea dușmănoasă. Se extinde cercetarea penală, se desvăluie noi și noi amănunte din activitatea membrilor grupării. Se caută și se probează fiecare afirmație făcută față de informatori și cunoscută prin măsurile speciale folosite, zi și noapte se exploatează fiecare moment surprins de ofițerii din echipele de filaj. Colaborarea dintre sectoarele de muncă se dovedește rodnică.

Se intensifică munca de urmărire informativă a rudelor și legăturilor rămase în libertate. Toate eforturile, toate forțele disponibile sînt angrenate. Perfecta conjugare și colaborare a ofițerilor diferitelor servicii, cooperarea Inspectoratului Galați cu Inspectoratele de securitate ale județelor Vaslui, Bacău, Vrancea și Brașov, relevă noi amănunte, noi elemente de probațiune.

Coordonarea anchetei de către conducerea inspectoratului, de către conducerea direcției de cercetări penale, analizele făcute la conducerea Consiliului Securității Statului, rezultatele obținute ulterior, au constituit tot atîtea prilejuri de afirmare a patriotismului ofițerilor de securitate, de abnegație și intransigență.

La data de 3 aprilie 1970, conducerea Consiliului Securității Statului aprobă trimiterea în judecată în stare de arest a celor 13 elemente, participante la gruparea dușmănoasă, pentru infracțiunea de complot, prevăzută și pedepsită de art. 167 alin. 3 C. pen. și a altor trei elemente, în stare de libertate, pentru infracțiunea de nedenunțare, prevăzută și pedepsită de art. 170 alin. 1 C. pen., raportată la art. 167 alin. 3 C. pen.

Celelalte persoane ce au avut cunoștință de activitatea acestei gru-

pări, analizate temeinic, separat și ținîndu-se seama de gradul lor de pregătire, au fost folosite ca martori în acuzare, apoi avertizate sau demascate.

★
★ ★

După citirea sentinței de către președintele completului, liniștea se așternuse în sala Tribunalului militar. Fiecare se gîndea, fiecare judeca, fiecare medita.

Mă uit în sală. Alături de mine, este adjunctul inspectorului șef, maior Ghelț Petrică, în față locotenent-colonel Dumitrescu Vasile – ofițer de cercetare penală de la Direcția a XIII-a, de lângă care lipsea totuși colegul său, locotenent-colonel Mihăilescu Gheorghe ce era plecat într-o altă misiune. Spre fundul sălii, maior Chicoș Dimache, maior Sion Georgică, maior Aneste Mircea, maior Costache Nicolae și căpitan Gheorghe Matei. Fiecare cu gîndurile și preocupările lui, fiecare cu contribuția sa la rezolvarea acestui caz. Toți sînt liniștiți, nu discută, sînt gînditori.

Aceștia sînt ofițerii care, în permanență, zi și noapte, ajutați și de ceilalți ofițeri din Inspectoratul de securitate Galați, au dovedit pasiune și energie pentru rezolvarea cazului acțiunii „Complotul”.

Au dovedit din plin dragostea și atașamentul față de poporul pe care îl slujesc, față de partidul ai căror membri sînt și care i-a educat.

Cu asemenea ofițeri, putem fi siguri că liniștea oamenilor muncii, activitatea lor pașnică, creatoare, în industrie și agricultură, în institutele de cercetări și celelalte sectoare ale economiei naționale, este asigurată, că oricînd dușmanul va fi făcut inofensiv la timp, oricît de perfid ar fi.

DE CE SĂ FIE SIMPLU ?

CÎND SE POATE COMPLICAT...

Executarea în timp și la nivelul cerut a ordinelor date de către conducerea Consiliului Securității Statului impune perfecționarea continuă a metodelor de muncă folosite de întregul aparat, îmbunătățirea stilului de lucru al șefilor de toate treptele.

Una din principalele căi menite să ducă la creșterea calității muncii o constituie fără îndoială înlăturarea birocrației, a acestei racile ce înlocuiește munca vie, cu fel de fel de hîrtii inutile.

În repetate rînduri s-a atras atenția ca, în locul muncii prin hîrtii și rezoluții, șefii să lucreze direct cu subordonații, să participe nemijlocit la analizarea materialului informativ, a acțiunilor și a mapelor de lucru, la rezolvarea unor sarcini concrete.

S-a indicat, de asemenea, ca rezolvarea unor probleme operative între unități să se facă, pe cît posibil, prin contact direct, mărindu-se astfel,

și pe această cale, operativitatea muncii.

Din analizele efectuate în ultimul timp de către Consiliul Securității Statului cu privire la activitatea desfășurată de unele unități centrale și teritoriale de securitate, a rezultat că, în general, eficiența muncii a crescut, la aceasta contribuind și aplicarea măsurilor ordonate pentru lichidarea birocrației.

Conducerea Consiliului, personal tovarășul președinte Ion Stănescu, a atras însă atenția că, cu toate rezultatele obținute, volumul corespondenței, al diferitelor lucrări scrise care circulă în unități și între unități este încă mare, ordonînd să se ia măsuri eficiente pentru înlăturarea acestei situații nesatisfăcătoare.

În urma unor controale și a unui studiu, efectuate de către Cancelaria C.S.S., a rezultat că una din cauzele care determină volumul încă mare al

corespondenței o constituie nerespectarea de către unele unități a prevederilor anumitor ordine, întocmindu-se lucrări scrise și atunci când nu este necesar.

Vom expune în continuare câteva situații de fapt — extrase din corespondența zilnică. Recent câteva inspectorate de securitate județene, printre care Caraș-Severin și Constanța au trimis rapoarte (nr. 06974 din 1970 și respectiv nr. 08132/1970) referitoare la prelucrarea în instituții a H.C.M. nr. 957/1966. De ce era nevoie oare de aceste hîrtii, din moment ce ordinul cu privire la urmărirea modului cum decurg prelucrările nu a prevăzut înaintarea unor rapoarte scrise ?

Cu nr. 010564/1970, Inspectoratul de securitate al județului Argeș a raportat că s-a terminat acțiunea de marcare a zonelor interzise pentru accesul străinilor, deși nu s-a cerut să se raporteze în scris nici acest lucru.

Pînă nu de mult, Inspectoratul de securitate al județului Cluj primea cu adrese cererile de verificare la cartotecă de la Serviciul de contrainformații militare Cluj și restituia răspunsurile întocmind alte adrese, deși cererile și răspunsurile respective, prin formularistica pe care o conțin, întru-nesc toate condițiile unei corespondențe oficiale și ca atare nu este necesar să fie însoțite de adrese.

Aspecte asemănătoare au fost constatate și la unele subunități de contrainformații militare cum sînt 873/N, 130/K și 02911 Giurgiu, care au trimis cereri de verificare la cartotecă tot cu adresă de înaintare.

Se mai întîlnesc și diferite alte cazuri cînd problemele ce trebuie soluționate ar putea fi rezolvate simplu și fără întocmirea de hîrtii. Dar în

asemenea situații unii tovarăși par a spune : „De ce să fie simplu, cînd se poate complicat !”.

Iată, Serviciul „A” a schimbat orele de primire a telegramelor la stația telex. În loc să pună însă un afiș la ghișeu la stația în care să indice unde trebuie predate telegramele după o anumită oră, a considerat că e mai bine să trimită adrese scrise la unități, prin care să comunice acest lucru.

Și Direcția serviciilor și înzestrare a trimis la opt unități cîte două adrese cu conținut identic, în problema confecționării uniformei din tergal. De ce cîte două ? — ne putem întreba. Deoarece cele două servicii ale aceleiași direcții, care au difuzat adresele respective, nu s-au informat reciproc.

Alte unități restituie cu adresă documentele primite spre consultare, cu toate că în art. 14 din Instrucțiunile nr. 200/1969 se prevede că în astfel de situații documentele se restituie fără adresă de înaintare, scăderea lor din evidență făcîndu-se la rubricile respective din registrul de intrare-ieșire. Și totuși, Școala militară de ofițeri de securitate restituie cu adresă buletinele informative primite pentru studiu.

În ultimul timp au fost câteva cazuri cînd ofițeri din conducerea unor inspectorate s-au adresat conducerii C.S.S. cu rapoarte scrise pentru obținerea unor aprobări de concedii, deplasări cu mașina, susținerea unor examene. Desigur, aceste aprobări puteau fi soluționate și telefonic, respectîndu-se prevederile regulamentare. Ar fi fost mai simplu, mai operativ. Numai că s-a preferat forma scrisă. De ce ?

Creșterea nejustificată a volumului

corespondenței unor unități este determinată și de tendința de a se trimite documente pentru același destinatar la date și cu adrese diferite, deși se poate face o singură corespondență.

De exemplu, Inspectoratul de securitate al județului Vaslui, în loc să trimită cu o singură adresă procesele-verbale încheiate în urma unor controale efectuate pe linia documentelor secrete, le-a trimis cu adrese separate, la interval de câteva zile (2, 4 și 8 iunie).

Au fost constatate și cazuri când, nerespectându-se prevederile unor ordine, s-au trimis lucrări altor unități decât celor la care trebuiau în mod normal să ajungă. Aceasta a determinat bineînțeles întârzierea lor, întrucât au trebuit apoi să fie îndrumate la destinatarul real.

Astfel, deși Instrucțiunile cu privire la munca de investigații prevăd că: „Investigația se execută de ofițeri special desemnați din cadrul unității centrale de investigații și cei din subunitățile similare ale inspectoratelor de securitate județene”, sînt foarte frecvente cazurile cînd unele inspectorate județene ca: Mehedinți, Vrancea, Tulcea, Dimbovița, Brașov, Gorj, Maramureș și Prahova trimit la Inspectoratul de securitate al municipiului București, cereri de investigații pentru diverse persoane neîncadrate în cîmpul muncii, care domiciliază pe raza orașului București.

De asemenea, în ceea ce privește verificarea în evidențe a unor persoane, au fost constatate cazuri cînd o serie de inspectorate cum sînt: Bacău, Tulcea, Ialomița și Îndeosebi unele birouri de contrainformații militare din teritoriu se adresează tot Inspectoratului de securitate al municipiului București, în loc să ceară

relațiile respective Centrului de triere, dispecerat și arhivă.

Procedînd în acest fel, în afară că se mărește în mod nejustificat numărul corespondenței, că se întîrzie sosirea la destinație a documentelor, acestea trec prin mai multe mîini, fapt ce dăunează compartimentării muncii, ducînd la desconspirarea unor probleme. Avînd în vedere că în toate aceste cazuri apar de obicei nume de persoane care sînt în atenția organelor de securitate, este lesne de înțeles ce daune poate aduce muncii noastre faptul că unii ofițeri nu se îngrijesc de la început ca lucrările pe care le execută să fie destinate numai celor care au dreptul să cunoască conținutul lor sau sînt competenți să le rezolve. Despre compartimentarea muncii vorbim mult. Aici ar trebui s-o aplicăm.

Au fost situații cînd, unele ordine prevedeau ca raportarea unor probleme să se facă pe linii de muncă. Totuși, astfel de rapoarte au fost trimise pe adresa Cancelariei, fiind necesar ca aceasta să le îndrume ulterior la unitățile interesate. Astfel au procedat Inspectoratul de securitate al județului Satu-Mare (cu nr. 005604 din 24. VI) și Inspectoratul de securitate al județului Bistrița-Năsăud (cu nr. 0011244 din 29. VI) care au trimis la Cancelarie rapoarte privind modul cum au executat unele sarcini din Ordinul privind munca de securitate pe anul 1970, deși trebuiau să le trimită direcțiilor: I, a II-a și a III-a.

Aceste rapoarte cuprindeau date statistice privind activitatea inspectoratelor și, prin trimiterea lor la Cancelarie, s-a încălcat și o prevedere a Instrucțiunilor 200/1969, art. 78 pct. b, care, în scopul compartimentării muncii, obligă ca asemenea date să fie comunicate numai organelor care au dreptul să le cunoască.

În alte cazuri, se trimite pe adresa Direcției a III-a corespondență în probleme ce sînt de competența Inspectoratului de securitate al municipiului București și invers. Asemenea situații duc la circulația documentelor respective de la o unitate la alta și implicit la întîrzierea sosirii lor la adevăratul destinatar, răpesc o parte din timpul unor ofițeri care trebuie să citească documentele ce le sînt adreseate în mod greșit.

În continuare vom reda un caz în care s-a întocmit o corespondență pentru rezolvarea unei probleme care considerăm că intra chiar în sarcina unității care a întocmit corespondența. Astfel, cu adresa nr. 13451 din 6 iunie 1970, Inspectoratul de securitate al județului Ilfov, care are sediul în Capitală, a solicitat Inspectoratului de securitate al municipiului București să identifice pe un cetățean și să efectueze investigații asupra lui. Aceste sarcini nu ar fi putut fi rezolvate mai operativ chiar de către tovarășii de la Ilfov ?...

Fenomene similare celor menționate sînt și în alte unități, ele dovedind cu prisosință că există încă multe posibilități de reducere a volumului corespondenței, într-un cuvînt, de înlăturare a formelor birocratice de muncă.

Apreciem că ar fi util ca fiecare ofițer și subofițer din aparatul de securitate și, în primul rînd, șefii de toate treptele, concomitent cu îndeplinirea sarcinilor concrete de serviciu, să se preocupe și de descoperirea acelor cazuri cînd se fac hîrtii care nu sînt utile muncii. Trebuie să milităm pentru rezolvarea sarcinilor prin legături directe cu cei cu care cooperăm și prin folosirea tuturor mijloacelor rapide de comunicație pe care le avem la îndemînă.

La reducerea volumului corespondenței ar contribui mult măsura de a nu se mai întocmi : note de prezentare a unor lucrări și rapoarte explicative ; adrese de înaintare a unor documente care ele însele întrunesc condițiile unei corespondențe (cereri de verificare, investigații etc.) ; reveniri în scris la unele lucrări (folosindu-se în schimb telefonul prin care nu se desconspiră nimic, întrucît se dă numai numărul documentului și data) ; adrese de restituire a unor documente primite pentru consultare.

Prin aceste măsuri, ca și prin altele ce pot fi găsite, s-ar obține o reducere simțitoare a timpului de lucru ce se consumă cu redactarea, multiplicarea, expedierea și transportul documentelor, timp de lucru care pentru toți este atît de prețios.

Simplificarea și înlăturarea unor forme birocratice nu trebuie înțeleasă desigur ca o renunțare și la regulile elementare privind obligativitatea consemnării în scris a unor fapte și a respectării regulilor privind evidența și păstrarea documentelor. Să ne ferim de a sări dintr-o extremă în alta.

În articolul de față am încercat să prezentăm unele forme pe care le îmbracă birocratismul, aspecte întîlnite în activitatea noastră în ultimul timp. Studiul care s-a efectuat la nivelul fiecărei unități a găsit, desigur, și alte căi de limitare a numărului de hîrtii ce se întocmesc.

Aplicarea acestor măsuri și corelarea lor cu aportul întregului colectiv în direcția lichidării oricăror forme de birocratism constituie una din căile de îndeplinire a ordinelor conducerii C.S.S. privind lichidarea a tot ce nu este util în munca organelor de securitate.

Locotenent-colonel M. FLUTURĂȘ

DEȘI ABIL, AUTORUL DE ÎNSCRISURI A FOST DESCOPERIT

Din practica muncii noastre a rezultat că, pentru a deruta organele de securitate, autorii de înscrisuri dușmănoase recurg la diverse metode și practici, prin care încearcă să înlăture posibilitatea depistării lor.

Așa de exemplu, în cursul lunii februarie 1968, din orașul Baia Mare, un element dușmănos a expediat patru anonime, care erau adresate C.C. al Partidului Comunist Român și din conținutul cărora reieșeau calomnieri la adresa politicii partidului și statului nostru. Cele patru scrisori erau redactate în numele unor colective de muncitori de la diferite întreprinderi băimărene.

Pentru a nu fi descoperit, autorul a dactilografiat cele patru anonime și le-a expediat consecutiv, la intervale de una-două zile.

Documentele incriminate au fost studiate și cercetate cu atenție, încă de la prima analiză ofițerul desprin-

zînd următoarele concluzii : anonimele au fost scrise la o singură mașină ; autorul este probabil din Baia Mare ; este un element cu o formație intelectuală ; obișnuiește să bată mult la mașină, avînd deja acumulată o anumită dexteritate și stabilitate.

Pe baza acestor prime concluzii, s-a aplicat un plan de măsuri care viza stabilirea unităților și instituțiilor care posedă mașini de scris cu caractere identice celor pe care le folosisese autorul, în vederea obținerii unor probe de scris necesare expertizei.

S-au obținut în acest scop probe de scris de la toate mașinile „Olimpia”, „Optima” și „Continental” care se aflau în oraș. Aceste mărci de mașini aveau caractere asemănătoare cu cele din anonimă ; dar nici una nu s-a dovedit a fi mașina la care lucrase autorul.

S-a presupus atunci că s-ar fi omis

vreo instituție care posedă asemenea mașini de scris. Pentru a verifica această ipoteză, prin Direcția județeană de statistică Maramureș, am obținut o situație exactă asupra tuturor instituțiilor existente în orașul Baia Mare. Și am constatat că, într-adevăr, pe lângă unitățile identificate, rămăseseră șapte obiective, de mai mică importanță, de la care nu se obținuseră probe de scris. S-a trecut desigur și la procurarea acestor probe, care supuse însă expertizei au dat un nou rezultat negativ.

S-a hotărât atunci identificarea și obținerea de probe de la mașinile particulare existente în oraș. Ne-am servit în acest sens de o veche evidență a organelor de miliție și de ajutorul rețelei informative. Dar rezultatul obținut a fost și de această dată identic cu cele anterioare.

Trecuse o perioadă de vreme cu aceste cercetări și autorul, văzînd că nu a fost descoperit, a făcut, în prima jumătate a lunii iulie a aceluiași an, o nouă difuzare, de data aceasta expediind, tot din orașul Baia Mare, opt scrisori anonime, cu același conținut, tot pe adresa conducerii de partid și de stat, tot la mici intervale, de cîteva zile.

Prima noastră măsură a fost compararea acestui nou lot de scrisori cu cele patru expediate în februarie. Se remarcă imediat conținutul aproape identic, forma de redactare la mașină de asemenea identică dar, de data aceasta, autorul le dactilografiasse la o mașină cu altă marcă.

Elementul urmărit se dovedea a fi deci abil, concepțiile îi erau profund dușmănoase și se impunea tocmai din aceste motive necesitatea identificării și demascării lui.

Pe baza unui plan, am reușit într-o

perioadă de timp relativ scurtă să intrăm în posesia unor noi probe de scris de la toate mașinile existente în oraș. Aceste probe au fost supuse expertizei, dar caracterele specifice celor două mașini la care dactilografiasse necunoscutul nu și-au găsit cituși de puțin corespondentul.

În timp ce se desfășura acțiunea aceasta, autorul a făcut o nouă difuzare : alte patru scrisori expediate tot din Baia Mare, cu conținut identic, dar redactate la mașini de scris diferite. Situația ne-a pus pentru un moment în dilemă.

Apoi, am extins acțiunea, trecînd la identificarea tuturor mașinilor de scris de pe raza județului.

Pe măsura obținerii probelor, acestea erau analizate cu multă atenție, pentru a nu scăpa din vedere nici un indiciu.

Volumul mare de muncă depus în acest caz a avut ca rezultat, în cele din urmă, identificarea mașinilor de scris cu care au fost dactilografiate documentele incriminate.

S-a stabilit că documentele anonime au fost dactilografiate la mai multe mașini din diferite localități, după cum urmează : șase anonime au fost dactilografiate la două mașini de scris „Optima” și „Consul”, aparținînd ADAS Vișeu de Sus ; patru documente anonime au fost dactilografiate la o mașină de scris marca „Optima”, aparținînd I.F. Tirgul Lăpuș ; două documente anonime au fost dactilografiate la o mașină de scris marca „Olimpia”, din dotarea Întreprinderii miniere Baia Borșa ; două documente au fost dactilografiate la o mașină de scris marca „Optima”, care intra în dotarea unei unități din Baia Sprie.

Ultimele două documente au fost dactilografiate la o mașină de scris „Consul”, aparținând ADAS Sighet.

Toate probele obținute de la mașinile de scris sus-menționate au fost confirmate de expertiza grafică ca fiind identice cu documentele incriminate. Era un prim rezultat pozitiv.

Răminea acum de stabilit elementul (sau elementele) care se folosisese de aceste mașini.

Din nou ne aflam pe un teren încă neexploatat. Am reînceput munca de căutare, de cunoaștere a persoanelor care aveau acces la aceste mașini. Am mers pe ideea că autorul (sau autorii) ar putea fi dintre salariații ADAS, deoarece jumătate din anonime se dovedise a fi fost dactilografiate la mașini de scris aparținând unităților ADAS din județ.

A fost necesar deci să stabilim care dintre funcționarii ADAS-ului județean au făcut deplasări mai frecvente în localitățile respective, în special la Baia Sprie, Sighet, Vișeu de Sus, Baia Borșa și Țirgul Lăpuș.

Pentru realizarea acestei sarcini am luat legătura cu directorul ADAS-ului județean, căruia i-am solicitat unele situații, pe perioade, despre salariații care au făcut deplasări în raza județului.

Situația obținută cu privire la deplasări, ne-a ajutat să stabilim aproape cu exactitate elementul care se îndeletnicise cu asemenea scrisori.

Toate concluziile, confirmate de date neîndoielnice, duceau spre numitul Vasilescu Constantin salariat la ADAS-ul județean Maramureș, care stăpânea bine și tehnica dactilografiiei.

Verificând activitatea sus-numitului, a rezultat că acesta dispune de o pregătire superioară și că în trecut a fost membru în comitetul județean P.N.L. Satu-Mare. Se infiltrase apoi în P.C.R., dar fusese exclus. Era cunoscut ca o persoană nemulțumită de orînduirea noastră de stat, făcea uneori comentarii dușmănoase la adresa partidului, dovedindu-se a fi un element înrăit.

Datele erau concludente, ele aducîndu-ne certitudinea că Vasilescu Constantin este autorul documentelor dușmănoase difuzate pe raza județului nostru.

Ajunși în acest stadiu al acțiunii, am făcut propuneri de anchetare, în stare de libertate, a numitului Vasilescu Constantin, propunere care a fost aprobată de către conducerea inspectoratului.

Cel în cauză fiind supus anchetei, a încercat la început să nege faptul că este autorul acestor documente. Folosindu-se însă cu pricepere datele verificate care erau de necontestat, în cele din urmă a recunoscut că el este autorul, declarînd procedeul folosit, atît pentru dactilografiere, cît și pentru difuzarea documentelor dușmănoase anonime.

În anchetă, Vasilescu Constantin a mai declarat că își dădea seama că autorul va fi căutat, dar considera că această acțiune se va rezuma doar la orașul Baia Mare.

Pentru faptele săvîrșite, Vasilescu Constantin a fost demascat public și retrogradat din funcție. Ulterior s-a constatat că măsura aplicată a avut rezultat pozitiv, ne mai fiind semnalat că desfășoară vreo activitate dușmănoasă.

Maior VASILE PARAVAN

Combativitate față de faptele infracționale

În cadrul Inspectoratului de securitate al județului Olt, în anul 1968, s-a început urmărirea informativă specială a numitului „Popa Ion”, care fusese transferat într-o funcție de răspundere la Fabrica de conserve Caracal. La baza acestei acțiuni a stat semnalarea făcută de către Inspectoratul de securitate al județului Prahova din care rezulta că „Popa Ion”, fiind trimis la specializare în Franța, în anul 1964, de către Ministerul Industriei Alimentare, a intrat în relații cu unii transfugi români, stabiliți la Paris și în special cu „Mănoiu Nicolae”, cunoscut ca agent al poliției franceze, element care desfășoară activitate dușmănoasă împotriva țării noastre. Sesizînd că „Popa Ion” este avid după bani și dornic să realizeze cîștiguri pe căi ilicite, „Mănoiu Nicolae” îi înmînase acestuia 25 000 franci pentru a-și cumpăra o mașină „Opel”, îndemnîndu-l totodată la unele afaceri necinstite. Din asocierea materialelor informative furnizate de către doi informatori care încadraseră grupul de specialiști români în Franța, cît și din declarațiile obținute de la cei cu care „Popa Ion” se deplasase la specializare, rezulta că obiectivul avea drept sarcină ca la înapoierea în România

să ajute o parte dintre rudele transfugului, precum și unele elemente dușmănoase din țara noastră. Pe baza acestor materiale, în anul 1965, „Popa Ion” fusese exclus din rîndul membrilor de partid. El a plecat din județul Prahova, venind în județul Olt, unde, la scurt timp de la transferarea sa la Fabrica de conserve Caracal, noi am luat măsuri de a-l încadra cu informatorii „Tudor” și „Martin”. Aceștia, prin pregătirea lor profesională, cît și prin natura serviciului, veneau în contact cu obiectivul în mod firesc.

La început, s-au obținut doar materiale informative care dovedeau o apropiere între informatorii noștri și „Popa Ion”, cît și unele date privind o serie de deficiențe existente la fabrică, în ce privește alimentarea cu energie electrică, apă, aburi etc., deficiențe pe care le cunoștea și obiectivul.

Astfel, informatorul „Tudor” ne-a semnalat că „Popa Ion” nu acceptă ca pentru campania agricolă din vara anului 1969 să mai angajeze la instalația „Titan”, secția de pastă, și alți mecanici și tehnicieni vacuumiști de specialitate, conform schemei, susținînd că el va realiza sarcinile de producție cu muncitorii necalificați pe care deja îi are angajați.

Același informator, fiind instruit în continuare, ne-a semnalat că „Popa Ion”, în calitatea pe care o avea, nu lăsa personalul tehnico-productiv (muncitori, maiștri, tehnicieni și ingineri) să-și organizeze munca în secțiile lor, în funcție de fluxul tehnologic, ci îi obliga să respecte pozițiile lui, deși erau vădit greșite. În acest sens, informatorul „Tudor” ne-a sesizat la momentul oportun pozițiile obiectivului, date tehnicienilor vacuumiști „Popescu” și „Voicu” (de la secția pastă de tomate) de a schimba tipul de pastă. După ce noul tip de pastă a fost introdus în fluxul tehnologic, a dat dispoziții să fie oprit procesul de fabricație, să se golească instalațiile și să se treacă la fabricarea altui tip de pastă, cu altă concentrație. În acest fel, s-a ajuns la amestecarea compoziției de pastă de tomate în vagoanele destinate exportului. Drept urmare, compoziția nu a corespuns calitativ și vagoanele cu pastă au fost returnate în țară.

„Popa Ion” dispunea luarea unor asemenea măsuri, făcând uz de faptul că este vechi specialist în industria conservelor, profitând totodată de lipsa personalului tehnic de specialitate. În asemenea condiții, a căutat să-și impună punctul de vedere prin dispoziții verbale, evitând totdeauna dispozițiile scrise care ar fi putut constitui probe. Verificându-se operativ aceste informații, cu ajutorul organelor de partid, s-au luat măsuri de înlăturare a personalului necalificat de la liniile automate „Titan” și de angajare a unui personal specializat, corespunzător numeric pentru cele trei schimburi.

Făcându-se investigații la domiciliul obiectivului, s-a constatat că primește vizite din partea numitului „Sasu Costel”, cu care se deplasează în orașele Craiova, Corabia și București,

folosind mașina adusă din străinătate.

Într-o asemenea deplasare, făcută și cu informatorul secției a III-a, „Cătrina”, a rezultat, atît pe linie informativă, cit și din filaj, că „Sasu Costel” s-a interesat în mod deosebit de amplasarea unor unități militare, de specialitatea acestora, tehnica din dotare și numărul efectivelor, manifestînd mai mult interes pentru unitățile de aviație.

Prin extinderea verificărilor și asupra lui „Sasu Costel”, a rezultat că, în perioada 1943–1945, acesta urmasse un curs de specializare în Germania și că a făcut parte din „armata națională” a lui Horia Sima. Recent fusese semnalat că întreține relații neoficiale cu specialistul italian „Marino”, venit la Fabrica de conserve Caracal pentru a acorda asistență tehnică.

Cu sprijinul Direcției a II-a, s-a mai stabilit că desele deplasări făcute de „Popa Ion” la București erau determinate de situația creată prin returnarea din Elveția a vagoanelor cu pastă, necorespunzătoare. Obiectivul căuta, împreună cu un reprezentant al Ministerului Industriei Alimentare, să asigure desfacerea produsului respectiv pe piața internă, pentru a diminua pierderile înregistrate la Fabrica de conserve Caracal în cursul anului 1968 și a șterge astfel, măcar parțial, urmele faptei sale.

O dată cu începerea campaniei agricole din vara anului 1968, informatorul „Martin” ne-a semnalat că, din dispoziția lui „Popa Ion”, C.A.P.-urile au adus cantități mai mari de roșii decît cele contractate. Acestea au fost depozitate pe platoul din curtea fabricii, în mod necorespunzător. Cele semnalate de informatorul „Martin” ne-au fost confirmate și de informatorul „Tudor”, care

ne-a precizat și cauzele alterării unei cantități de 270 000 kg roșii (ne-introducerea acestora în timp util în procesul de fabricație și neconservarea în bune condiții). Fiind încunoștințat de subalterni despre situația creată, „Popa Ion” a dispus transportarea și aruncarea, pe timp de noapte, a întregii cantități de roșii, în riul Olt.

Ulterior, organele noastre au fost informate din nou de rețea, că în curtea fabricii a fost depozitată cantitatea de 73 000 kg vinete, neluându-se nici de data aceasta măsuri de prelucrare a lor. Aducându-i-se la cunoștință pericolul alterării acestor legume, „Popa Ion” a dispus ca cele 73 000 kg vinete să fie transportate la frigoriferul din Craiova, pentru a fi conservate.

Nu a luat însă măsurile care se impuneau pentru a pregăti prelucrarea lor, astfel că, după congelare, vinetele au fost readuse la fabrică și ținute în soare încă 4-5 zile. Rezultatul a fost că și această cantitate s-a alterat în întregime, fiind aruncată tot în riul Olt și tot pe timp de noapte.

Într-un mod asemănător a procedat și cu cantitatea de 28 900 kg ardei.

Cooperind și cu ofițerii secției a III-a, de la inspectoratul nostru, în cadrul urmăririi informative speciale s-au obținut materiale de la informatorii „Hans” și „Tomescu”, din care rezulta că „Popa Ion” încearcă să justifice pagubele create prin afirmații de felul acesteia: „Nimeni nu mă poate trage la răspundere penală, întrucât fabrica a fost dată de curînd în folosință și în această perioadă s-a întrerupt procesul de producție din cauza energiei electrice, a apei și a aburului”.

Făcîndu-se o sinteză a faptelor comise de obiectiv, s-a stabilit că

acesta, uzînd de calitatea sa și servindu-se de existența unor deficiențe, a neglijat organizarea procesului de producție, reușind să producă pagube avuției socialiste, prin degradarea unor materii prime.

În scopul documentării activității desfășurate de „Popa Ion”, s-a organizat, cu sprijinul Direcției a II-a, o verificare întreprinsă de către organe specializate ale Ministerului de Finanțe. Acestea au stabilit că, prin degradarea sortimentelor de materii prime menționate mai sus, s-a adus Fabricii de conserve Caracal un prejudiciu de 436 047 lei.

Analizîndu-se situația operativă, s-a luat hotărîrea curmării activității lui „Popa Ion”, care întrunea elementele infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor obștești (p.p. de art. 248 alin. 2 C. pen.) și neglijență în serviciu (art. 249 C. pen.).

Cauza a fost predată organelor de miliție, o dată cu actul de verificare al Ministerului de Finanțe și cu nominalizarea persoanelor care cunoșteau infracțiunile lui „Popa Ion”, rezultate din perioada urmăririi informative speciale a acestuia.

În urma judecării cazului, a fost pronunțată sentința de condamnare a lui „Popa Ion”, la șapte ani închisoare, în baza articolelor menționate.

Deși încheiată cu acest rezultat, insuficienta fermitate și operativitate a făcut posibil ca acțiunea să înregistreze și pagubele amintite, fapt care desigur ar fi putut fi în mare parte evitat.

Numitul „Sasu Costel”, care a apărut ca legătură a lui „Popa Ion”, face în prezent obiectul altei supravegheri informative speciale.

Maior ILIE PESCARU

Considerații privind esența și regimul juridic al AVERTIZĂRILOR

● Locotenent-colonel ION GEAGLĂ

Apărută ca o formă de manifestare a solidarității umane în fața primejdiei, avertizarea constituie în esență un *raport social*, un raport între oameni izvorât din dependența lor reciprocă în cadrul societății.

Pe măsura dezvoltării societății omenești, a participării conștiente tot mai active a individului la viața socială și pe măsura sporirii preocupării societății de sprijinire a individului să se integreze cât mai deplin în cadrul ei, avertizarea a dobândit o importanță crescândă în dirijarea conduitei oamenilor. Evoluția ei a fost determinată de esența, gradul de organizare și nivelul de ci-

vilizație atins în dezvoltarea fiecărei orînduiri sociale.

Caracterul preventiv conștient în legătură cu producerea unor consecințe dăunătoare individului, colectivului și societății din care el face parte constituie *trăsătura definitorie a noțiunii de avertizare*, iar necesitatea de a preveni, de a opri sau de a atenua producerea consecințelor dăunătoare respective constituie *rațiunea ei*.

Avertizarea a apărut și s-a dezvoltat în primul rînd sub forma de *înștiințare prealabilă* în legătură cu diverse primejdii. Pe măsura dezvoltării statului și a dreptului, averti-

zarea a evoluat și ca *raport juridic* reglementat prin acte normative sub *formă de sancțiune*.

În orînduirea socialistă avertizarea dobîndește noi valențe. Ea se dezvoltă continuu ca o cale tot mai eficientă pentru armonizarea intereselor individului cu cele ale societății, care îi asigură deplină libertate, demnitate și posibilități multilaterale de afirmare.

Analiza locului pe care îl ocupă individul în societatea socialistă se situează în centrul interesului profund și multilateral al politicii marxiste a partidului comunist, care concepe omul ca produs al vieții sociale, al relațiilor sociale și, în același timp, ca rezultat al măsurii și modului în care ia parte la desfășurarea vieții sociale. Fiind un produs activ al vieții sociale, individul contribuie la evoluția ei. În ultimă analiză, progresul material și spiritual al societății depind de participarea fiecărui membru al societății la crearea lui. Această participare constituie condiția fundamentală a realizării individului.

Partidul Comunist Român, ca forță politică conducătoare a întregii societăți, prin activitatea sa, urmărește îndeaproape realizarea integrării omului în toate drepturile sale, valorificarea deplină a tuturor însușirilor fizice și spirituale pe care le are. Sub conducerea partidului, în etapa dezvoltării multilaterale a societății noastre socialiste se accelerează apropierea individului de societate. La realizarea acestei apropieri este antrenat în mod efectiv statul, ca reprezentant al întregii societăți și exponent al intereselor generale ale membrilor ei. În același timp sînt angrenate și organizațiile obștești care

desfășoară o intensă activitate pentru a-l ajuta pe individ să se integreze cît mai deplin în societate.

Poziția individului în societate se întărește concomitent cu dezvoltarea acesteia. Între scopurile activității statului și interesele individului există deplină concordanță.

Statul nostru socialist realizează osmoza individ-societate. El dirijează conduita oamenilor în dubla lor calitate: de beneficiari ai unor largi drepturi și de titulari ai unor îndatoriri față de societate.

Sporirea rolului avertizării în socialism este determinată de concordanța tot mai deplină a intereselor individului cu cele ale societății, de creșterea rolului individului în cadrul societății și de preocuparea întregii societăți socialiste, sub conducerea partidului comunist, pentru ca individul să se poată afirma și dezvolta multilateral.

Avertizarea se perfecționează și dobîndește importanță crescîndă îndeosebi sub forma de înștiințare preventivă, ca urmare a raporturilor de încredere și ajutor reciproc ce se stabilesc între oameni, a grijii deosebite pe care ei o poartă față de situația colectivului din care fac parte, față de dezvoltarea întregii societăți. Ea se dezvoltă atît în raporturile dintre indivizi cît și în raporturile pe care ei le au cu societatea, prin instituțiile acesteia.

Concomitent cu dezvoltarea sub forma de înștiințare preventivă, avertizarea se dezvoltă și sub forma de sancțiune aplicată individului de către societate prin organele ei, pentru încălcarea anumitor reguli de conduită. *Sub această formă avertizarea*

există numai în cazurile precis determinate prin actele normative în vigoare.

După cum se știe, actele ilicite sînt foarte variate. Sub aspectul gravității, ele se împart în mai multe categorii și sînt sancționate diferit. Astfel :

- infracțiunile, fiind cele mai grave, sînt pedepsite conform legii penale cu închisoare pe diferite termene, amendă, confiscarea averii, interzicerea unor drepturi ș.a. Ca măsură excepțională, pentru infracțiunile deosebit de grave, se aplică pedeapsa cu moartea, în cazurile și condițiile prevăzute de lege ;

- abaterile administrative (contravențiile) care sînt sancționate cu închisoare contravențională, amendă, avertisment, confiscare etc. ;

- abaterile disciplinare, sancționate cu observație, mustrare cu avertisment, retrogradare din funcție ș.a. ;

- pentru încălcările de drept civil legea prevede obligarea la restituirea bunurilor, la plata despăgubirilor, la repunerea în situația anterioară etc.

Potrivit legislației noastre, avertismentul sau avertizarea constituie sancțiune numai în cazul anumitor abateri administrative sau disciplinare și se aplică în condițiile stabilite concret prin actele normative. Așa, spre exemplu, în art. 13 din „Legea nr. 1 privind organizarea și disciplina muncii în unitățile socialiste de stat” este prevăzută sancțiunea „avertisment” pentru încălcarea cu vinovăție de către salariați — indiferent de funcția ce o ocupă — a obligațiilor lor de muncă, inclusiv a normelor de comportare. De asemenea, în Regulamentul disciplinar al Forțelor Armate ale R. S. România, avertismentul că nu corespunde pe deplin funcției constituie o sancți-

une disciplinară care se poate aplica generalilor, ofițerilor și subofițerilor pentru abaterile comise de la ordinea și disciplina militară.

În art. 92 C. pen., printre sancțiunile cu caracter administrativ ce se aplică în caz de înlocuire a răspunderii penale se menționează și „mustrare cu avertisment”. În legătură cu aceasta este necesar să se aibă în vedere că înlocuirea răspunderii penale cu aplicarea unei măsuri de influențare obștească are loc numai pentru infracțiuni pedepsite de lege cu cel mult 6 luni închisoare. Or, pentru toate infracțiunile date în competența de urmărire a organelor de cercetare ale securității sînt prevăzute pedepse mult mai mari și deci ele nu se includ în această categorie. În plus, textul articolului menționat precizează că mustrarea cu avertisment se aplică de către instanța de judecată.

*
* *

Statul nostru socialist are interesul ca toate normele juridice prohibitive, inclusiv cele referitoare la securitatea sa, să fie respectate prin abținerea indivizilor de la încălcarea lor și nu dorește să apară raporturi juridice ca urmare a încălcării acestor norme. În legătură cu această problemă, tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat că este necesar să se acorde o mai mare atenție măsurilor preventive.

„Principalul este de a împiedica să se comită abateri, să se încalce legea. Organele de stat să considere că au acționat bine numai atunci cînd au reușit să prevină infracțiunile și manifestările antisociale”¹⁾.

¹⁾ Cuvîntare la consfătuirea cadrelor de bază din securitate, miliție, procuratură și justiție, Scînteia nr. 8393 din 11 aprilie 1970.

Avertizarea ocupă un loc important în activitatea desfășurată de către organele de securitate pentru prevenirea săvârșirii de infracțiuni contra securității statului. În principal ea se realizează sub două forme și anume :

- sub forma unei activități organizate de educare contrainformativă a populației (prin emisiuni la radio și televiziune, publicarea de articole în presă și a altor lucrări beletristice pe această temă, realizarea de filme, ținerea de expuneri în fața unor colective de oameni ai muncii etc.) ;

- prin avertizarea (atenționarea) individuală a unor persoane în scopul de a preveni comiterea de infracțiuni.

Desigur că și prin măsurile de avertizare individuală se contribuie la educarea contrainformativă a populației, însă scopul nemijlocit al acestei măsuri este de a preveni ca una sau mai multe persoane să comită infracțiuni în împrejurări determinate.

Folosirea avertizării individuale, ca măsură de prevenire a comiterii de infracțiuni contra securității statului, este determinată de faptul că serviciile de spionaj și organizațiile reacționare din străinătate precum și anumite elemente ostile din interior folosesc în activitatea lor mijloace perfecționate și metode tot mai abile. cu ajutorul cărora ar putea uneori să înșele vigilența unor oameni cinstiți mai puțin inițiați asupra muncii informative și, din această cauză, insuficient de prevăzători în anumite situații.

La cele de mai sus se adaugă și faptul că în mentalitatea și comportarea unor oameni de bună credință există și anumite scăderi pe care dușmanul caută să le exploateze cu multă atenție și datorită cărora cei în cauză devin vulnerabili.

De asemenea, mai sînt încă și anumite elemente fanatice (din ce în ce mai puține), care urăsc orînduirea noastră socialistă și așteaptă momente prielnice ca să treacă la comiterea de infracțiuni contra securității statului, precum și unele elemente cu mentalități și apucături înapoiate (ca de exemplu tendințe de căpătuială), datorită cărora sînt pretabile la comiterea de infracțiuni contra securității statului în anumite împrejurări.

În cazul elementelor cinstite, prin măsura de avertizare individuală se urmărește *dezvoltarea spiritului lor de vigilență* față de anumite situații determinate astfel încît ele să poată sesiza și respinge sau evita încercările dușmanului de a le antrena la acțiuni contra securității statului. Dacă este vorba și de anumite slăbiciuni ale lor, care ar putea fi exploatate de dușman, li se recomandă să reflecteze și să-și controleze cu atenție conduita în direcțiile unde manifestă slăbiciunile respective.

Cînd este vorba de elemente cu concepții ostile și mentalități înapoiate, menirea avertizării individuale este de a le determina să reflecteze și să-și controleze mai mult conduita în societate, să-și frîneze pornirile și intențiile de a comite fapte antisociale în deplină cunoștință de cauză asupra modului în care statul va acționa față de eventualele lor fapte infracționale. Practica a demonstrat că cei în cauză, dîndu-și seama că sînt în atenția organelor de securitate, înțelegînd că încercările de a trece la comiterea de infracțiuni vor fi descoperite și vor fi trași la răspundere penală conform legii, se abțin de la comiterea de infracțiuni, *avertizarea avînd efect inhibitor asupra lor.*

Măsura avertizării individuale este

în esență o activitate executivă, de natură administrativă.

Realizându-se asupra unei persoane, în legătură cu una sau mai multe împrejurări concret determinate, în scopul nemijlocit de a preveni comiterea de infracțiuni contra securității statului, avertizarea individuală constituie o măsură preventivă specială.

Ea constă în esență într-un fapt material prin care se aduc la îndeplinire dispozițiile legii ¹⁾ de a preveni uneltirile și acțiunile dușmănoase îndreptate împotriva orânduirii sociale și de stat, contribuind astfel la asigurarea muncii pașnice de construcție socialistă a poporului nostru, la înfăptuirea politicii partidului și statului în domeniul securității statului.

Efectele avertizării individuale se concretizează în realizarea scopului urmărit și anume, prevenirea comiterii de infracțiuni, asigurându-se respectarea legii. Atunci când cei avertizați nu țin seama de indicațiile și recomandările făcute cu ocazia avertizării și trec totuși la comiterea infracțiunii, atitudinea lor poate fi reținută cu ocazia individualizării pedepsei pentru infracțiunea comisă.

De altfel, din momentul comiterii infracțiunii ia naștere raportul juridic penal în cadrul căruia statul are dreptul de a trage la răspundere penală pe făptuitorul infracțiunii, iar acesta are obligația corelativă de a suporta consecințele penale ale faptei săvârșite. În astfel de cazuri, organele de securitate au datoria să descopere infracțiunea și pe infractor, să cerceteze cazul sub toate aspectele și să-l trimită în judecată, dacă nu există vreuna din cauzele care înlătură răspunderea penală.

¹⁾ Decretul nr. 295 din 4 aprilie 1968 privind înființarea organizarea și funcționarea Consiliului Securității Statului.

Competentă să judece cazul și să pronunțe pedeapsa penală pentru infracțiunea comisă este numai instanța de judecată.

Intrucât pentru săvârșirea de infracțiuni contra securității statului legea prevede numai pedepse penale și nu permite înlocuirea răspunderii penale, aprecierea avertizării ca sancțiune pentru infracțiunea comisă sau asemuirea ei cu instituția înlocuirii răspunderii penale nu au o bază legală.

Referindu-se la necesitatea aplicării cu fermitate a legilor țării, în cuvântarea ținută la consfătuirea cadrelor de bază din securitate, miliție, procuratură și justiție, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia că nesancționarea celor vinovați constituie un abuz, o ilegalitate, o încălcare a legii.

Prin urmare, în activitatea aparatului de securitate avertizarea individuală se aplică numai sub forma înștiințării, atenționării prealabile săvârșirii infracțiunii și nu ca sancțiune pentru infracțiunea comisă.

De regulă, la această măsură se recurge în procesul supravegherii informative generale și, atunci când este necesar, pe parcursul urmăririi informative speciale, pentru contracararea acțiunilor infracționale întreprinse de cei urmăriți. Este posibilă aplicarea ei, de asemenea, și pe parcursul urmăririi penale de către organul care cercetează cazul, ori după judecarea cazului, de către instanța de judecată. În aceste situații, măsura avertizării individuale poate fi luată numai dacă cel în cauză n-a comis o infracțiune și prin urmare nu ne aflăm în fața unui raport juridic penal, atunci când a operat scoaterea de sub urmărire penală, încetarea procesului penal sau achitarea.

SPIONAJUL TOTAL

Folosind date din surse occidentale (Newsweek, New York Times Magazine, Fortune, Sunday Times, Times, Machine Design, Life și alte publicații), revista sovietică „Temps Nouveaux” publică într-un număr recent un amplu material pe tema spionajului total. Viața oamenilor, activitatea economică și politică, științifică și tehnică sînt interceptate prin mijloacele cele mai moderne puse la dispoziție de revoluția tehnico-științifică. „Consiliul american al securității”, o agenție particulară din Chicago, a stabilit la cererea poliției „cea mai mare colecție particulară cu date despre elementele revoluționare din America”, întocmind un fișier cu 6 milioane de fișe. La Anaheim, în California, o companie care dispune de calculatoare electronice și-a creat un fișier și mai vast, din care rezultă situația a peste 40 000 000 de americani. Compania Honeywell din Washington a pus la punct un dispozitiv electronic care permite să se ob-

țină instantaneu, pe bandă magnetică, 12 pagini dactilografiate de informații ultra-confidențiale despre fiecare locuitor major al Statelor Unite.

Performanțele electronicii care au miniaturizat și ultrasensibilizat aparatele sînt folosite în acest domeniu. Acceptînd un cadou ca butoni de cămașă, un colier sau altceva poți intra în circuitul de spionaj, acestea putînd fi minireceptoare-emisitoare.

Patronii își suspectează personalul, companiile de credit își spionează debitorii, agenții F.B.I. și alții spionează în întregime S.U.A. „Controlul gîndurilor”, nu numai al activității curente a oamenilor, intră acum în preocupare.

În industrie, spionajul duce la furtul de secrete. De la Compania farmaceutică americană Lederle Laboratories a fost furată și vîndută în Italia o formulă nouă de antibiotice pentru care s-au cheltuit 12 milioane de dolari în perioada de cercetare.

Analizînd situația din 800 de companii americane, un studiu făcut re-

cent arată că 54 din acestea au fost afectate de spionajul industrial. Numai într-un an, în Marea Britanie au fost furate noi metode de fabricare a sticlei, mai multe elemente de utilaj electronic, de televiziune în culori, o nouă tehnologie de conservare a alimentelor și altele.

Industria automobilului a devenit locul unui vast spionaj industrial. „Ni-meni nu ignoră, scrie New York Times Magazine, că Detroit a devenit centrul de spionaj cel mai rafinat din țara noastră” (S.U.A., n.n.).

În R.F. a Germaniei, compania de automobile Mercedes a pierdut o comandă de 1,5 milioane de dolari prin divulgarea anticipată a unor noi modele.

Compania americană de cosmetice Bishop a sucombat datorită faptului că un produs ce era pregătit pentru lansare a fost lansat de o altă firmă sub altă denumire.

În industria petrolieră și chiar în casele de modă își face loc spionajul. Casa de modă Dior (Franța) a fost victima spionajului englez, italian, american. Când se prezentau noi modele, o asistentă a fost găsită că posedă două camere de televiziune în sutien.

Avionul francez Miraj perfectat va putea fi fabricat în Israel datorită „contribuției” unui funcționar elvețian — Alfred Frauenknecht — care a vândut planurile și a devenit milionar.

Măslina din material plastic, care poate înregistra și transmite o conversație, microfoanele în perete, microfoane pe tablouri și pe oglinzi, microfoane ca proiectile care se trimit în camera de consiliu prin ferestre și transmit ce se discută, microfoane în ceasuri, în cercei, butoni și alte feluri până la microfoane instalate la telefoane, iată o parte din tehnică. S-a inventat o radio-pilulă care, înghițită cu alimente, ia energie din corpul omului și emite semnale radio.

Aparatele de televiziune, de fotografiat, sînt și ele miniaturizate și folosite în acest scop.

În S.U.A., întreprinderi guvernamentale cheltuiesc peste 20 000 000 de dolari pentru cumpărarea de aparatură pentru spionaj. Furtul, corupția, șantajul, crima și altele se asociază tehnicii în acest scop.

Paza unor secrete de fabricație se face uneori cu mari eforturi materiale, dar spionii merg pînă la conceptele și schițele aruncate la crematoriul de ars hîrtii. Se limitează deținerea secretelor uneori la cîteva persoane, se angajează detectivi și polițiști, se crează locuri speciale de depozitare a acestor secrete, se instalează aparate de bruieră a receptoarelor-emitoare în săli de conferințe. Pentru a se proteja de spionajul industrial, în S.U.A. se cheltuiesc peste 40 000 000 dolari pe an.

PLEACĂ „EUROPA LIBERĂ” ȘI „LIBERTATEA” DE LA MUNCHEN ?

Această întrebare a fost pusă insistenț de către presa occidentală în cadrul unor informații din acest an. „Paris Match”, Daily Mirror, „Stern”, „L'Express” și altele au consacrat în

ultimul timp materiale mai ample, referitoare la rolul acestor mijloace de propagandă anticomunistă și de spionaj și s-au referit la intențiile guvernului Brand de a le scoate de pe te-

ritoriul R.F. a Germaniei. Le-au prevăzut chiar și viitoarele sedii: „Europa Liberă” la Ankara, iar „Libertatea” la Barcelona.

Citeva fapte au dus la aceste concluzii. Cancelarul Brand a declarat că „Este absurd ca, la 25 de ani de la sfârșitul războiului, unele țări străine să emită încă propagandă în alte țări, de pe teritoriul Republicii federale”, iar ministrul de externe Walter Schell a convocat, în iunie 1970, la Bonn, pe directorii celor două posturi, atrăgându-le atenția asupra activității lor. Consilierul conducerii P.S.D. din R.F. a Germaniei, Lothar Schwartz, a declarat: „Ce fac ei aici sînt lucruri grave”, iar Holger Börner, secretar de stat la Ministerul poștelor și transporturilor, vorbind despre „Libertatea”, spunea că „Acolo s-a aciuit toată artileria mișcării ucrainiene de eliberare”.

Încă din 1966, „Der Spiegel” scria că „Europa Liberă” este un emițător al C.I.A. și că nu se ocupă numai de propagandă, iar recent „Stern” arăta că „Brand și grupul său social-liberal doresc să dărîme una dintre

ultimele fortărețe ale războiului rece” prin îndepărtarea acestor posturi de pe teritoriul R.F. a Germaniei. „Daily Mirror” se întreba ce se vor face germanii care sînt colaboratori ai acestor posturi, dacă vor trebui să-și schimbe cetățenia.

Cum alegerea teritoriului R. F. a Germaniei nu a fost întîmplătoare, problema nu este numai de ordin teritorial, ci mai ales politic. Se vorbește că încercarea germană de evacuare a celor două posturi ar constitui „o problemă foarte delicată”, în ambele societăți aflîndu-se persoane cu influență (Truman, președinte de onoare la „Libertatea”, și generalul Lucius Clay, președintele consiliului de administrație la „Europa Liberă”).

Deschiderea spre Est a guvernului R.F. a Germaniei, jocurile olimpice din 1972 (unele țări au declarat că nu vor participa, dacă cele două posturi vor mai fi în R.F. a Germaniei) dau noi indicații că guvernul Brand ar putea retrage autorizația acestor posturi. (Ele obțin anual autorizații de funcționare.) Mulți se întreabă însă: Cînd?

Înființat în 1953 și avînd sediul la München (R.F. a Germaniei) într-un cartier nou, postul „Libertatea” ocupă două clădiri între Piața Rozelor și strada Arabella. Sediul său social este de fapt la New York, iar bugetul de milioane de dolari este ținut secret. Considerat o instituție „particulară”, are aceeași misiune ca și „Europa liberă”, adresîndu-se

însă Uniunii Sovietice.

Din cei 1 500 de colaboratori ai postului, circa 300 sînt foști cetățeni sovietici, iar restul americani, germani ș.a. Cu toți vorbesc însă limba rusă.

Directorul postului, Walter Scott, în vîrstă de 55 de ani, a fost locotenent-colonel și apoi consul general american la München.

„Libertatea” emite 24 de ore din 24, în 18

limbi principale folosite în U.R.S.S., ascultă și înregistrează 60 de posturi de emisie sovietice, consultă circa 300 de cotidiane și periodice.

Ca tehnică, acest post dispune de 17 emițătoare de 1840000 wați (cele mai puternice din lume) pe 35 de frecvențe. Emițătoarele sînt situate în Germania, Spania și Taiwan, pentru a cuprinde toate zonele teritoriului Uniunii Sovietice.

**CONCLUZII LA DISCUȚIA ORGANIZATĂ DE REDACȚIE
PE TEMA :**

**CONTRIBUȚII LA STABILIREA ȘI
DELIMITAREA SFEREI ACTIVITĂȚILOR
INFORMATIVE DE CEA A ACTELOR
PREMERGĂTOARE**

Atît din materialele apărute în coloanele publicației „Securitatea” Nr. 2/1970 cît și din cele trimise redacției de către maior Predoiș Nicolae și locotenent-major Ungherea Olimpian (Dolj), locotenent-colonel Apostol Ioan și locotenent-major Vlădoiu Ion (Tulcea), dar nepublicate, rezultă că problemele generate de aplicarea prevederilor art. 224 C. pr. pen., care reglementează actele premergătoare, au fost abordate cu competență și rezolvate, în mare măsură, la un nivel științific corespunzător cerințelor activității pe care o desfășoară organele de securitate pe linia urmăririi informative și a urmăririi penale.

Una dintre problemele cele mai controversate și care, datorită acestui fapt necesită precizări, este aceea a delimitării sferei actelor premergătoare de sfera activităților informative.

În ultimă analiză, actele premergătoare se deosebesc de activitățile supravegherii informative generale și de cele ale urmăririi informative speciale prin natura juridică și prin scopul sau finalitatea lor.

Astfel, actele premergătoare sînt acte de procedură penală care se efectuează în vederea sesizării din oficiu și a începerii urmăririi penale, în condițiile prevăzute pentru actele de urmărire, de către organele de cercetare penală sau pentru organele de cercetare penală, de către lucrătorii operativi anume desemnați în acest scop.

Cînd vorbim despre efectuarea actelor premergătoare în condițiile prevăzute pentru actele de urmărire penală, înțelegem efectuarea lor cu respectarea principiului legalității socialiste și a celorlalte reguli de bază ale procesului penal.

Cu privire la competența efectuării actelor premergătoare, nu împărtășim punctul de vedere exprimat în „Securitatea” Nr. 2/1970, p. 143–144, deoarece considerăm că se găsește în dezacord cu prevederile art. 224 C. pr. pen., potrivit cărora aceste acte pot fi efectuate, așa după cum am arătat mai înainte, de către organele de cercetare penală sau, pentru acestea, de către „lucrători operativi anume desemnați în acest scop”. Este știut că în cadrul Consiliului Securității Statului desemnarea tuturor ofițerilor care desfășoară activitate informativă ca organe de cercetare penală s-a făcut și continuă să se facă pe baza unui examen de verificare a cunoștințelor de drept penal și de drept procesual penal. Dacă în afară de și pentru aceste organe, se consideră necesar ca și alți lucrători din cadrul C.S.S. să efectueze acte premergătoare în vederea sesizării din oficiu și a începerii urmăririi penale, este necesar ca ei să fie anume desemnați de către conducerea consiliului. Modul de desemnare este lăsat la aprecierea conducerii C.S.S.

Prin natura lor juridică, activitățile de supraveghere informativă generală și de urmărire informativă specială aparțin dreptului administrativ, fiind efectuate în temeiul Decretului Nr. 295 din 4 aprilie 1968, privind înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Securității Statului și a celorlalte dispoziții cu caracter normativ emise în baza și pentru aducerea la îndeplinire a prevederilor acestui decret.

În condițiile desemnării tuturor ofițerilor care desfășoară activitate informativă ca organe de cercetare penală ale Consiliului Securității Statului, aceștia sînt cei mai în măsură să aprecieze și să deosebească, de la caz la caz, activitățile necesare începerii urmăririi penale de activitățile spe-

cifice urmăririi informative. Aceasta fiind o chestiune de fapt, organul de cercetare este suveran în apreciere.

Unele susțineri cu privire la integrarea actelor premergătoare în sfera activităților supravegherii informative generale sau urmăririi informative speciale, se explică, în general, prin concomitența acestor activități, prin neobservarea naturii lor juridice distincte și prin admiterea fără rezerve a definițiilor date pe baza unor interpretări discutabile ale prevederilor Decretului Nr. 295/1968.

Cu toate că scopul actelor premergătoare a fost precizat corect în materialele publicate, totuși socotim necesar să învederăm că unele formulări care îl absolutizează sînt de natură să creeze incertitudine asupra întinderii valorii probante a procesului-verbal de consemnare a acestor acte. Pentru ilustrarea observației, reproducem din „Securitatea” Nr. 2/1970, p. 144, următoarele fraze : „Pornind însă de la noțiunea juridică de acte premergătoare, trebuie să se aibă în vedere că ele sînt efectuate în scopul stabilirii temeiului legal al începerii urmăririi penale și nu pentru dovedirea activității infracționale.

Această diferență de scop, între actele premergătoare și probele administrate în cursul cercetării penale, evidențiază conținutul și limitele acestor acte ce preced procesul penal”.

Astfel de formulări crează aparența imposibilității folosirii procesului-verbal sau proceselor-verbale de consemnare a actelor premergătoare pentru dovedirea activității infracționale, limitîndu-i, sub acest aspect, efectele numai la sesizarea din oficiu și la începerea urmăririi penale.

Este adevărat că actele premergătoare sînt efectuate în vederea sesizării din oficiu și a începerii urmăririi penale, dar de aici nu trebuie să se tragă concluzia că procesul-verbal prin care se constată efectuarea lor servește cu exclusivitate la dovedirea stabilirii acestei modalități de începere a urmăririi penale.

De altfel, singura dovadă a începerii urmăririi penale cu respectarea dispozițiilor legale în cazul sesizării din oficiu, o constituie procesul-verbal prevăzut de art. 228 alin. 2 C. pr. pen.

Pe de altă parte, din prevederile art. 224 alin. ultim C. pr. pen. rezultă cu suficientă claritate că legiuitorul n-a înțeles să limiteze forța probantă a acestui act procedural la un singur aspect al cauzei.

Formularea „poate constitui un mijloc de probă” semnifică, în alin. ultim al art. 224 C. pr. pen., posibilitatea folosirii procesului-verbal de consemnare a efectuării actelor premergătoare ca mijloc de probă pentru lămurirea oricărui aspect al activității infracționale.

De principiu, problema de a ști dacă procesele-verbale încheiate

de către organele de urmărire penală și de către instanțele de judecată constituie sau nu mijloace de probă a fost rezolvată afirmativ de către legiuitor în alin. 1 al art. 90 C. pr. pen.

Alineatul 2 al aceluiași articol instituie regula că procesele-verbale încheiate de către alte organe decât cele de urmărire și de judecată sînt mijloace de probă numai „dacă legea prevede aceasta”.

Intrucît procesul-verbal de consemnare a efectuării actelor premergătoare poate fi încheiat și de către alte organe decât cele de urmărire, față de regula înscrisă în art. 90 alin. 2 C. pr. pen., a fost nevoie ca în ultimul alineat al art. 224 C. pr. pen., să se prevadă în mod expres că acest proces-verbal poate constitui mijloc de probă.

Privit astfel, procesul-verbal, prin care se constată efectuarea unor acte premergătoare, trebuie să îndeplinească, în mod corespunzător, condițiile de fond și de formă prevăzute de art. 91 C. pr. pen.

Cu privire la problema de a ști dacă efectuarea tuturor actelor premergătoare se consemnează într-un proces-verbal sau dacă pentru fiecare act premergător se încheie proces-verbal separat, considerăm corecte opiniile potrivit cărora ea se poate rezolva sub ambele forme, în funcție de diversitatea probelor, de împrejurările strîngerii datelor și de caracterul sau modalitățile comiterii faptei infracționale.

În legătură cu activitatea desfășurată de organul de cercetare penală pe baza conținutului actelor premergătoare, subscriem la susținerile potrivit cărora atunci cînd ele duc la certitudinea că s-a săvîrșit o infracțiune a cărei existență poate fi dovedită, organul de cercetare penală se va sesiza din oficiu și va începe urmărirea penală în conformitate cu prevederile art. 221 și 228 C. pr. pen. Dacă, dimpotrivă, prin conținutul lor, actele premergătoare nu dau certitudinea că o anumită infracțiune a fost săvîrșită, organul de cercetare penală nu se va sesiza din oficiu și nu va începe urmărirea penală. În sfîrșit, chiar în timpul efectuării actelor premergătoare, dacă organul de cercetare penală va constata că există una din cauzele care împiedică punerea în mișcare sau exercitarea acțiunii penale, el se va sesiza și va începe urmărirea penală conform art. 221 alin. 1 și art. 228 alin. 2 C. pr. pen., după care, în temeiul prevederilor art. 230 alin. 1 C. pr. pen., va înainta procurorului dosarul cu propuneri de scoatere de sub urmărire penală sau de încetare a urmăririi penale, soluție contrară celei indicate la pagina 139 din „Securitatea” Nr. 2/1970.

Împărtășim, de asemenea, opiniile potrivit cărora supravegherea respectării legii se exercită de procuror, în temeiul art. 216 C. pr. pen., numai în activitatea de urmărire penală.

Deci, asupra operațiunilor de efectuare a actelor premergătoare nu

se poate exercita supravegherea procurorului deoarece aceste operațiuni se realizează înainte și în vederea începerii urmăririi penale.

În exercitarea dreptului de supraveghere sus-menționat, procurorul, după începerea urmăririi penale, va avea posibilitatea să verifice și legalitatea procesului-verbal prin care s-a constatat efectuarea unor acte premergătoare.

Ca atare, în materia actelor premergătoare, supravegherea exercitată de procuror se limitează la verificarea legalității procesului-verbal încheiat în conformitate cu prevederile art. 224 alin. ultim C. pr. pen., verificare efectuată numai după începerea urmăririi penale.

În încheierea acestor sumare considerații, socotim util să relevăm necesitatea examinării problemelor de natura celor arătate și prin prisma rațiunii care a stat la baza reglementării actelor premergătoare prin art. 224 C. pr. pen.

În ce privește învinuirea pe nedrept și tragerea la răspundere penală a unor persoane nevinovate este cunoscut faptul că asemenea cazuri au existat din cele mai vechi timpuri datorită unor motive a căror cercetare depășește cadrul acestei expuneri.

În vederea anihilării posibilităților de manifestare a unor astfel de greșeli, deosebit de dăunătoare, chiar și cele mai vechi legiuri au reglementat prin normele lor anumite garanții procesuale.

Ceea ce experiența milenară a demonstrat ca fiind necesar și util nu putea să fie ignorat de legiuitorul nostru în a cărei concepție procesul penal are ca scop — așa după cum se prevede în art. 1 C. pr. pen. — constatarea la timp și în mod concret a faptelor care constituie infracțiuni, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală.

Una din numeroasele garanții procesuale menite să contribuie la realizarea deplină a acestui scop, este cea prevăzută de art. 224 C. pr. pen. Analiza textului acestui articol duce la concluzia că actele premergătoare constituie, în primul rând, o garanție procesuală prin care persoanele fizice sînt puse la adăpost de surpriza începerii netemeinice a urmăririi penale împotriva lor.

Actele premergătoare constituie, în același timp, mijlocul procesual pe care legiuitorul l-a pus la dispoziția organului de urmărire penală în vederea evitării începerii netemeinice a urmăririi penale în cazul sesizării din oficiu, cu tot cortegiul de consecințe negative care decurg din aceasta.

Nu a fost necesar ca această garanție procesuală să fie extinsă și la cazurile de sesizare prin plingere sau denunț, deoarece funcțiile ei sînt îndeplinite în acele cazuri de prevederile art. 259 C. pen., care incriminează denunțarea calomnioasă.

P.S. a fost condamnat în anul 1959 la 15 ani muncă silnică pentru activitatea desfășurată în cadrul unei organizații subversive și grațiat în anul 1964 de restul pedepsei pe care o mai avea de executat. Acesta împreună cu I.H., fost condamnat la 3 ani închisoare corecțională pentru uneltire contra ordinii sociale în anul 1960 (a executat integral pedeapsa), cu D.M. și S.B. au constituit la data de 30 aprilie 1969 gruparea „Răzbunătorul“, avînd drept scop săvîrșirea unor acte de diversiune.

La data de 7 mai 1969 P.S., I.H., D.M., S.B. și B.D. s-au deplasat la instalația de decantare a apei de la Grozăvești, pentru a pune în aplicare planul de a o distruge cu ajutorul materialului explozibil pe care P.S. l-a sustras la data de 5 iulie 1969, de la șantierul hidrocentralei „Lotru“ și pe care îl avea asupra sa.

Conform planului de acțiune, B.D. a primit sarcina să stea la pîndă în afara instalației, pentru a anunța eventuala apariție a celor însărcinați cu asigurarea pazei obiectivului, iar P.S., I.H., D.M. și S.B., după ce au narcotizat pe portarul A.C., au pătruns în interior. În acest timp, B.D., revenind asupra hotărîrii infracționale, a anunțat organele securității despre faptele care urmau să se desfășoare.

Acționînd fără întîrziere, organele securității au venit la locul săvîrșirii faptei unde au prins pe P.S. în momentul în care instala explozibilul la unul din punctele principale ale instalației de decantare a apei de la Grozăvești.

I.H., D.M. și S.B. au reușit să fugă de la locul faptei cu un autoturism parcat în apropiere. În seara aceleiași zile au fost reținuți la punctul de frontieră Giurgiu, în momentul în care încercau să treacă frontiera prin folosirea unor pașapoarte false.

Continuîndu-se cercetările, s-a constatat că pașapoartele au fost întocmite anterior de către C.D., care nu avea cunoștință despre intențiile celor arătați, dar care, la data de 1 mai 1969, a primit pentru falsificarea celor trei pașapoarte suma de 15 000 lei.

Situația de fapt expusă fiind pe deplin dovedită, se cere rezolvarea ei.

● Rezolvarea speței publicată în numărul trecut

La rubrica „Cum rezolvați cazul?”, din „Securitatea” Nr. 2/1970, au răspuns ofițeri din inspectoratele de securitate ale județelor Argeș, Botoșani, Mehedinți, Neamț, Tulcea și Vrancea.

În materialele primite la redacție, majoritatea problemelor ridicate, în legătură cu încadrarea juridică a faptelor săvârșite de cei arătați în situația de fapt expusă, au fost rezolvate corect.

Deosebirile care există între unele puncte de vedere exprimate de autori în motivările soluțiilor date, împreună cu problemele nerezolvate, sînt de natură să releve acele părți ale materiei dreptului penal asupra cărora este necesar să se insiste în procesul de pregătire juridică pentru a se asigura o aplicare unitară a normelor penale.

Confruntînd rezolvarea pe care o vom prezenta în continuare cu propria rezolvare dată cazului sus-menționat, fiecare va avea posibilitatea să tragă concluziile corespunzătoare cu privire la desfășurarea ulterioară a pregătirii juridice.

★ ★

1. Întrucît activitatea minorului P.S. s-a desfășurat cu exclusivitate înainte de intrarea în vigoare a C. pen. actual, pentru rezolvarea situației lui este necesar ca întreaga activitate desfășurată de gruparea „Rechinul”, înainte de 1 ianuarie 1969, să fie examinată prin prisma prevederilor C. pen. anterior. Procedînd astfel vom reține că :

— La data de 15.XI.1968 fapta mai multor persoane de a se asocia (de c

se constitui într-o grupare), în scopul distrugerii bunurilor de natura celor arătate, nu constituia infracțiunea de complot, deoarece art. 209² din C. pen. anterior, care incrimina distrugerea unor astfel de bunuri, nu era inclus în enumerarea limitativă făcută în același cod de art. 227, care incrimina complotul.

La data menționată, simplul fapt al asocierii mai multor persoane, în scopul de a prepara sau de a executa crime sau delictе, ori chiar numai o crimă sau un delict determinat contra bunurilor, oricare ar fi fost durata asociației și numărul membrilor, constituia infracțiunea de asociație contra liniștei publice prevăzută și pedepsită de art. 315 al C. pen. anterior.

— Faptele de instruire a numiților N.S., B.C., S.H., I.V. și P.S. asupra modului de executare a distrugerii unor bunuri de natură să submineze economia națională, instruire realizată în cadrul a două ședințe ținute în perioada 20–30 decembrie 1968, constituie acte pregătitoare la infracțiunea prevăzută de art. 209² C. pen. anterior, acte care în baza art. 228¹ al aceluiași cod se pedepseau ca și infracțiunea consumată.

De reținut însă că P.S. a curmat de bună voie această activitate și în consecință este exonerat de răspundere în baza prevederilor art. 100 pct. 1 C. pen. anterior.

— Fapta lui P.S. de a nu fi denunțat actele pregătitoare la infracțiunea prevăzută de art. 209² C. pen. anterior, fapte săvârșite de N.S., B.C., S.H. și I.V. și de a căror existență

avea cunoștință, cade sub incidența art. 228 C. pen. anterior.

Intrucît noul C. pen. sancționează mai ușor nedenunțarea conform prevederilor art. 13 C. pen. actual, P.S. va fi tras la răspundere în baza art. 170 C. pen. actual.

Așadar, minorul P.S. urmează a fi tras la răspundere penală pentru :

- infracțiunea de asociere contra liniștei publice, p.p. de art. 315 C. pen. anterior ;

- infracțiunea de nedenunțare, p.p. de art. 170 raportat la art. 173 și 163 C. pen. actual ;

- cele două fapte fiind săvîrșite în condițiile prevăzute pentru concursul de infracțiuni, în cazul aplicării pedepsei, sînt aplicabile prevederile art. 34 și următoarele din C. pen. actual.

Faptul că minorul P.S., după ce a reflectat asupra activității sale, a întrerupt orice legătură cu gruparea din care a făcut parte, învederează însă că luarea unei măsuri educative este suficientă pentru îndreptarea lui și, în consecință, îi sînt aplicabile prevederile art. 100 alin. ultim și art. 101 C. pen. actual.

2. În sarcina lui N.S. reținem :

- infracțiunea de complot, p.p. de art. 167 alin. 1 raportat la art. 163 C. pen. (existența grupării „Rechinul” perpetuîndu-se după data de 1 ianuarie 1969, membrii acestei grupări vor fi trași la răspundere penală numai pentru infracțiunea de complot, p.p. de art. 167 C. pen., text aplicabil în momentul curmării activității cu caracter continuu iar nu și pentru asociație contra liniștei publice p.p. art. 315 C. p. anterior) ;

- infracțiunea de diversiune, p.p. de art. 163 C. pen. (actele pregătitoare la această infracțiune comise înainte de 1 ianuarie 1969 se absorb în infracțiunea săvîrșită după această dată, cu alte cuvinte cel tras la răs-

pundere pentru infracțiunea consumată nu poate fi tras la răspundere și pentru tentativă sau acte pregătitoare la această infracțiune).

Intrucît în perioada 10 ianuarie - 8 august 1969 au fost comise trei acte de diversiune în baza aceleiași hotărîri infracționale, sînt aplicabile prevederile art. 41 alin. 2 C. pen. referitoare la infracțiunea continuată.

Potrivit art. 167 alin. 4 C. pen. urmează ca în cazul lui N.S. să se facă aplicațiunea regulilor referitoare la concursul de infracțiuni prevăzute de art. 33 și următoare C. pen. actual.

În cazul lui N.S. sînt aplicabile și prevederile art. 37 lit. b și art. 39 C. pen.

3. B.C., S.H. și I.V. vor fi trași la răspundere în baza aceluiași text, cu excepția celor referitoare la recidivă care nu-și găsesc aplicațiunea în cazul lor. În sarcina lui I.V. se reține în plus instigare la infracțiunile p.p. de art. 315 și art. 209² C. pen. anterior, instigare p.p. de art. 120 C. pen. anterior.

4. Pentru N.S., B.C., S.H. și I.V. n-au fost reținute agravantele prevăzute de art. 75 lit. a și c C. pen., deoarece :

- a) Complotul fiind o infracțiune care se comite de o pluralitate de subiecți, la aceste infracțiuni nu se aplică agravanta prevăzută de art. 75 lit. a C. pen.

- b) Aceiași infractori fiind trași la răspundere pentru infracțiunea consumată de diversiune, iar nu și pentru acte pregătitoare la această infracțiune, n-a fost reținută agravanta prevăzută de art. 75 lit. c C. pen., deoarece minorul a participat cu ei numai la actele pregătitoare.

Redacția mulțumește ofițerilor care au contribuit la rezolvarea acestui caz și își exprimă convingerea că în viitor va găsi aceeași sollicitudine.

CONTIGENTUL LUI

PAZVANTE

SUPERFACHIRUL DIN VASLUI

— Aici e redacția „Securitatea” ?

— Aici. Intrați vă rog !

— Să trăiți ! Sînt locotenentul Pădurariu Gheorghe de la Inspectoratul de securitate Vaslui.

— Să trăiți ! Ne-ați adus vreun articol ?

— Nu un articol ; un subiect... Un subiect de foileton. Dacă vă interesează ?

— Dacă ne interesează !?! Luați loc ! O țigară ?

— Mulțumesc ! Îmi închipui că dumneavoastră aveți un orizont mai larg ! Adică nu sînteți îmbibați de prejudecăți, închistați în formule...

— Nu ! Precis nu ! Despre... ce este vorba ?

— Despre o pătură. Se poate scrie un foileton, cu sare și piper ! Să fie ceva cum n-am mai citit pînă acum !

(Continuare în pag. 93)

SUB SEMNUL PLANETEI MERCUR

— De ce n-ați mai publicat nimic la „Contigentul lui Pazvante” ? — m-a întrebat un coleg de la „Informare”.

— Din lipsă de cazuri autentice.

— Poftim ? Te pomenești că nu mai există aspecte negative ?!

— Așa se pare. Critica ajută, ce crezi dumneata ?

— Vorbești serios ?

— În orice caz, pot să-ți spun că nici o unitate centrală sau teritorială nu ne-a mai semnalat nimic negativ. Încep să cred că e suficient ca cineva să-și amintească numai de rubrica noastră ca să-i și piară cheful de orice abatere.

— Hai, că-ți dau eu material. Ca să vezi că se mai găsește cîte ceva de criticat. Cînd cauți...

— Ce spui ? De la dumneavoastră, de la „Informare” ?

— Ei, să n-o luăm chiar așa, mecanic ! Ia, vino pînă la mine în birou.

Am intrat în birou și colegul mi-a pus în față un teac de note.

— Ce-i cu astea ? — întreb eu.

(Continuare în pag. 94)

Foiletoane de locotenent-major T. Negoia

SUPERFACHIRUL DIN VASLUI

(Urmare din pag. 92)

— Aha !... Cum n-ați mai citit... De cînd sînteți dumneavoastră în securitate ?

— Din 1965. Dar chestia cu pătura e mai recentă. Vedeți, eu am primit o garsonieră...

— Foarte bine.

— Foarte bine, dar nu pentru mine. Că de aici a ieșit toată dandanaua.

— Cum așa ?

— Dragă tovarășe redactor, vedeți dumneavoastră, oamenii sînt diferiți ! Unii... cum primesc o locuință, încep imediat să-și care în ea tot felul de lemne. Adică mobilă. Treaba lor ! Face fiecare în casa lui ce-i place, nu-i așa ? Vrea omul să aibă un televizor să vadă un meci ? Să aibă ! Vrea o bibliotecă din care să ia seara o carte ? Să-și cumpere ! O masă, un pat în care să se odihnească... Eu... însă... cum să vă explic ?... Ați auzit de fachiri, nu ?

— Da. Sînteți cumva... ?

— Nu ! Că necesită investiții.

— Ce necesită ?!

— Investiții. Ăia își fac un pat în care bat cuie ; chestie complicată. Eu n-am nevoie de așa ceva. Dar, mă rog, cu fachirii are cineva ceva ? N-are ! Atunci cu mine ce au, tovarășe ?!

— ... Păi dumneavoastră, ce... ?

— Eu stau pe-o pătură.

— ... ?!

— Dacă atîta simt eu că-mi trebuie ! Ce, supăr pe cineva ? Fac vreun rău cuiva ? Scrie undeva că un om n-are voie să-și mobilizeze casa doar cu o pătură ?!

— Adevărat... Nu scrie... Dacă înțeleg bine...

— Eu mă simțeam bine pe pătura mea, în garsonieră ! Am stat așa două luni. Și aș mai fi stat și azi, dacă nu veneau colegii și șefii ! Ce vreți, mentalități de provincie ! Cică trebuie să mobilez ! Au pus mină de la mină și m-au făcut să-mi cumpăr „strictul necesar”. Strict necesar îmi trebuia mie ?! Că și așa eram dator vîndut la toți. Ajunsesem să mă împrumut și la civili.

— ...Strîngeți bani pentru mașină ?

— Ce mașină ?! N-am patima asta !

— Ceva... pensii de întreținere ?

— Ferească sfîntul ! Să bat în lemn !

— Sper că nu aveți alte... ?

— Cărți ?! Jocuri de noroc ?! Păi, dacă jucam, mai aveam eu nas să viu la dumneavoastră ?! Însemna că sînt eu bun de foileton ! Nu, tovarășe redactor.

— Atunci ce faceți totuși cu banii ? Din 1965 și...

— Ei ! Cum să vă explic eu dumneavoastră ?!... Viața e așa de scurtă ! Iar moldovenii, asta e de admirat la moldoveni, au știut, dom'le să trăiască. Fără televizor ! Fără disco-tecă. Secole în șir ! Cu cîte o ulci-
cuță de vin chihlibariu în față. Și...

— A ! Sînteți un prieten al lui Ba-chus ?

— Nu-s bețiv ! Vă rog să mă credeți că nu fac scandaluri ; sau să viu acasă noaptea cine știe cum ! Nu ! Da' îmi place și mie să mînc la restaurant ! Trec pe lîngă un bufet, seara așa, văd acolo un prieten, intru să stăm la un pahar de vorbă, și paharul se face... o fiolă de vin. Că știți și dumneavoastră cum e omul ! Viața-i scurtă. Toată ziua muncă !... Și mă cheamă acu la personal ! Pentru că-mi place viața ! Ce au, dom'le, cu mine, zău așa ?! Pe cine supăr eu ?!

— Mai ales că aveți în prezent și

mobilă. Adică strictul necesar !

— Ei, am ! Nu mai am, că am vîndut-o ; am amanetat-o... Și ceasul de la mină l-am dat.

— Cum ?! De ce ?!

— Păi sînt om de onoare ! Dacă zic cuiva că-i dau banii la termenul fixat, îi dau. Împrumut de la altul, vînd ce mai am, da-i dau ! Că altfel mă reclamă ai dracului civilii ăștia ! Am mai pățit-o. Apropo ! Subiectele de foileton se plătesc ?

— Subiectele nu. Pentru subiecte se dau doar mulțumiri. Noi vă mulțumim dumneavoastră foarte mult.

— Ei, bine și așa. Da-i faceți pe colegii de la Vaslui cum v-am spus ! Cu sare și piper ! Striviți, tovarăși, prejudecățile astea de provincie ! Dacă vreau eu să stau pe-o pătură,

ce ?! Diogene stătea în butoi și a ajuns celebru ! Totul e chestie de antrenament !

— Aici aveți perfectă dreptate. Cînd vă mai supără cineva, spuneți-i că totul e o problemă de antrenament... și de educație ! Fiecare... cum...

— Nu-i așa !? Va să zică, faceți foiletonul ?

— Vă promit.

— ... Atunci, în loc de mulțumiri, dați-mi și mie vreo doi poli... Cu împrumut, bineînțeles. Că doar n-or să mă treacă în rezervă, pentru că împrumut și eu niște bani... !

Notă în atenția celor interesați : Ordinul 01769 din 15.VIII.1970 a înfirmat această ultimă presupunere a interlocutorului meu...

SUB SEMNUL PLANETEI MERCUR

(Urmare din pag. 92)

— Note trimise pentru informare.

— Uite ce e — zic. — N-aș vrea să aflu ce nu trebuie ; munca e compartimentată. Aveți aici semnalări foarte importante...

— Păi, asta e, că nu sînt ! Cele pe care le vezi. Le-am selecționat special ! la citește !... Înțelegi, noi concentrăm aici cele mai interesante date, evenimente care se întîmplă în toată țara ; pentru a pregăti materialele destinate informării organelor superioare. Ar trebui să primim deci numai probleme deosebite, cu o semnificație specială, probleme de esență.

— Și ?

— Și poftim ce primim cîteodată, — face colegul. Și-l văd că se înfurie.

— Uite ! Notă telefonică din 17 iunie 1970 de la Inspectoratul Hunedoara. Ascultă : — „Frincu Iosif din Orăștie, născut în 1897, fost membru P.N.L., a afirmat că la ora actuală noi ne aflăm sub semnul planetei Mercur, în ceea ce privește situația cerească. Și ori de cîte ori această parte cerească a căzut în starea pe care o știm (?) ne-a adus numai neșazuri”.

— Se referă la inundații ?

— La inundații ! Dă-ți seama ce probleme își imaginează tovarășii de la Inspectoratul de securitate Hunedoara că ne interesează pe noi.

— O fi fost un ofițer pe care-l preocupă astrologia...

— Să-l preocupe ce vrea ! Dar de ce ține telefonul ocupat ca să ne comunice asemenea chestii ?! Și nu e singurul ! Inspectoratul Galați ne-a comunicat, în cadrul notelor telefonice „strict secrete”, aproape două săptămîni, cotele apelor Dunării, pe

care le auzeam la radio în fiecare dimineață.

— Ei, să nu facem comedie din ce-a fost — caut eu să aplanez lucrurile.

— Să nu facem ! Dar... Poftim ! Tovarășii de la Dolj ne comunicau în 17 iulie a.c. amănunte care ajungeau pînă la : „200 pui înecați, una vacă înecată, un cal electrocutat, una casă chirpici dărîmată”. Notă telefonică trimisă pentru a întocmi buletinul informativ...

— Dar... pe-aici, prin centrală... nimic ?

— Cum să nu !... Direcția a II-a, Uite ! Adresă scrisă, pentru Buletinul informativ, cu Nr. 00153.191 din 1 iunie 1970. Un fragment în care e vorba despre doi comercianți străini care au

fost în țara noastră. Auzi : „La plecare, pe Aeroportul Otopeni, s-a putut citi pe fețele lor un fel de invidie, văzînd această realizare măreață, iar W. a spus : „Aeroporturile din Moscova și cel din New York sînt mult mai mari”. După ce i s-a explicat că pentru noi este suficient de mare, W. a mai adăugat : „O să avem și noi un aeroport mare și frumos”...

— Devine interesant ! Ia să vedem și alte unități.

— Vrei acum să faci tot „Contingentul” numai cu materialele pe care ți le dau eu ?

— De ce nu ?

— N-ar fi echitabil ! Or mai fi și alți tovarăși care trebuie ajutați. Și, dacă n-o faceți, or să se supere... Mai știi ?!...

STRICT-AUTENTIC

ÎNTUNERIC BEZNĂ

Asta era prin 1950.

Închipuiți-vă o sală de ședințe. O sală de ședințe în care domnește atmosfera apăsătoare a unei după-amieze sufocante de iulie, combinată cu atmosfera creată de susținerea unor rapoarte asupra rezultatelor obținute în planul de recrutări...

Și ce recrutări !... Cine-și mai aduce aminte de Ordinul 770 — realizarea unei rețele profilactice contra spionilor, sabotorilor și diversioniștilor parașutați pe teritoriul țării (și asta în termen de o lună de zile !) — va înțelege mai bine atmosfera din sală. Ceilalți... cred că vor înțelege și ei... Că recrutări se mai fac și azi...

Sectoriștii se ridică pe rînd, își șterg sudoarea de pe frunte și încep :

— Permiteți-mi să raportez, tovarășe

comandant ! Din 17 informatori cîți am avut planificați, am reușit să finalizez numai cinci. Am avut dificultăți în deplasare și, de cele mai multe ori, nu am reușit să mă întîlnesc cu elementele vizate. Raportez că nu am avut de întîmpinat nici un refuz din partea celor cărora le-am cerut colaborarea.

Șeful unității se gîndi un moment să-l tragă la răspundere pe cel care vorbise, apoi își stăpîni pornirea și chemă la raport pe sublocotenentul Lavrig.

— Vă raportează că și eu, din 21 de informatori planificați, am reușit să recrutez doar nouă. Și eu m-am lovit de greutăți. Numai în cazul lui P.V. m-am deplasat de patru ori la locul lui de muncă, însă nu l-am găsit. La

fel stau lucrurile și în alte cazuri de care m-am ocupat în acest interval de timp.

Și rapoartele urmau în același mod. Cei ce luau cuvîntul arătau că și-au putut îndeplini sarcinile ce decurgeau din executarea ordinului în cauză, în proporție de 25, de 30 și doar din cînd în cînd, 40 la sută.

Șeful unității începuse să nu îi convină situația creată. Preocupat în a găsi o soluție salvatoare, observă că sublocotenentul Achim ridicase mîna, ce e drept cam cu sîfială, așa că-l invită să ia cuvîntul.

— Vă raportează — începu cu o voce domoală sublocotenentul Achim — că am realizat sarcinile sută la sută, adică din 14 informatori planificați, am recrutat 14. Acestora le-am și făcut primul instructaj.

Toate privirile se întoarseră înspre el.

Chipul șefului unității se lumină.

— Deci ai recrutat 14 informatori și... le-ai făcut și primul instructaj?

— Da — răspunse fără a ezita sublocotenentul Achim.

— Și cu fiecare te-ai întîlnit de două ori?

— Da. Primul instructaj li l-am făcut în momentul cînd au acceptat colaborarea. Ulterior m-am mai văzut o dată cu informatorii pentru rapoarte.

— Și au fost contactați chiar toți?

— Insistă comandantul.

— Toți — raportă scurt și sigur sublocotenentul Achim.

— Am în față tabelul cu numele informatorilor pe care i-ai recrutat. Cînd te-ai întîlnit cu informatorul P.O.?

— Acum două zile.

— Dar cu informatorul C.A.?

— Tot acum două zile.

— Dar cu informatorii F.M., I.N., B. G.?

— Tot acum două zile — nu întîrzie răspunsul lui Achim.

Șeful unității nu mai putu să-și oprească uimirea.

— Și cu ceilalți?

— Tot acum două zile.

— ... 14 informatori contactați într-o singură zi!? Bine, dar... distanța care îi separă... mijloacele de transport care funcționează... doar din cînd în cînd. Cum ai procedat?

— Foarte simplu, — explică sublocotenentul. — Vă raportează că am analizat mult problema și am tras concluzia că instructajul este același pentru toți informatorii. Deci, îi puteam aduce pe toți la un loc, cu condiția să asigur măsurile necesare de conspirare. Și le-am asigurat.

— La un loc?! Și condițiile... Cum le-ai asigurat condițiile? — îngînă comandantul distrus.

— I-am convocat pe toți, pentru ziua fixată, seara după lăsatul întunericului, la școala din comuna de la poalele munților. Satul nu are lumină. La școală nu am dat voie să se aprindă nici măcar o luminare. Informatorii au venit toți, unul după altul la intervale scurte. I-am introdus în încăperi diferite, după ce am dat fiecăruia cîte un număr în ordinea sosirii. Știți... de la 1 la 14.

— Aha! De la 1 la 14 — repetă mecanic comandantul.

— Apoi... i-am mutat într-o singură clasă... cîte unul în bancă. Și le-am cerut să-mi raporteze... fără să pronunțe nume... pe numere. Și, încă pe sărite!... Întîi numărul 7, apoi 11, ... după el numărul 3 și așa mai departe. Sistemul este perfect conspirativ! Și apoi...

— Și apoi?!

— Și apoi era întuneric beznă!...

I. M.

PIEILE GOALE ÎN ȘCOALA CRIMEI

Articol de Rolf Winter și Th. Höpker,
apărut în revista „Stern”

Ei sînt cei mai buni soldați din lume și în același timp trupele de elită ale S.U.A. Sînt „pieile goale”, componente ale Corpului de marină militară. Nu au fost născuți războinici, dar vor fi instruiți pentru a deveni. Mulți pier în timpul instrucției. Cei ce rămîn au un singur scop: să ucidă, să ucidă, să ucidă!

Recrutul devine un robot. Din gura lui nu se aude decît „Da, domnule” („Yes, sir”). Pe fața lui tînăra se poate citi teama și extenuarea. În decursul a opt săptămîni, instructorul îl transformă pe tînărul civil într-un războinic furios.

Instruirea începe cu tunsul „la zero”. Cît mai mult posibil, marinarii trebuie să semene unul cu altul. În curtea ca-

zărmi li se organizează același mod de activități. Ei sînt vaccinați de mai multe ori și sînt puși să spele cu perile pardoseala dormitorului. Cel ce face față tuturor torturilor se poate socoti „mîndria țării”.

— Luați-vă fiecare sacul de marinat și ridicați-l cu mîinile întinse deasupra capului, strigă unul dintre instructori.

Recruții abia reușesc. N-au dormit de 48 de ore. Alaltăieri seara cînd au sosit — tineri civili naivi și binevoitori — au fost întîmpinați de către comisia de triere. Au fost tunși, li s-au dat uniforme, au fost insultați, șicanați, lipsiți de odihnă și trambalați într-o parte și în alta toată noaptea și apoi toată ziua următoare.

Trebuie să își care, într-un pas

alergător, haotic, de la baraca de primire și pînă la dormitor, sacul de marinar, greu de 35 de kg. Doi dintre ei s-au ciocnit pe drum, încremenind pe asfalt; unul are ochii larg deschiși de parcă ar fi mort. Dar sergenții l-au ridicat, ca vulturul un hoit. Au răcnit la el, l-au insultat, l-au scuturat pînă ce și-a luat sacul și, orbecăind, s-a luat după ceilalți.

Timp de opt săptămîni, zilnic 16 ore și jumătate, fără pauză, șocul militariei, brutalitatea legalizată de stat, sadismul patriotic, pedagogia perversității, pînă ce toate creierele vor reacționa la fel, pînă ce toate coloanele vertebrale se vor îndoi la un semn. Toți indivizii cu capetele tunse se vor transforma într-o masă gri-oliv de marinari.

Patru mii de tineri sînt astfel primiți în fiecare lună la Parris Island pe coasta Atlanticului. Lunar, patru mii de tineri devin lipsiți de curaj și docili, pînă ce în mintea lor nu se mai găsește loc pentru altă dorință decît aceea de a intra în grațiile sergentului.

O grupă urlă mărșăluind: „Ne mîndrim că sîntem marinari!” Sergenții rîd, privindu-se unul pe altul, înainte de a se năpusti din nou asupra vreunui recrut.

Crezul „Arma mea” este învățat pe de rost: „Jur Domnului! Arma mea și eu sîntem apărătorii țării! Noi sîntem învingătorii dușmanului nostru! Noi sîntem salvatorii vieții! Așa să fie pînă cînd America va învinge și nici un dușman nu va mai fi!”

— Da — spune cu mîndrie generalul maior Oscar Peatros — noi, marina, ne considerăm o școală a națiunii.

Domnul general, în vîrstă de peste

cincizeci de ani, comandant al închisorii militare din Parris Island, stă în biroul său căptușit cu lemn, cu adjutanții roind în jur. Domnul general este jovial, drăgălaș, un om care oferă chiar și cafele. El stă de vorbă, filozofează despre gloria și mîndria marinei, tradiția ei, necesitatea menținerii ei, tocmai acum. Nu amintește nimic despre cei cinci recruți care s-au sinucis. Nu amintește nici despre acei recruți care recent au murit fiind bolnavi „de rinichi”.

Domnul general nu vorbește nimic despre bolnavii mintal, ajunși pe mina psihiatrilor, despre tinerii sfirtecați, despre recruții care au fost internați în sanatoriu.

Domnul general vorbește despre rezultatele muncii lui — „de care noi putem fi mîndri” și relatează că se dovedește zilnic în Vietnam ce înseamnă să fii un „marinar”, „o piele goală”, un „om de elită al națiunii”.

Jersy are abia 17 ani, însă el știe deja ce înseamnă să fii un „marinar”. L-am întîlnit în cea de a doua zi a marșului de rezistență, dintre baraca de primire și cazarmă. În a patra zi m-am dus în dormitorul lui și am cerut permisiunea de a vorbi cu el între patru ochi.

— Curios! De ce tocmai cu nepuținciosul acesta? — întrebă instructorul.

— Tocmai de aceea — îi răspund eu. Sergentul eliberează camera strigînd:

— Afară, perversilor mizerabili!
— Domnule, recrutul este la ordinul dumneavoastră! — țipă și Jersy.

Zadarnic îi spun eu că nu sînt un domn ca cei din școală, că nu sînt nici un fel de șef, ci un simplu civil din Germania.

– Da, domnule – spune el și se apropie mai mult de mine.

– Cum au fost primele zile, Jersey ?
– îl întreb, în timp ce-i ofer o țigară.

– Domnule, recrutul nu are voie să fumeze – spune el continuând să privească în gol.

– O. K., Jersey – spun eu încet. De ce nu mă crezi ? De ce ți-e frică ? Ce ne împiedică să stăm puțin de vorbă ?

Abia atunci începe să plîngă, nemaiputîndu-se stăpîni, sughițînd, frecîndu-și chelia cu mîinile. Îl las să plîngă, îi aprind o țigară, i-o pun în mînă, începe să fumeze.

– Vă rog să mă scuzați, domnule – spune el suspinînd.

– Nu e nimic de scuzat.

Jersey spune apoi :

– Este pentru prima oară cînd, după patru zile, cineva vorbește cu mine omenește ; mă înțelegeți ?

– Te înțeleg, liniștește-te. O să vorbim mai mult timp, pînă ce nu se va mai observa că ai plîns. Și acum povestește-mi cum au fost primele zile ?

– Doamne dumnezeule ! – spune el și apoi, încă o dată – Doamne dumnezeule ! – și își clatină capul tuns, de parcă nu ar putea înțelege ce au făcut din el.

– Unul dintre noi – își amintește Jersey – a adormit în timpul unui exercițiu. L-au lovit din toate părțile. A sîngerat ca un porc înjunghiat și nici nu a apucat să înțeleagă ce s-a întîmplat. Apoi au urlat la el. Dacă mai are poftă să reclame undeva. El a strigat de mai multe ori „Nu, nu !”

O clipă de tăcere, apoi Jersey adaugă :

– Tatăl meu e de vină. El a fost la trupele de marină. El a spus : „Acolo vor face om din tine !”

De afară se aud strigătele isterice

ale sergenților și răspunsurile disperate ale recruților. Jersey își frămîntă mîinile, tace, își stinge țigara cu piciorul.

Sergentul intră în cameră.

Atunci Jersey sare în sus și strigă :

– Domnule, recrutul cere permisiunea să se întoarcă la program.

Nu mă mai privește, se întoarce, iese, în timp ce sergentul rîde mulțumit.

Din 100 de recruți de la Parris Island, 25 sînt trimiși acasă ca „incompetenți”, „oameni pe jumătate”, „homosexuali”, sau ei fug de acolo, riscînd totul, numai să se poată depărta cît mai repede de această insulă.

Recruții care „nu se adaptează” sînt trimiși pentru „instruire specială”.

Gibson este un recrut de 18 ani, înalt de 1,90m. Cînd sergentul, înalt de 1,60 m, l-a șicanat de mai multe ori, el a lăsat să-i scape încet printre buze o înjurătură. Aceasta a fost suficient. Acum este în plutonul „special”, o unitate „ajutătoare”. În fiecare dimineață, începînd cu ora cinci, face un marș de 24 km cu tot echipamentul, cu o întrerupere de cîteva minute în fața monumentului eroilor, unde instructorul le face „educația patriotică”. În fața drapelului american le reproșează : „Voi nu sînteți demni să priviți drapelul și nu sînteți corespunzători marinei”.

După marș începe muștrululala, după ea corvoada, apoi instrucția, nici o pauză pentru refacerea forțelor ; și apoi cursul de infiltrare.

Se tîrăsc prin gropile cu apă mirositoare, se strecoară printre gardurile de sîrmă ghimpată, se afundă în mlaștină, ca apoi să strige : „Corpul de marină !” Și ei strigă, chiar dacă gura le este plină de apă. Alături stă

sergentul care rîde și urlă cu o bucurie păgîneasă atunci cînd vreun recrut s-a rănit în sirma ghimpată, cînd altul a căzut în mocirlă.

— Cînd instruirea recrutului se face fără dureri, nu este bună — spune maiorul Mirphy, omul de specialitate. Și apoi, făcînd o mică aluzie înțepătoare, spune : Mă gîndeam că nemții cunosc acest lucru. Dumneavoastră ați avut una dintre cele mai bune armate din lume !...

Afară așteaptă recruții uzi leoarcă. Ei au executat cursul de „înfiltrare”. Nimeni nu are dreptul acum să se miște.

— Cînd un marinari stă — urlă un sergent — nu are voie să miște în el nimic, în afară de inimă și de plămîni. E clar ?

— Da, domnule ! — strigă tremurînd recruții.

Abia atunci cînd voința lor este distrusă, cînd sînt unul la fel ca celălalt, cînd teroarea este deplină și orice rezistență înfrîntă, cînd perspectiva evadării nu se mai arată, atunci de fapt se transformă tinerii în brutalii marinari ; chelia o poartă ca pe o medalie. În Vietnam aplică ceea ce au învățat de la instructorii lor. Brutalitatea, lipsa de scrupule, sadismul, le-au fost insuflăte. Deasupra tuturor filii drapelul național și, mai sus, binecuvîntarea domnului. Pentru că, bineînțeles, domnul își are locul său în acest sistem. În numele său, duminica dimineața recruții sînt duși la biserică pentru a auzi cuvinte despre veșnicie, rostite de către diaconul militar.

În fața „casei domnului” stau sergenții și îi așteaptă pe credincioși, iar cînd, în sfîrșit, aceștia vin, răcnesc la ei :

— Țineți-vă pliscul, prăpădiților !
Ora domnului a trecut. Călcîiele pocnesc, iarăși strigăte, mers cadențat, pas alergător, din nou injurii. Instrucția continuă și duminica. Torțura nu se oprește nici o clipă. Sistemul nu îngăduie așa ceva.

Sergentul Vallaire, un om de statură mică, spune :

— Creierul lor trebuie spălat. Înțelegeți ? Bine spălat.

Sergenții îi învață acum pe recruți să-și deschidă drumul cu ajutorul baionetei, îi pregătesc să devină războinici fără sentimentalism.

— O.K., recruților — spune sergentul, jucîndu-se cu baioneta — am să vă arăt ce veți face cu această armă cînd manechinul de cîrpe va fi înlocuit cu un om. Îl veți sfîrteca fără ezitare pe dușman, e clar ?

— Da, domnule ! — urlă recruții.

— Mai tare !

— Da, domnule !

— Repetați încă o dată, mai tare !

— Da, domnule !

— Va trebui să-i sfîrtecați corpul blestemat cu această armă. E clar ?

— Da, domnule ! — răcnesc tinerii.

— Iar cînd va sta întins la pămînt în fața voastră, fără să mai miște, atunci să-l călcați cu talpa pe cap cît puteți de tare. Pentru aceasta trebuie să fiți prevăzători, că uneori capul se rotește într-o parte și voi înșivă veți cădea cu botul vostru blestemat în pămînt. E clar ?

— Da, domnule !

— Voi, recruții, veți ucide, ucide, ucide, ucide ! În Vietnam, în Cehoslovacia, în Germania sau în oricare altă țară blestemată în care veți fi trimiși. E clar ?

— Da, domnule !

Oare și în Germania !?

„CUM SE SCRIE UN ARTICOL... ?“

Iată o întrebare care naște probabil o a doua : Se poate oare învăța, „cum se scrie un articol“, dintr-un articol ?

De aceea, o precizare : Cititorii să nu se aștepte a întâlni în rîndurile de față o matriță în care pe viitor să toarne doar betonul faptelor. Nu e posibil așa ceva. Intenționăm să tratăm doar anumite probleme de principiu, niște noțiuni pe care le considerăm utile pentru colaboratorii publicației noastre.

De ce ne-am propus să publicăm un asemenea material ?

La redacția noastră au sosit, în cei aproape trei ani de existență, un număr însemnat de articole pe care, cu regret, n-am putut să le încredințăm tiparului. Spunem „cu regret“ nu doar dintr-o politețe redacțională. Multe materiale conțineau aspecte interesante, fapte de viață trăite. Răzbătea din ele ecoul unor frământări, al unor zile și nopți de încordare, se întvedeau rezultate care ar fi meritat să fie publicate, în scopul unui fructuos schimb de experiență. Și totuși n-au văzut lumina tiparului. Aceasta pentru că întotdeauna cuvîntul scris a impus și impune anumite pretenții, care trebuie respectate. Nu este vorba de probleme „de stilizare“, ci de ceva mult mai profund, care nu poate fi suplinat de experiența redacțională și care, în ultimă instanță,

ne-a determinat de fapt, să încercăm a lămuri lucrurile în cadrul prezen-
tului material.

De multe ori, discutînd cu cititorii
noștri, aceștia ne-au spus : „Tovarăși,
mai lăsați articolele astea lungi și
pline de „învățămintе” cu stil de rap-
port. Am făcut așa și așa, atîtea
avertizări etc. Dați-ne fapte, cazuis-
tică într-o formă mai atrăgătoare,
mai plastică, nu de sinteză profesio-
nală !”

Foarte frumos ! Dar cine să scrie
asemenea materiale ?

Redacției noastre i-a fost destul de
greu să-i obișnuiască pe cei mai
mulți autori să scrie „altfel.” Unii
au înțeles, au intuit sau au știut de
la început. Fie că aveau „în sînge” o
înclinație pentru genul ziaristic, fie că
au observat cum se scrie în presă.
Deoarece, trebuie spus, — apreciem
pe baza discuțiilor purtate cu cititorii
— un număr mare dintre articolele
publicate în „Securitatea” au fost ci-
tite cu interes.

Asta înseamnă că au fost bune ! Și,
în felul acesta, atingem primul punct
important al discuției noastre și, dacă
vreți, primul principiu al scrierii unui
articol. Acela al interesului. Un arti-
col bun trebuie să trezească interes,
începînd de la titlu pînă la ultimul
rînd. El trebuie să cuprindă aspecte
noi, necunoscute sau nesesizate de
cititori. Este problema originalității.

— „Foarte simplu de spus, foarte
greu de făcut !” veți spune dumnêa-
voastră. Pe drept cuvînt. Toți sîntem
ofițeri activi, toți cunoaștem aceleași
ordine și instrucțiuni, aceleași lecții
profesionale, cunoaștem aceleași
principii ale muncii, ne lovim de as-
pecte care se aseamănă foarte mult.

Și, totuși, atît de mult diferă !

În medicină se spune că nu există
boli, ci bolnavi. În munca noastră, de
asemenea, cazurile nu se pot identifica
unul cu altul. De aceea, trebuie găsit,
în lanțul cazuistic, momentul cel mai
important, cel mai reprezentativ pen-
tru o anumită idee pe care am re-
perat-o ! O idee care ni se pare că
merită să fie adusă la lumină, cu-
noscută de toți, pentru ca toți să se
ferească de greșeala pe care eu, ofi-
țer din unitatea X, am făcut-o. Aici
ajungem la un punct nevralgic. Cei
mai mulți autori ne-au trimis mate-
riale asupra rezultatelor obținute.
Foarte bine. Dar nu era cu nimic mai
puțin interesant să trateze și un caz
nereușit. Un eșec poate fi un mate-
rial ideal pentru un articol ! Mai util
poate cu mult decît un material auto-
laudativ (direct sau indirect). Ca re-
dactori, sperăm că vom primi cîndva
un articol intitulat de pildă : „Cum am
greșit în acțiunea Y”. Recunoașteți că
l-ați citi fiecare imediat. Recunoașteți,
dragi cititori, că v-ar fi de folos. Pen-
tru că, din greșeli, se învață adesea
cel mai bine.

Problema originalității, a captării
și a păstrării atenției, a cuantumului
de unități informaționale inedite pe
care un articol îl transmite cititorului
este deci un prim principiu.

De aceea, stimați autori, am fost
nevoiți să nu publicăm o serie de ma-
teriale care prezentau idei deja în-
tîlnite în lecțiile profesionale, articole
cu exemple vechi sau „făcute”, ori
prezentate de așa manieră încît pă-
reau „fabricate” și nu trăite de
dumneavoastră. Sîntem convinși că pe
viitor nu veți mai proceda într-un ase-
menea mod.

Un al doilea principiu necesar :
articolul să aibă o idee.

Ideea este coloana vertebrală a unui material, fără de care noianul faptelor se prăbușește amorf, și se pierde din minte. Pentru a scrie, pentru a ocupa spațiu într-o publicație, trebuie să ai de comunicat ceva oamenilor ! Autorul este cel mai în măsură să extragă, din noianul de tapte trăite, o concluzie — care devine idee — și pe care își propune s-o susțină, s-o prezinte, s-o pună în discuție ! Este poate doar o ipoteză a lui, ori este un fapt evident, dar care a scăpat celorlalți ; și pe care consideră că ceilalți este bine să-l știe ! Să luăm, de pildă, articolul tovarășului locotenent-colonel Vladimir Filip, intitulat „Ce s-a întâmplat la ora 1,07 ?”, publicat în Nr. 4/1969, unul dintre articolele care au fost apreciate de cititori.

Autorul a întâlnit în munca sa o mulțime de cazuri, în care a efectuat cercetări la fața locului. Dar s-a oprit asupra exploziei de la Combinatul chimic Făgăraș ! Și a prezentat amănunțit fiecare pas făcut în terenul arid, dezolant, tăcut ca al unei planete pustii. În care martorii nu existau ! Nu mai existau pentru că pieriseră cu toți, lăsând în loc doar tăcerea obiectelor fărîmate, obiecte pe care numai inventivitatea și experiența le fac să vorbească. De ce autorul a ales tocmai acest caz ? !

Pentru că l-a fascinat ideea ! A reconstitui producerea unui eveniment deosebit cu martori muți e considerat greu. Și totuși, ofițerul a reușit ! Ideea principală este aici, aceea a biruinței umane, a victoriei perseverenței și a ingeniozității asupra aparentului mister ce părea destinat a rămîne ermetic și a se scurge în timp.

Una din idei ! Pentru că, în final, autorul mai lansează, cu amărăciune și o a doua : Cercetarea a reușit ! Dar ar fi fost mai bine să nu existe nici o cercetare ! Pentru că oamenii aceia au murit și nimeni și nimic nu-i mai poate învia!...

Am ales acest exemplu, pentru că aici, mai bine ca în alte materiale, cele două „tipuri de idei” apar cel mai clar. Prima : Ideea care nu e spusă, scrisă nicăieri, pe care cititorul o desprinde însă firesc, din înălțuirea faptelor. Și al doilea tip, ideea enunțată în text, strîns legată și ea de materialul factual prezentat, ideea pentru care pare că s-a construit tot eșafodajul articolului. Ea este și o concluzie, „un mesaj” adresat cititorului.

Într-una din aceste forme, ori altminteri, un articol trebuie să aibă întotdeauna o idee, care să subordoneze întregul material. Ea este cupola strălucitoare susținută de stâlpii puternici, de coloanele faptelor, ale exemplelor, argumentelor.

Iată astfel și cel de-al treilea principiu : argumentarea logică a ideii !

Am primit la redacție și articole teoretice foarte bune, dar pe care le-am înapoiat autorilor sau le-am publicat cu îndoială și pentru care cititorii ne-au criticat. Și pe bună dreptate, pentru că o teoretizare goală nu convinge ! Mai mult ! Poate obosi, plictisi !

Ideea sau ideile pe care le expune un autor au rezultat dintr-o experiență de viață, dintr-o înșiruire de fapte ! Atunci de ce oare colaboratorii noștri nu-și argumentează întotdeauna, nu-și sprijină cu exemple ideea ? Nu știu oare că un fapt trăit și relatat

convinge mai mult decît frazele frumoase ?!

Ne înșelăm ? Nu ! În sprijinul celor afirmate să ne referim la un alt articol, care a fost considerat de cititori foarte util. Este vorba de articolul tovarășului colonel Aristotel Stamatoiu, intitulat „Procedee folosite în contactarea și atragerea la colaborare a cetățenilor străini”, publicat în Nr. 1 din 1969 al „Securității”.

Autorul face o introducere succintă, de o jumătate de pagină, în care argumentează motivul care l-a determinat să atace problema în cauză și marchează cîteva puncte principale. Vă rugăm să rețineți, într-o jumătate de pagină ! Apoi, pe cinci pagini, relatează exemple, mulțumindu-se cu mici, foarte mici propoziții de legătură între aceste exemple, ori cu succinte, foarte succinte observații și cu o concluzie generală.

Dar unde e teoretizarea, unde e ideea !? Teoretizarea lipsește, sau e foarte fugitivă. Ideea însă tronează ; și convinge. Exemplele singure vorbesc ! Pentru că sînt semnificative ! Pentru că au fost cu grijă selectate și clar prezentate ! Arta de a-ți alege argumentele, adică exemplele, este deosebită. Pentru așa ceva trebuie neapărat putere de discernămint, capacitate de a sesiza ce este esențial, ce este interesant, util de știut pentru fiecare cititor.

Apar însă două dificultăți. Una : fiecărui autor i se pare că exemplele sale sînt foarte interesante. A doua : nu toți autorii știu să-și prezinte faptele ! „Problema ține de arta ambalajului” – spunea un cititor. Avea perfectă dreptate. „Dar eu nu știu să scriu frumos ! Stilizarea e treaba dumneavoastră” – afirma un altul.

Ei, nu ! E o confuzie !

Nu trebuie scris „frumos” sau „înfrumusețat”, cu figuri de stil sau mai știm noi cum ! Trebuie să fie clar ! Dumneata, ca autor, ai trăit acea acțiune. De-asta și afirmi, cu dezinvoltură : „Am realizat apoi o combinație prin care informatorul „Z” a fost infiltrat în grupare”. Dar cititorul habar n-are cum anume ai făcut acea infiltrare ! Și tocmai asta l-ar interesa ! Tehnica folosită ! De „infiltrare” și de „combinații” a mai auzit și el !

– Păi să desconspirăm... ? Să-și mai imagineze și cititorul... !

– Ce să desconspiri ?! – întrebăm noi. În articole sînt tratate doar acțiuni închise. Numele persoanelor care apar, din rețea ori din bază, sînt conspirative ! Obiectivul poate fi și el conspirat sau nenumit, pur și simplu !

Dar a spune doar „am făcut o combinație” e ca și cum ai merge la cinematograful să vezi un film și pe ecran ți-ar apare doar dialogul, fără imagine. Ar fi interesant, nu ? Să-ți „imaginezi” restul...

Problema „stilizării” de către redacție e iarăși o vorbă de care se abuzează foarte mult. De aceea se impune o precizare. Redacția stilizează doar articolele care au nevoie de așa ceva. Dar a stiliza înseamnă a da o formă corectă din punct de vedere al stilului, a elimina cuvintele sau frazele de prisos, a înlătura dezacordurile sau alte deficiențe gramaticale, a veghea la înlăturarea confuziilor, a pune semne de punctuație...

Dar un redactor, oricît de experimentat ar fi el, nu poate ghici ce ați vrut să spuneți. Nici nu și-ar permite s-o facă ! Nu poate îmbogăți un exemplu, nu poate da materialului o idee (dacă acesta n-o are)...

Iată de ce solicităm cazuri concrete ! Iată de ce pretindem amănunte. Cititorii le pretind, de fapt. Dumneavoastră le pretindeți, de fapt ! Când scriu bineînțeles alții...

Că este mai ușor să critici decât să scrii este o veche descoperire. Am întâlnit mulți cititori care au apreciat publicația noastră. Dar am întâlnit și dintre aceia care au ridicat din umeri cu indiferență sau i-au adus critici ; ori dintre aceia care pur și simplu nu o citesc, pretinzând că nu găsesc în paginile ei prea multe „lucruri interesante”. Pe unii dintre aceștia i-am invitat să scrie dinșii „lucruri interesante”. Și ne-au răspuns că n-au timp...

Este o scuză sau o greșeală gravă ?

A nu-ți găsi timp pentru a scrie lucruri interesante pe care să le împărtășești întregului aparat al securității statului ni se pare o intracțiune morală ! Adică, dumneata pozezi cunoștințe pe care nu vrei să le destăinuie și celorlalți ?!... Ai timp pentru orice altceva, dar, într-un an de zile, nu-ți găsești timp pentru a scrie un articol ?! Nu credem, iartă-ne, stimate colaborator, dar nu credem una ca asta !

Am afirmat și repetăm : „Stilul frumos” nu are importanță ! Nu trebuie „să știi să scrii”, să ai talent neapărat, pentru a scrie un articol profesional !

Trebuie doar să ai ceva de comunicat, ceva important pe care în trei, cinci, zece, douăzeci de ani de muncă, l-ai remarcat. Trebuie să fii precis, clar, convingător, folosind exemple multiple și bine alese. Asta se poate ! Asta intră chiar în obligațiile profesionale. E vorba de spirit de sesizare și de discernămint ! Mai e posibilă și colaborarea cu un coleg, cu doi, care au mai mare ușurință la scris.

Și, în sfârșit, mai e posibilă și o altă formă. Aceea de a invita pe cineva din redacție pentru a lua un interviu, pentru a face un reportaj, un foileton etc. Dacă apreciezi că subiectul ar impune o asemenea tratare.

De pildă, un ofițer împlinește 20 ori 25 de ani de activitate. E un ofițer care a luptat cu arma în mână când a trebuit, care a învățat apoi la facultate, care a inițiat mai mulți ofițeri tineri, care în întreaga activitate a condus cu pricepere acțiuni interesante. Conducerea profesională împreună cu biroul organizației de partid i-au pregătit o mică surpriză. Să spunem înmînarea unui cadou într-un cadru festiv. Ar strica oare să fie trimisă și la redacție o corespondență împreună cu câteva fotografii ?! Sau să fie invitat cineva de la redacție pentru a scrie un reportaj !...

Or ! Se întâmplă, cum se mai întâmplă, să apară și unele pete nedorite în activitatea unora care au mai fost criticați în cadrul colectivelor unde muncesc. Și nu s-au îndreptat. Ar strica să trimiteți un subiect pentru o notă critică sau pentru un foileton la redacție ?! Ori chiar un material scris ?! Credem că nu.

Sau : dumneavoastră sînteți un ofițer cu experiență. Ați vrea să vă exprimați punctul de vedere într-o problemă de interes general. Ați încercat să scrieți și n-a mers. Ați încercat cu ajutorul cuiva și tot n-a mers. Ori a ieșit mai prost ! Și asta se poate, uneori ! Rar, dar se poate ! N-ați putea solicita o discuție cu cineva din redacție ori organizarea unei „mese rotunde” a cărei tematică ați putea-o nota succint ?!

Recunoașteți că se poate !

Bine, stimați cititori ! Așteptăm ecoul acestui material.

Locotenent-colonel Ștefan Petrescu
(Constanța)

Motivul principal care ne-a împiedicat să publicăm materialul trimis de dumneavoastră îl constituie faptul că oscilați (ca și alți tovarăși care ne-au trimis materiale) între stilul lapidar, precis, specific unui articol profesional și stilul literar, de povestire, destinat unui public larg. Trebuie să vă hotărâți. Dacă doriți să relatați o întâmplare reală, care vi se pare semnificativă (sub aspectul procedeelelor originale folosite, sau al unei greșeli comise) abordați un ton adecvat, în care relatarea cronologică și exactă a faptelor petrecute să constituie principalul dumneavoastră scop. Dacă preferați însă să porniți de la un simbure de realitate și să mergeți pe linia literaturizării, suplinind cu fantezia ceea ce nu s-a petrecut, dar se putea petrece, dacă vreți să folosiți figuri de stil și să pătrundeți în gândurile personajelor povestirii, să creați momente de tensiune, atunci abandonați tot ceea ce este expresie și stil profesional, rămânând doar la momentele esențiale, cruciale, dramatice ale întâmplării. Dar, în acest al doilea caz,

redacția noastră nu vă poate publica povestirea decât cu ocazia unor numere festive. Ați putea-o trimite însă la redacția ziarului „Dobrogea Nouă” sau a revistei „Tomis”, cu condiția să nu desconfirați cumva unele metode și mijloace specifice muncii.

Maior Ioan Moldovan (Tg. Mureș)

Articolul ni s-a părut interesant sub aspectul materialului faptic prezentat. Participarea dumneavoastră la „masa rotundă”, pe care am inițiat-o în numărul trecut, ar fi fost desigur salutară. Dar ca un articol de sine stătător nu îl putem totuși publica atât de curînd, întrucît dorim să includem în paginile publicației teme cît mai variate. Vă propunem să încercați altceva decît o completare multilaterală. Credem că ați putea să vă opriți asupra doar a trei-patru cazuri pe care să le prezentați însă detaliat, urmărind să demonstrați, cu fiecare în parte, ideea luptei dintre formele cele mai noi prin care anumite elemente naționaliste încearcă a îndotrîna tîneretul și metodele dumneavoastră de contracarare a acestor

încercări. Feriți-vă a trata însă „în general“ problema. Opriți-vă la ce este specific momentului actual și tineretului.

Locotenent-colonel Dumitru Brînzei (Botoșani)

Și în cazul dumneavoastră, lipsa de spațiu ne împiedică să revenim asupra unei probleme analizate chiar în acest an, pe larg, în paginile publicației noastre. De altfel, articolul pe care ni l-ați trimis se referă mai mult la niște probleme organizatorice, probleme ce au fost dezbătute și elucidate cu ocazia convocării din vara acestui an, organizată de către Direcția I.

Maior Gheorghe Mantu (Vaslui)

Articolul solicitat de dumneavoastră implică unele probleme dificile, motiv pentru care nu am reușit încă să-l obținem pentru publicare.

Locotenent-colonel Al. Suciu și căpitan V. Badea (Brașov)

Tema tratată de dumneavoastră (Utilizarea în munca informativă a comandanților formațiunilor de pază, pompieri, organelor de protocol, ghizi și gazde O.N.T.) continuă să ne intereseze. Dar sub aspectul modalității de instruire a acestora și al randamentului obținut, articolul dumneavoastră spune încă puțin. Credem că nu ați valorificat în măsură suficientă materialul factual de care dispuneți.

Căpitan Ioan Indrei (Timiș)

Dumneavoastră aveți indiscutabil spirit analitic și o înclinație pentru sistematic. Poate prea mult chiar,

pentru redactarea unui articol. Din cele nouă pagini trimise, șase sînt cerințe, calități, etape, condiții, toate pe puncte și subpuncte. Or, noi voiam o discuție, un schimb de păreri asupra acestei teme, în spirit critic și autocritic, concret.

Articolele pur teoretice, de regulă, le evităm.

Maior Marin Sterian (Prahova)

Ne pare foarte rău, dar articolul dumneavoastră tratează o temă foarte asemănătoare cu cea abordată de tovarășul locotenent-colonel Lupu Vasile (articol care a fost publicat în Nr. 2/1970). Acel articol era deja cules în momentul cînd am primit materialul dumneavoastră; ni s-a părut mai bine structurat, iar problemele puse mai direct.

Exemplele selectate și prezentate de dumneavoastră credem însă că dovedesc putere de discernămint și o tehnică a redării detaliului esențial. Vă rugăm de aceea să ne mai scrieți, avînd mai multă grijă pentru expunerea clară a ideii principale.

Locotenent-colonel Dumitru Goiciu și sublocotenent Vasile Doros (Bacău)

Exemplele alese de dumneavoastră în articolul privind legătura impersonală ni s-au părut interesante, dar, din motive de conspirativitate, ar fi trebuit să reducem mult materialul (cazurile informatorilor „Panait“, „Gabor“, „Elena“ etc.).

Remarca dumneavoastră privind frecvența comunicărilor prin legătura impersonală, ca și cea referitoare la caracterul bilateral al acestui sistem ni se par judicioase. Dacă între timp ați găsit soluții pozitive, vă rugăm să ne mai scrieți.

INDEX

LEGISLATIV

Decretul nr. 158, din 24 martie 1970 (publicat în Buletinul oficial nr. 59/8 iunie 1970), cu privire la repartizarea în producție a absolvenților instituțiilor de învățământ superior de la învățământul de zi.

Prin acest act normativ se instituie noi reguli referitoare la organizarea repartizării absolvenților, drepturile și obligațiile absolvenților repartizați, precum și ale organizațiilor socialiste în care sînt repartizați aceștia, precizîndu-se, totodată, faptele care constituie contravenții și amenzi de care sînt pasibili contravenienții.

Potrivit prevederilor acestui decret, criteriul general pentru stabilirea ordinei de prioritate, în vederea repartizării pe posturile vacante din schemele organizațiilor socialiste, îl constituie mediile obținute de absolvenți la învățătură.

Ca excepții de la această regulă, sînt prevăzute și alte criterii de preferință, cum ar fi : ocuparea unor posturi vacante din comunele în care își au absolvenții domiciliul, ori în care sînt domiciliați soții (soțiile) sau părinții lor, ori în comunele apropiate, ocuparea unor posturi din organizațiile socialiste care au acordat absolvenților burse în timpul studiilor etc.

H.C.M. nr. 547, din 4 mai 1970 (publicată în Buletinul oficial nr. 53 din 5 iunie 1970), privind organizarea activității de proiectare.

Noua organizare a activității de proiectare (tipizarea proiectelor, planificarea activității de proiectare, măsurile luate pentru a mări interesul proiectanților în întocmirea unor proiecte cât mai valoroase și sistemul decontării lucrărilor de proiectare) asigură o mai mare eficacitate a acestei activități.

Decretul nr. 287, din 12 iunie 1970 (publicat în Buletinul oficial nr. 62/1970), privind unele măsuri pentru sprijinirea cetățenilor ale căror locuințe au fost distruse sau grav avariate din cauza calamităților naturale.

În vederea construirii altor locuințe, cetățenii sinistrați beneficiază, potrivit prevederilor acestui decret, de atribuirea, în proprietate sau în folosință, a unor terenuri în perimetrele construibile ale municipiilor, orașelor și comunelor.

H.C.M. nr. 663, din 5 iunie 1970 (publicată în Buletinul oficial nr. 62 din 1970), privind reglementarea sistemului de acordare de credite populației pentru construirea de locuințe proprietate personală.

H.C.M. nr. 553/1970 (publicată în Buletinul oficial nr. 63, din 15 iunie 1970) pentru modificarea H.C.M. nr. 415/1965, privind regimul de cumpărare la lapte și produse lactate, **H.C.M. nr. 556/1970** (publicată în același număr al Buletinului oficial), pentru modificarea H.C.M. nr. 511 din 1963, privind sistemul de contractare și achiziții de animale, **H.C.M. nr. 661, din 3 iunie 1970** (publicată în același număr al Buletinului oficial), privind unele măsuri de stimulare a creșterii bovinelor și **H.C.M. nr. 734, din 8 iunie 1970** (publicată în același număr al Buletinului oficial), privind regimul de livrare a materialelor și utilajelor necesare construcțiilor zootehnice în cooperativele agricole de producție și asociațiile inter-cooperatiste, stabilesc noi măsuri pentru cointerесarea producătorilor în vederea sporirii fondului de produse animale necesare consumului intern și exportului.

H.C.M. nr. 736, din 8 iunie 1970 (publicată în Buletinul oficial nr. 64 din 1970), pentru aprobarea Acordului privind deschiderea la București a Centrului de documentare al O.N.U., încheiat între guvernul Republicii Socialiste România și Organizația Națiunilor Unite.

Deschiderea acestui centru de documentare constituie o nouă dovadă a eforturilor conducerii țării noastre pe linia colaborării internaționale. Fondurile necesare întreținerii și funcționării acestei instituții a O.N.U. vor fi asigurate de Ministerul Afacerilor Externe sub forma contribuției statului român.

H.C.M. nr. 806, din 16 iunie 1970 (publicată în Buletinul oficial nr. 68 din 1970), privind unele măsuri în domeniul planificării aprovizionării tehnico-materiale, în vederea încheierii contractelor economice.

Pentru o aprovizionare mai eficientă și mai rapidă, unitățile economice au dreptul, potrivit prevederilor acestei hotărâri, de a încheia contracte economice fără emitere prealabilă de cote și repartiții.

În vederea asigurării unui echilibru între resursele materiale și necesitățile economiei naționale, a sincronizării activității organizațiilor socialiste contractante, această hotărâre prevede ca unitățile economice cu statut de centrală, unitățile cu gestiune economică proprie și alte organizații socialiste cu personalitate juridică să întocmească balanțe materiale privind principalele materii prime, materiale, utilaje și alte produse care se realizează sau se consumă în economie, pentru producție, investiții, export, fondul pieței, prestări de servicii și alte destinații.

H.C.M. nr. 822, din 18 iunie 1970 (publicată în Buletinul oficial nr. 69 din 1970), privind alocațiile zilnice de hrană pentru acțiunile bugetare și consumurile colective din sectorul special.

Prin acest act normativ, au fost îmbunătățite condițiile de trai ale elevilor, studenților, copiilor din învățământul preșcolar, bolnavilor internați în instituțiile sanitare, persoanelor care sînt internate în unități de prevederi sociale, precum și ale sportivilor, în sensul că au fost mărite alocațiile zilnice de hrană.

H.C.M. nr. 821, din 18 iunie 1970 (publicată în Buletinul oficial nr. 70/1970), pentru stabilirea unor măsuri în aplicarea Legii nr. 3/1970, privind regimul ocrotirii unor categorii de minori.

Această hotărâre fixează cuantumul alocațiilor de întreținere pentru minorii aflați în plasament familial sau încredințați unor persoane ori instituții de ocrotire. De asemenea, se prevăd persoanele sau instituțiile care suportă cheltuielile de transport pentru deplasarea minorilor la comisiile pentru ocrotire și la centrele de primire sau la alte instituții de ocrotire.

H.C.M. nr. 859, din 25 iunie 1970 (publicată în Buletinul oficial nr. 71/1970), privind planificarea, repartizarea și vărsarea beneficiilor, finanțarea mijloacelor circulante, finanțarea și creditarea investițiilor.

Avînd în vedere faptul că în aceste domenii existau în vigoare 36 acte normative, din care unele conțineau dispoziții contradictorii sau depășite, s-a emis hotărârea sus-menționată, care se aplică experimental în cursul anului 1970.

H.C.M. nr. 858, din 25 iunie 1970 (publicată în Buletinul oficial

nr. 72/1970), privind creditarea pe termen scurt și efectuarea plăților între organizațiile socialiste.

Această hotărîre stabilește modalitățile de creditare a unităților economice pentru activitatea de aprovizionare, producție și desfacere de mărfuri, executarea de lucrări și prestarea de servicii, cu o scadență maximă de rambursare de 12 luni, conținînd, totodată, reguli noi în privința acceptării ori refuzării plății cerute prin instrumentele de decontare introduse la unitățile bancare de către unitățile socialiste, ordinea de preferință în efectuarea decontărilor și noile procente de dobînzii ce se percep la creditele acordate.

H.C.M. nr. 900, din 2 iulie 1970 (publicată în Buletinul oficial nr. 75—76/1970), cu privire la pregătirea și realizarea lucrărilor de investiții.

Pînă la data publicării acestei hotărîri, problema investițiilor era reglementată fragmentar de mai multe acte normative. Prin noua hotărîre s-au instituit reguli care să asigure simplificarea operațiunilor de pregătire și de executare a lucrărilor de investiții, un control preventiv și posterior eficace, în scopul unei judicioase folosiri a fondurilor alocate.

Legea nr. 5, din 10 iulie 1970 (publicată în Buletinul oficial nr. 80 din 1970), privind gospodărirea mijloacelor materiale și bănești, organizarea și funcționarea controlului financiar.

În lumina documentelor Congresului al X-lea al P.C.R., privitoare la perfecționarea conducerii și planificării economiei naționale, la creșterea eficienței activității economice, a fost necesară elaborarea acestei legi, care precizează răspunderea conducătorilor organizațiilor socialiste pentru cunoașterea și urmărirea permanentă a modului în care sînt gospodărite bunurile obștești, identificarea și mobilizarea rezervelor, prevenirea, descoperirea și lichidarea pagubelor și tragerea la răspundere a celor vinovați. De asemenea, legea rezervă un spațiu apreciabil pentru stabilirea atribuțiilor angajaților cu sarcini pe linia controlului financiar preventiv, a controlului financiar intern, precum și pentru precizarea rolului și sarcinilor care revin organelor de control ale Ministerului Finanțelor și ale băncilor.

În executarea prevederilor acestei legi, s-a adoptat **H.C.M. nr. 1047, din 16 iulie 1970** (publicată în Buletinul oficial nr. 84/1970).

Decretul nr. 342, din 14 iulie 1970 (publicat în Buletinul oficial nr. 85/1970), pentru modificarea Codului aerian, prevede introducerea în acest cod a articolelor 107², 107³ și 107⁴. Primele două articole au fost introduse pentru stabilirea și pedepsirea faptelor care constituie infracțiunea de împiedicare a exploatării aeronavei (art. 107²) și pedepsirea omisiunii de a denunța de îndată săvîrșirea acestei infracțiuni; art. 107⁴ stabilește competența de judecare a acestor infracțiuni în sarcina Tribunalului municipiului București.

În aplicarea dispozițiilor Legii nr. 32/1968, s-a adoptat **H.C.M. nr. 899, din 2 iulie 1970** (publicată în Buletinul oficial nr. 77/1970), pentru stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele privind regimul produselor și al substanțelor stupefiante, stabilit prin Legea nr. 73/1969.

Decretul nr. 343, din 14 iulie 1970 (publicat în Buletinul oficial nr. 91/1970), pentru aderarea Republicii Socialiste România la Convenția cu privire la privilegiile și imunitățile instituțiilor specializate, aprobată de Adunarea Generală a O.N.U. la 21 noiembrie 1947.

O dată cu depunerea la secretarul general al O.N.U. a acestui instrument de aderare, țara noastră a devenit parte la convenția sus-menționată. Instituțiile specializate cărora statul român le recunoaște, prin acest decret, privilegiile și imunitățile stabilite sînt următoarele: Organizația Internațională a Muncii; Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură; Organizația Aviației Civile Internaționale; Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură; Organizația Mondială a Sănătății; Uniunea Poștală Universală; Uniunea Internațională a Telecomunicațiilor; Organizația Meteorologică Mondială; Organizația Interguvernamentală Consultativă a Navigației Maritime.

Textul integral al convenției se află republicat în același număr al Buletinului oficial.

Decretul nr. 344, din 14 iulie 1970 (publicat în Buletinul oficial nr. 92/1970), pentru acceptarea Acordului asupra privilegiilor și imunităților Agenției Internaționale pentru Energia Atomică, aprobat de Consiliul guvernatorilor agenției la 1 iulie 1959.

Dintre țările socialiste, mai sînt părți ale acestui acord următoarele state: R.P. Bulgaria, R.S. Cehoslovacă, R.S.F. Iugoslavia, R.P. Ungară și U.R.S.S.

Decretul nr. 345, din 14 iulie 1970 (publicat în același număr al Buletinului oficial), pentru aderarea Republicii Socialiste România la Convenția internațională privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială.

Aderînd la această convenție, care a fost adoptată la 21 decembrie 1965 de Adunarea Generală a O.N.U., Republica Socialistă România dovedește fermitatea sa pe plan internațional, hotărîrea sa de a milita, ca și pînă acum, pentru promovarea egalității depline a tuturor cetățenilor, în concordanță cu prevederile Declarației universale a drepturilor omului.

Convenția a intrat în vigoare la data de 4 ianuarie 1969. Textul ei integral a fost republicat în același număr al Buletinului oficial.

H.C.M. nr. 1067, din 17 iulie 1970 (publicată în Buletinul oficial nr. 96/1970), privind folosirea fondului locativ de reprezentanțele străine din Republica Socialistă România și de membrii acestora.